

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

STEVILKA 6.

JOLIET, ILLINOIS, 15. DECEMBRA 1916

LETNIK XXVI

Nemčija in njene zaveznice ponudile pogoje za mir.

Če ententini zavezniki odklonijo nemško mirovno ponudbo, hoče Nemčija s svojimi zaveznicami nadaljevati vojno do bridkega konca.

„Čuvajte se nemške ponudbe“, pravi francoski prvi minister Briand.

Berlin, 12. dec. — Nota, ki jo je naslovila nemška vlada v imenu četverih zaveznic na sovražne vlade, se glasi:

„Za poltretje leto besni v velikem delu sveta najstrašnejša vojna, ki je bila kdaj zaznamovana v zgodovini, katastrofa, ki je ni moglo odvrti tisoč let občne prosvete in ki ogroža najdragocenejšo pridobitve človeštva. „Ni naša namera, naše nasprotne razstreliti ali uničiti. Vključ naši zavesti naše vojaške in gospodarske moči in pripravljenosti, nadaljevati vsiljeno nam vojno do bridkega konca, če treba, nas obenem vodi želja, odvrti nadaljnje krvavitve in napraviti konec grozovitostim vojne. Četver zaveznice predlagajo torej začetek mirovnih pogajanj.

„Predlogi, ki jih stavijo četver zaveznice za taka pogajanja in katerih predmet tvori poročstvo obstanka, časti in svobodnega razvoja njihovih narodov, so po njihovem trdnem prepričanju primerna podlaga za doseg trajnega mira.

„Četver zaveznice so bile prisiljene, zgrabiti za orožje v obrambo pravice in svobode svojega narodnega razvoja. Slavniki naših armad nikakor niso zamenili njihovih namer. Vedno smo bili trdnega prepričanja, da naše lastne pravice in upravičene zahteve nikakor ne nadzirajo pravic sovražnih narodov.

„Duševni in gnetni napredek, ki je bil začetkom 20. stoletja ponos Evrope, je ogrožen z uničenjem Nemčije in njene zaveznice, Avstro-Ogrske,

Bolgarija in Turčija, so dokazale svojo nepremagljivo moč v tej borbi. Pridobile so ogromnih uspehov nad nasprotniki, kateri so jih presegali po številu in vojni zalogah. Naše linije stoje neomajane v kljub vsem sovražnim napadom. Zadnji napad na Balkanu je bil hitro in zmagovalno premagan. Najnovejši dogodki so pokazali, da tudi nadaljevanje vojne ne bo zlomilo odpora naših čet in da ves položaj opravičuje naša pričakovanja nadaljnjih uspehov.

„Če se bo vključ tej ponudbi miru in sprave bo nadaljeval, potem so četver zaveznice odločne, nadaljevati ga do zmagovitkega konca, ali odgovornost za to odklanjajo pred človeštvom in zgodovino.“

Nemčije pogoji za mir.

Washington, D. C., 12. dec. — Mirovni pogoji, ki jih je Nemčija pripravljena ponuditi ententnim zaveznikom, niso pridruženi v formalno ponudbo, za katere izročitev njenim sovražnikom je naprosila Združene Države, Španijo in Švico.

Vendar je Nemčija neformalno poslala v Washington za objavo v Združenih Državah očit temelja, na katerem je voljna končati vojno. Mirovni pogoji, ki jih je Nemčija na ta način neformalno objavila, so:

Popolna obnova Belgije. Zapustitev po Nemčiji vsega ozemlja, osvojenega na severnem Francoskem tekom vojne.

Ustanovitev Poljske in Litvanske kot neodvisnih kraljevin.

Obdržanje Srbije po Avstro-Ogrski

in povrnitev Bolgariji vsega ozemlja, izgubljenega po tej državi v drugi balkanski vojni.

Povrnitev Avstriji ozemlja, osvojenega po Italiji v sosednji Jadranskega morja.

Povrnitev Nemčiji vseh njenih kolonialnih posesti v Afriki, na daljnem vzhodu in v drugih delih zemeljske krogle.

Obdržanje Carigrada po Turčiji.

Pri državnem kancelarju.

Berlin, 12. dec. (Brezlično v Sayville.) — Državni kancelar von Bethmann-Hollweg je sprejel danes dopolne zastopnike Združenih Držav, Španije in Švice, torej držav, ki čuvajo nemške koristi v sovražnih deželah. Kancelar je izročil tem zastopnikom noto s prošnjo, dati njeno vsebino na znanje sovražnim vladam. Besedilo note je bilo prečitano danes v državnem zboru.

V tej noti predlagajo četver zaveznice dežele centralnih vlasti, začeti mirovna pogajanja. Predlogi so takšni, da morajo po trdnem prepričanju centralnih vlasti priveriti trajen mir.

Vlade na Dunaju, v Sofiji in Carigradu so izdale enakoglasne note ter se obrnile tudi na sveto Stolicu in vse druge nevtralne vlasti.

Črnovidnost v Londonu.

London, 12. dec. — V celem Londonu vlada čut pesimizma ali črnovidnosti. Ugleden uradnik je izjavil napram zastopniku za Associated Press, da dvomi o tem, da bi mogle nemške mirovne zahteve služiti kot podlaga za mirovna pogajanja.

Briand sviri pred nemško ponudbo.

Pariz, 13. dec. — Prvi minister Briand je danes v poslanski zbornici govoril o nemškega cesarskega kancelarja mirovnem predlogu in svaril deželo, naj se čuva sovražnikov Francije. Prista-

il je, da se hoče Francija ravnati po sklepih vseh ententnih zaveznikov.

Angleži sumijo zvijačo.

London, 13. dec. — Po celodnevem preudarjanju smatra večina merodajnih Angležev nemško mirovno ponudbo za prizadevo, razširiti neslogo in neednost med ententne zaveznike; za prizadevo, oškodovati zaveznike v obeh nevtralnih deželah.

Kaj ukrene Wilson?

Washington, D. C., 13. dec. — Predsednik Wilson se je dejansko odločil, priporočiti Veliki Britaniji in njenim zaveznicam, naj formalno ali neformalno začne mirovna pogajanja s centralnimi vlastmi.

Ali bo predlagal premirje, ali samo poslal poziv za resno preudarjenje nemškega mirovnega predloga, še ni znano.

Cesar Karel o miru.

Amsterdam, čez London, 13. dec. — Dunajska brzojavka pravi, da je cesar Karel izdal sledeči razglas na svojo armado in mornarico:

„Z Božjo milostno pomočjo in vaših zvestih zaveznikov vztrajnostjo smo ustvarili položaj, v katerem naša končna zmaga ni več dvomna. V prizadevi, da povrnemo našim ljudstvom, ki so resne čase prestala junaško, blagodar miru, smo jaz in moji presvetli zavezniki poskušali učiniti časten mir. Jaz molim, da bi Vsemogočni blagoslovil ta korak, ali prepričan sem, da boste nadaljevali borbo z istim junaštvom, dokler ni mir sklenjen, ali sovražnik razstreljen.“

Habsburžan vladar na Poljskem.

Varšava, 13. dec. (Čez London.) — Avstrijski nadvojvoda Karel Stefan je bil določen za regenta (vladarja) na Poljskem, nadi, da bo pozneje izvoljen kraljem. Državni svet, sestavljen iz glavnih osebnosti nove vlade, utegne biti sklican še pred Božičem.

Nadvojvoda Karel Stefan je nečak pokojnega cesarja Franca Jožefa in poveljnik avstro-ogrške vojne mornarice.

Joffre odstavljen.

Pariz, 13. dec. — General Joffre, vojaški ljubljene francoskega naroda, je odstavljen od vrhovnega poveljstva. General Nivelle je bil imenovan vrhovnim poveljnikom.

Izvršene so bile ali bodo še druge izpremembe v najvišjih poveljstvih francoske armade, kakor tudi mornarice.

Nova francoska vlada.

Pariz, 12. dec. — Prvi minister Briand je naznanil danes, da je dopolnil sestavo kabineta in da bo imenik objavljen jutri v vladnem glasilu „Journal Officiel“. Prvi minister in minister zunanjih stvari je Aristide Briand; finančni minister, Alexander Ribot; vojni minister, gen. Hubert L. Wautey; pomorski minister, podadmiral Lacaze; mu-nicijski minister, Albert Thomas. Teh pet članov kabineta tvori svet narodne obrane. V kabinetu je še več drugih ministrov.

Belgija protestira.

Berlin (brezlično v Sayville), 11. dec. — Belgijska vlada je protestirala po španskem poslanstvu proti deportaciji belgijskih delavcev v Nemčijo in njih porabi tamkaj v delovne svrhe, poročata danes Ueberseeische Nachrichtenagentur.

Dvajset rudarjev usmrčenih.

Pittsburg, Kas., 13. dec. — Petdeset ali več rudarjev je bilo zajetih po eksploziji v Ryan & Reedyjevem premogovniku pri Stone City, petnajst milijuzno odtod, danes popoldne. Ob 1:45 pop. je bilo naznanjeno v glavnem stanu U. M. W. of A., da so bili vsi rešeni razun dvajsetih, ki so bili usmrčeni. Med rešenci je sedem ranjenih.

Jolietske novice.

— Požar. Trije moški so bili resno poškodovani v požaru, ki je napravlil 70.000 škode in razdejal tovarno Wrought Washer Co. blizu državne kaznilnice malo pred polnočjo v tork zvečer. Dva od poškodovancev sta bila gasilca, ki sta se opelka pod razvalinami severnega zida tovarne, ko se je podrl; imenoma Joseph Becker in Adolf Odenthal.

— Pogreb Ignacija Planinška bo v oboto dopoldne.

— Mraz. Včeraj (četrtek) zarana je kazal toplomer 1 stopinjo pod ničlo.

Grške redne čete se bijejo s Francozi.

Grki vzeli nazaj mesto Katerina. Grška vlada se še pogaja z zavezniki.

RUMUNI DALJE ZASLEDOVANI.

Malo važnih novic z drugih front. Slabo vreme povsod.

Berlin, 11. dec. (Brezlično v Sayville.) — „Oddelek avstrijskih pomorskih zrakoplovov je dne 6. dec. vključ slabemu vremenu uspešno bombardiral zrakoplovsko postajo v Belgiji in baterije v Soobbi,“ poročata danes admiralstvo. „Med drugimi so bili zadeti trije privezani opazovalni baloni. Vsi zrakoplovi so se vrnili nepoškodovani.“

Avstriji napadajo.

Rim, 11. dec. — Vojni urad je nocoj objavil sledeče poročilo:

„V Trentinu je trajno slabo vreme oviralo topniške boje.

„Na Krasu so v soboto in nedeljo ponovi sovražne patrrole poskušale ne-nadne napade v odseku Hudegaloga. Bile so odbite.

„Včeraj je bilo sovražno topništvo delavneje proti našim linijam med Gričem 144 in morjem. Ponoči, pod okriljem navideznih napadov na Grič 208 in Grič 144, so sovražnikove čete napadle naše postojanke v obmorskem odseku. Bile so prepredene z znatnimi izgubami in so pustile ujetnikov v naših rokah.“

Cadorna poročala slabo vreme.

Rim, 12. dec. — Današnje naznanilo vojnega urada o bojevanju na avstrijski fronti pravi:

„V Adiški dolini so bili samo navadni topniški boji. V nedeljo zvečer smo ustavili poskušani napad po sovražniku proti našim postojankam na Dosso-Casini, jugozapadno od Lopia v Cameski dolini (trentinska fronta).

„Trajno slabo vreme je včeraj preprečilo topniško delavnost celo na Krasu.“

Makedonska fronta.

Berlin (brezlično v Sayville), 11. dec. — O bojih na makedonski fronti poročata danes glavni stan sledeče:

„Dne 10. dec. so podjeli zavezniki zopet hud napad, ali tudi ta se je temeljito izjalovil. Sovražnik je začel boj z vseni razpoložnimi močmi, s topništvom in pehoto. Vsi sunki Francozov in Srbov med Dobromirom in Makovom (v krivini reke Černe) so se izjalovili vsled trdovratne odpornosti nemških in bolgarskih čet.

„Danes so se zrušili novi srbski in francoski napadi s krvavimi izgubami.

„V spopadih okrog višin vzhodno od Paralova se je posebno odlikoval vzhodnoprški polk št. 54.“

Srbi napadajo vključ snegu.

Pariz, 12. dec. — Poročilo vojnega urada o činih na makedonski fronti pravi:

„Na desnem bregu reke Vardar smo osvojili pet malih bolgarskih stražišč južno od reke Lynnice. Sneg je ustavil pehotna podjetja v vsem okrožju severno od Bitolja, ali topovi še gme ilno.“

Berlin, 12. dec. — Generalni štab je naznanil danes z makedonske fronte: „Vsak dan naskakujejo ententne čete, zlasti Srbi, z obupnostjo nemške in bolgarske postojanke na obeh bregih Černe. Včeraj so bili zopet hudo in krvavo odbiti.“

Rumunska fronta.

London, 11. dec. — Po neki berlinski brzojavki, ki jo je poslal amsterdamski poročevalec za Exchange Telegraph Co., je rumunski kralj Ferdinand včeraj dospel v Reni, Besarabija, da se posvetuje s carjem Nikolajem, ki ga pričakujejo jutri tam. V spremstvu obeh vladarjev je več ministrov. (Reni leži na levem bregu Donave nasproti Galatzi.)

Jalomica prekoračena.

Dunaj, 11. dec. (Čez London.) — V nocoj objavljenem poročilu vrhovnega vojnega vodstva je rečeno:

„Ogrske in nemške čete so si izsilile prehod čez Jalomico, severovzhodno od Bukurešta, blizu kraja Recenu.“

Prodirajo v dežju.

Berlin (brezlično v Sayville), 11.

dec. — Današnje naznanilo o vojskovanju v Rumuniji se glasi:

„Fronta generala von Mackensena: Naše zasledujoče čete so zadele tupatam ob odpor, ki pa je bil zlomljen. Vključ močnemu dežju in razmočeni zemlji in razdejanju mostov prodiramo po načrtu. Ujeli smo več tisoč mož.“

Bolgari zasedli most.

Sofija, 11. dec. — Bolgarski vojni glavni stan poročata danes zasedbo zapadnega dela velikega mostu čez Donavo pri Črni Vodi.

Oddelek bolgarskih čet je blizu Silistre prekoračil Donavo in prodrl v Rumunijo.

Bogat plen.

Berlin (brezlično v Sayville), 11. dec. — „Severno od Donave,“ tako pravi 7. dec. v Carigradu objavljeno uradno turško naznanilo, „smo spravili naše številne ujetnikov na kakih 4.000 mož poleg 66 častnikov.

„Uplenili smo 8 topov, 20 strojnih metalnic, 3 tovarne avte in 1.000 pušek.“

Rumunske izgube ogromne.

Berlin, 12. dec. — Avstro-nemško zasledovanje Rumunov je bilo le malo ovirano po snegu, dežju in vobče slabem vremenu v zadnjih štiriindvajsetih urah.

Skupne izgube Rumunov v vseh odsekih izza pričetka vojne do danes so precejene na 150.000 ujetnikov, 250.000 usmrčencev in ranjencev ter 600 topov.

Ruska fronta.

Petrograd, 11. dec. — Uradno poročilo glede zapadne (ruske) fronte pravi:

„Sovražnik je bombardiral okrožje gozda pri Kalovi neprestano od poldne do 4. ure popoldne.

„Jugovzhodno od Pomorzanov blizu vasi Josepohovka je sovražnik podjel ofenzivo, ali njegovi oddelki so bili odbiti po streljanju naših prednjih straž.

„V okraju zapadno od Dzembronje je sovražnik začel napad in je potisnil nazaj eno naših prednjih stotnij, ki pa je podprta po drugi stotnji odbila sovražnika in zopet zasedla naše postojanke. Ponovni sovražnikovi napadi v istih odsekih so bili brezuspešni.“

Francoska fronta.

Pariz, 11. dec. — Vojni urad je nocoj naznanil:

„Silni topniški boji so se nadaljevali čez dan blizu kraja Ville-Au-Bois, severozapadno od Reimsa, in v douaumontskem odseku. Nenaden napad na sovražnikove okope v gozdu pri Le Pretru, zapadno od Pont-A-Moussona, je bil uspešen. Ničesar ni poročati z ostale fronte.

„Severno od Dixmuda, in blizu Steenstraeta je bilo obojestransko bombardiranje.“

DENAR V STARO DOMOVINO

pošljemo skozi najzanesljivejšo bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Pošljemo tudi brzojavnim potom kolikor koli kdo želi poslati, od najmanjše (5 kron) vsote do tisočev kron. Brezlično-brzojavne pošiljateljve dospejo naravnost v Avstrijo in se izplačajo v 5. do 10. dneh. Vse tozadevne izvršne pobotnice bomo prejeli, ko bo pošta zopet poslovala.

Vsaka beseda pri naslovu za brzojav stane 65c, poleg tega se računa tudi za številke, namreč: 200 kron sta dve besedi posebej. Tako stane brzojav, ki bi bil za: Uredništvu Slovenca, Ljubljana, Kranjsko, Avstrija, 200 kron, — kar obsega 7 besed po 65c, je \$4.55.

Za tisoče kron stane brzojav istotoliko, kot za samih 5 kron. Poleg spodaj navedenih cen se mora poslati še za brzojav, kolikor pride od besed in števil. Danes pošljemo:

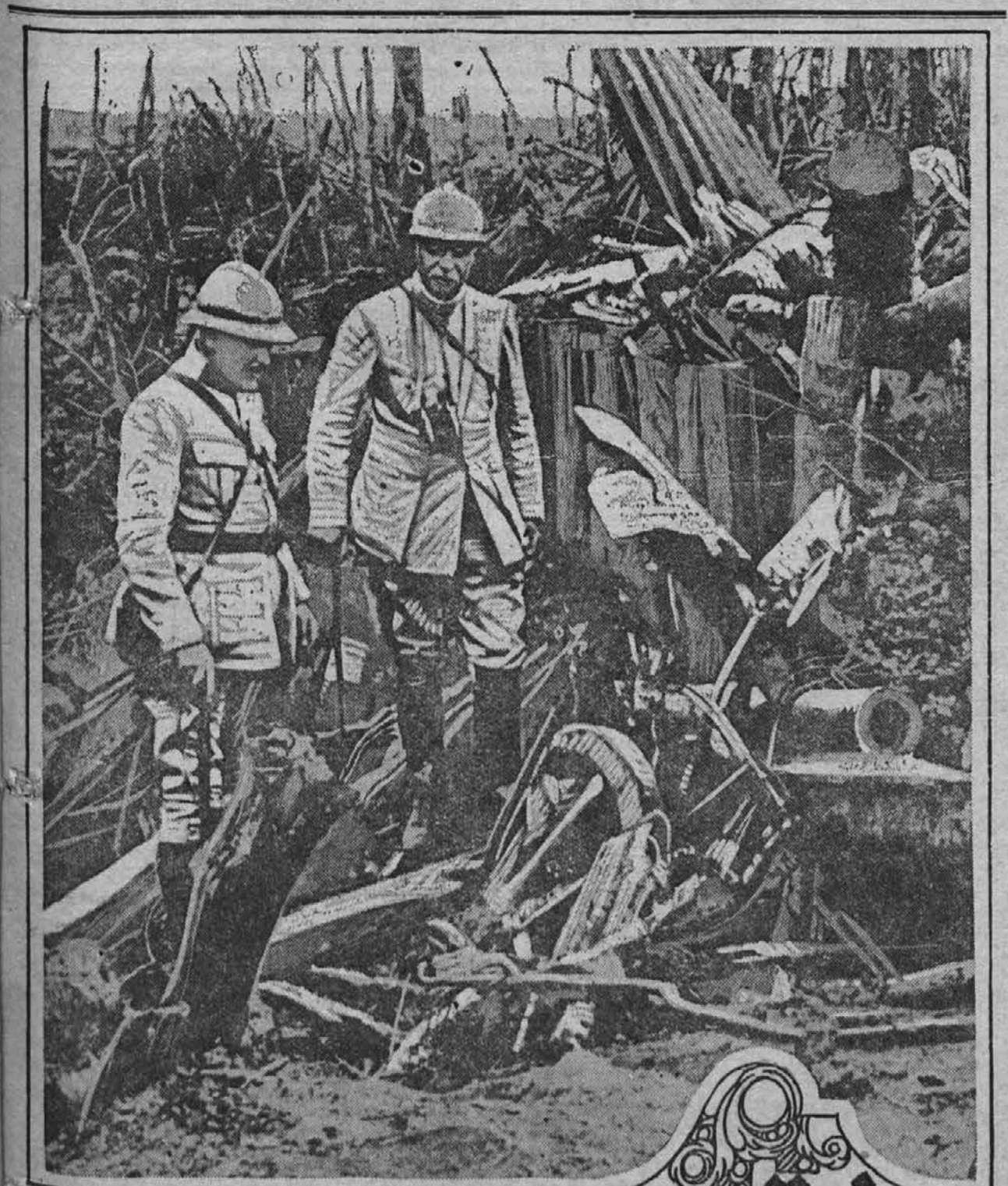
10 K za...	\$1.50	100 K za...	\$14.00
25 K za...	\$3.75	1000 K za...	\$139.00
50 K za...	\$7.25	5000 K za...	\$690.00

Vsako pošiljateljve garantiramo.

AMERIKANSKI SLOVENEK

bančni oddelek,

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

GEN. FAYOLLE VISITS SMASHED GERMAN TRENCHES ON SOMME FRONT

Francoski general Fayolle ogleduje razstreljene nemške okope na fronti ob reki Somme.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Joliet, Ill., 13. dec. — Snoči so tu ljudje v notranjem delu mesta kar tri- ali večerne časopise, ki so prinašali nepričakovano vest, da Nemci ponujajo svojim sovražnikom mir. Božič se bliža, in zato radi slišimo vsako vest o miru. Ali bojimo se, da je snočnja prišla pregledaj, in da krvavemu plesu po Evropi še ne bo izlepa konca.

— Ave Maria in A. S. Ave Maria, slovenski nabožni list za jugoslovanske izseljence v Ameriki, je prinesel v svoji decembrski številki našemu listu lepo čestitko. Piše:

Naš bratski list poltredni Amerikanski Slovenec je obhajal te dni svoj srebrni jubilej. Tudi naš list se pridružuje njegovim čestitkam in mu prav iz srca želimo veliko blagoslova in napredka tudi v prihodnje.

Veliko hvaležnost je ves slovenski ameriški narod dolžan temu listu. Neveljavne so zasluge, katere si je stekel za nas. Naj ga za to Bog blagoslovi ob tej slovesnosti!

Želimo mu, da bi prav kmalu postal dnevnik in naš junaški vodja za blagor milega nam naroda in za obrambo naših dragih nam svetinj!

Živel! AVE MARIA.

— Smrtna kosa. Rojak Ignacij Platinšek, oženjen, v 25. letu starosti, doma iz Zavrznika, fare Šmartno pri Litiji, stanujoč v svoji hiši, Ottawa street, je umrl danes dopoldne ob 9:20 v bolnišnici sv. Jožefa na poslednjih preproge operacije na slepiču. V starem kraju zapuša očeta in več bližnjih sorodnikov, mati mu je umrla lani. V Ameriki zapuša poleg zene enega brata, ki biva nekje v Kansasu, ter nekaj drugih sorodnikov. Bil je član dr. sv. Frančiška št. 29 K. S. K. J. O njegovi bolezni in pogrebu prihodnjiki, ker danes še ne vemo vsega natančno.

— Ali ste že kaj poslali bednim svojem v staro domovino za božične praznike? Še je čas. Pošljite brzojavnim putem! Brezplačno-brzojavne pošiljke dosepejo naravnost v Avstrijo in se izplačajo v 5. do 10. dneh. Čitajte oglaš Am. Sl. na prvi strani.

— Meškovo igro "Mati" uprizori Izobr. in podp. društvo "Triglav" dne 7. jan. in ne Meškotove igre, kajti spisal jo je Ksaver Meško, in ne Meškot. Pisatelj Meškot je znan samo v Duthu, Minn., kjer izdajajo Meškotovo knjižnico, kakor čitamo v Narodnem Vestniku; in iz tiste knjižnice je zašel Meškot zadnjič tudi v naš list, ker ga je vtihoval tiskarski škrtar. Toliko na znanje tistim, ki jih ta reč zanima.

— Zadruga prodajalna. Kakor smo že poročali, so zaposleni Illinois Steel-kompanije započeli pred nekaj tedni gibanje v svrhu, da ustanovijo svojo lastno kooperativno ali zadrugo grocerijsko prodajalno in mesnico. Do tega koraka so se odločili vsled nezadovoljstva, ki najbolj atiska ubogega delavca; cene živinca so se višale in višale, dokler niso dosegle uprav vrtoglave višočine. In delavec je začel misliti na samopomoč: na ustanovitev zadrugne prodajalne. Podjetje bo v kratkem udeleženo, kakor čujemo. Nova prodajalna, ki bo prodajala grocerijsko blago, meso in druga živila po najnižji ceni, kolikor je mogoče, bo prejkone otvorjena na Collins streetu ali kje drugje v okrožju jeklarne. Pravijo, da je podpisalo tozadevne petičnice najmanj 1,500 delavcev, od katerih vsak prispeva \$15 k obratni glavnici, tako da bo zadnja znašala najmanj \$22,000. Zadruga prodajalna je namenjena samo za delavce v omenjeni tovarni.

— Mehki premog stan v Jolietu \$6, recir šest dolarjev! Toliko je poprejšta tona trdga premoga. Hvala Bogu, da je bilo vsak teden to vroče vreme izza časa, ko so nas začeli trgovci s premogom neusmiljeno pristikati z navijanjem cen.

— Povišanje v plačah za jeklarje. Poročali smo že, da je United States Steel Corporation v New Yorku pred kratkim sklenila 10-odstotno povišbo, v plačah za vse delavce, ki so zaposleni v njenih podružnicah tovarnih; in da bo te povišbe deležni tudi več tisoč delavcev v Jolietu; in da povišba zadobi veljavo z dnem 15. dec. t. l. To je pred kratkim naznanil Elbert Gary, predsednik odbora ravnateljev omenjene korporacije. Naznanilo pravi, da je povišba v plačah namenjena za zaposlene v jeklarnicah in železnicah. V jolietški tovarni Illinois Steel-družbe je zaposlenih kakih 4,000 do 5,000 delavcev. V rockdalski tovarni American Steel & Wire-družbe je nad 800 zaposlenec, in v takozvani "Scott street" tovarni do 750 zaposlenec. Povišbe v plačah bodo deležni kakor delavci v jeklarnicah, tako menda tudi zaposleni v žičarnah (wire mills). Kakih 6,000 zaposlenec je na Elgin, Joliet & Eastern-železnici, od katerih je nad polovico na

jolietškem plačilnem imeniku. Ta železnica je podružnica United States Steel-korporacije. Ali bodo zaposleni pri omenjeni železnici vsteti med delavce, ki se jim dne 15. dec. povišajo plače, nam še ni znano. — To je že tretja povišba v plačah letos za delavce U. S. Steel-korporacije. Prva je bila naznanjena v februarju in druga v majniku; obe sta bili na skoraj istem temelju, kakor sedanja decembrska povišba. Povišbe bo deležni skupaj kakih 200,000 jeklarjev in železarjev po vseh Združenih Državah. Za kakih \$20,000,000 večji bodo letni mezdni izdatki U. S. Steel-korporacije. Njeni sedanji mezdni izdatki znašajo od \$190,000,000 do \$200,000,000. — Povišbo v plačah je omenjena korporacija sklenila baje vsled nenavadne drage, ki stiska delavce po vsej deželi. Povprečna mezda ali plača za zaposlenca leta 1915. je bila \$2.92 na dan, ali 4c večja, nego l. 1914. Povišba, ki zadobi veljavo 15. dec., bode povečala plače tako, da večje še niso bile v zgodovini United States Steel-korporacije.

Joliet, Ill., 11. dec. 1916. — Cenjeni g. urednik Am. Slovenca: — Prosim za mal prostorček v Vašem cenjenem listu. Ne bom poročal o delu, ampak o dramatik. Skoraj iz vseh večjih slovenskih naselbin se čuje o igrah, samo pri nas v Jolietu smo letos malo zastopali, no, bomo pa sedaj bolj hiteli. Slov. izobr. in podp. društvo "Triglav" priredi žaloigro "Mati". Spisal je omenjeno igro Ksaver Meško. Gotovo je že vsak čitatelj zapazil to ime v tem ali onem listu, ker njegovi spisi so res nekaj, kar človek z veseljem čita. Omenjena igra "Mati" je žaloigra in je vseskozi zanimiva. Notri se kaže pravi tip slovenskega duhovnika, kako uči in opominja v tujini izpridenega mladeniča. Vidi se tudi pravi tip slovenskega dekleta, kako ljubi svojo domovino in svojo mater, in kako sovraži tiste, ki zasmehujejo njeno domovino.

Torej dne 7. januarja 1917 vsi v Sternovo dvorano, da se zopet malo v duhu pomudimo v mili nam slovenski domovini, sedaj tako nesrečni.

Pozdravl! M. Rakar.

Calumet, Mich., 10. dec. — Cenjeni A. S.! Čeprav se mi si zameril v svoji srebrni št., dasi sam ne veš, zakaj; ker sem pa odkritosrčen, ti povem napako, in to je: nisi niti slike našega sedanjega urednika. Vkljub temu ti pa pišem to malo pismo, toda predvsem te opominjam, da humorista ne dobiš v njem danes, in zakaj ne? Prvi vzrok je, da se je moje srce na desni strani te dni popolnoma zamrznilo, in če ga hočem tajati, veš, da ni drugega kot voda. Drugič pa je ta, da sedanji vetrovi iz Superior-jezera prinašajo tako strupeno soparo, kakor najbolj mrzlega zajca spravi v ogenj. Iz tega vidiš, da na Calumetu ni nikoli pod ničlo, ker ista je že davna počila. Edini termometer, kateri kaže pravilno, so naša zmrznjena ušesa, toda ne smejaj se! Vem, da si misliš: zakaj so pa zimske kape? O ne, to tudi mi vemo, ali kedor hoče tu dandanes nositi tako pokrivalo, mora biti več kot suh. Te dni nekega večera, ko sem videl, da je dovolj piša, sem si mislil: sedaj je pravi čas, da grem malo po mestu, misleč si, vsaj danes se ne bodem ogibal onim babjim procesijam. In res, po ulici bilo je vsi mirno; toda, ko stopim v prodajalno, o groza, kakor "šibice užigalice" v škatici so bile, nisem mogel dobiti potrebnih stvari. Toda ne misli, da zato, ker je bilo preveč kupovalov: bilo je le preveč zija prodajalk, katere je zunaj za "špandirati" zeblo. Misli sem si: ko bi bil jaz kak trgovec, stal bi pri vratih in vsako vprašal: boš kaj kupila? Če reče "ja", notri; če reče "ne", ven! Da so ceste tu gladko lakirane, ste prepričani. Nekí dan stopim sredi ceste: hočeš ali nečeš, vozil sem se, da sem nazadnje mislil, da sem na kakem premikajočem se mostu. Ko se pa po naključju usedem, misli sem, da sedim na majhni kožah.

Božič bode letos tu važen, če si k srcu vzamemo misli, da drugi Božič ne bomo imeli nič takega, kar bi nam ogrevalo žejna želodčna čutila. Ko mislim, bode li treba sedaj po smrti cesarja Franc Jožefa predgledati cesarsko himno, pridem do zaključka, da je stara čisto dobra, dostavi se še mala kritika:

Vsi volkovi, vsi vetrovi bučili so tisti dan, ko je bil naš Karol prvi na cesarski prestol djan. Od izhoda in zahoda broj drvil je črnih vran, al nesrečno z jugoslavi bil je v beg pognan.

Grsich.

New York, 6. dec. — Slavno uredništvo Am. Sl.! Prosim, ponatisite v vašem cenjenem listu priloženo Vam

vabilo iz urada Osrednjega odbora za Rdeči križ v Ljubljani:

Vabilo na veliko narodno veselico za Rdeči križ v Ljubljani: ki se vrši v "Schuetzen Hall" 12 St. Marks Place ali osma istočna cesta, New York City, dne 30. decembra 1916. Začetek ob osmih zvečer. — Vstopnina prostovoljna. Garderoba 10 centov za osebo.

Program:

1. Pevske točke: — Na tujih tleh, dvospev, s spremljevanjem glasovirja, sopran poje Mary Petek, mlajša, alt poje in spremljevanje na glasovir izvaja Sešek Vladislav, mlajši. — Od kod si dekle ti doma? — poje in spremlja na citre Mary Petek, takisto tudi pesmi: Dolenjska. — Jager. — Matj zakličje. — Želja Slovenca na tujem, — Nezvesta. — poje in spremlja na glasovir Vladislav Sešek.

2. Zabavne točke: — Prihod slovenskega vojaka z ruskim medvedom. — Slovenska strežnica Rdečega križa. — Prodajanje ribniške suhe robe. — Slastni domači "bobi". — Šaljiva pošta. — Dražba. — Zrebanje. — Prosta zabava. — Izvrstna godba. — Ples.

Odborniki: Pokrovitelj: Slovensko podporno društvo "Orel", J. S. K. E. št. 90, New York City. — Predsednik: Peter Petek, New York City. — Podpredsednik: John Holešek, New York City. — Tajnik: Josip Pavlič, New York City. — Blagajnik: Peter Vidmar, New York City. — Zapisnikar: Martin Holešek, New York City. — Zastopnik: Josip Tičar, New York City. — Nadzorniki: Jakob Sešek, New Durham, N. J.; Alojz Henigman, New York City; John Peterka, New York City.

Z rožjaskim pozdravom Vam vdani Jos. Pavlič, tajnik, 341 E. 9th St.

Poplar Bluff, Mo., 8. dec. — Tu Vam pošiljam 2 dolarja kot letoletno naročnino za list A. S. Obenem prosim, da mi pošljete ročni atlas. Tem potom se tudi zahvaljujem Rev. J. Plazniku za njegove lepe članke. Kako jih radi čitamo! Ker drugače tako ne moremo slišati pridige v svojem jeziku, in tudi ne v angleščini, ker smo preveč oddaljeni od katoliške cerkve. Zato malokdaj gremo v cerkev, da bi poslušali Božjo besedo. Da, še otroci, ki so še vsi majhni, pa me še prosijo "Kdaj boste brali pridigo?" in če v soboto slučajno ne dobim lista, potem se imam pa že zagovarjati v nedeljo, ko nimam kaj čitati. Zatorej Vam kličem, g. Plaznik: Le tako naprej! Uverjen sem, da kakor meni in moji družini, tako večini, ako ne vsem, ki čitamo list A. S., nam so ljubši g. Plaznikov članki, kot tisti preprič s socialisti. Zatorej lepa hvala g. Plazniku v imenu vse moje družine! S spoštovanjem Vam vdani

Franc Božič.

Spring Garden, Cal. — Dragi moj Am. Slovenec! Prestrašil sem se, ko sem dobil v časopisu "Sacramento Bee" naznanilo o smrti cesarja Franc Jožefa. Vse moje življenje sem molil zanj, da bi mu Bog dal zdravje in srečo. Bil je v velikih težavah in nesrečah v življenju svojem, vendar je skrbel za ljudstvo, kolikor je mogel. Ko sem bil v Kanadi, sem bral v takojšnjih časopisih, da Avstrija je bila slaba, ali da je imela jako dobrega vladarja Franc Jožefa, pod katerim so vsi avstro-ogrski narodi napredovali, posebno v verskih rečeh. Sedaj ko je vojska, pa pišejo drugače, vsakovrstne zabavljice, ki jih dobijo od Angležev in Francozov. Jaz pa in vsi dobri Slovenci ga ohranimo v dobrem spominu.

Zahvalim se Vam za Spominško knjigo in pozdravljam vse vrle Slovence v Jolietu, ki dobro napredujejo. To je lepo, kaj takega je hvalevredno. Vsi za enega in eden za vse, tako je prav. Prosim Vas za ročni atlas. Obenem prilagam \$1 tebi, uredništvo, kot božično darilo. (Poslani dolar smo oddali v Am. Sl. sklad za reveže v stari domovini. Op. ur.) Dosti novic prinašaš, ljubi mi Am. Sl., Bog ti daj srečo in dosti naročnikov.

Pozdravljeni!

F. M. SoneBruder.

JUNAKA POD KRIŽEM.

(Piše ranjenec vojak iz Slovenskih gor.)

"Slovenski gospodar" objavlja sledeče:

Obljuba dela doig. In da se ne pregrešim zoper ta paragraf, hočem ostati mož beseda. Poročal sem zadnjič nekaj o naši imenitni hrani v gori, ki za danes pa naj bo zopet nekaj bolj resnega.

Bilo je dne 30. avg. Naskakovali smo sovražne postojanke ob neki višini. Naš 26. domobranski pešpolk ter tirolski deželni strelci smo stali v vojni črti; bila se je grozna bitka. Bili smo že enkrat potisnjeni nazaj, vendar naši fantje se ne dajo tako z lepega vso silo sovražnika ter potisnili Ruse nazaj. Obležal sem v občestnem jarku skoraj nezavesten. Ko sem se zopet zavedel, sem videl kakor v sanjah, ko so granate eksplodirale (razpočile). Pobasal sem zopet svoje pretresene kosti ter se vlekel počasi nazaj, na kar sem prišel že v mraku na obvezališče

V SPOMIN PRESVETLEMU CESARJU FRANČISKU JOŽEFU.

Zložil M. Šuklje, Anaconda, Mont.

Visoko hrast je stal med hrasti, mogočem, trden kakor zid, ponosen bil je v svoji rasti in mnogim bil v zavetju ščit.

Pač bili so viharji hudi, izruvati hoteli so ta hrast; in bili so nalivi tudi, obetali so mu propast.

Že žvižgale so hude strele in grom na grom udarjal je, kot smrtno pesem bi mu pele, da rasti več naprej ne sme.

Pa on je vztrajal neomajen in mnogim za zavetje bil, saj vsakdo v sili in nevihti pod njega veje se je skril.

To drevo ni bil nihče drugi, to bil si Ti, avstrijski car: Kot hrast si stal v nevihti hudi, skrbel in vse ljube vladar.

Že prve dneve Tvoje vladavine Ti vzeti hoteli so prestol, države steber, ljudstva nade: preстал si srečno prvo bol.

Celo življenje Tvoje vzeti poskušali so mnogokrat; pa vere poln v ljubezni sveti, otel Te Večni je vsakikrat.

Nesreča za nesrečo vedno zavdajala Ti srčno bol: pa vere v Boga, nade v večnost izgubil nisi bil nikol'.

Zato pa tukaj že na zemlji poplačal Te je večni car: največjo starost si doživel, kot kdaj na zemlji kjer vladar.

Ti hranil zmír si vero pravo, Z izgledom kazal žive dni: si tem Avstriji si venčal glavo, zato ves rod Te zdaj slavi.

Spominjajoč na dela Tvoja tud' jaz bom Tvojo slavo pel, želel Ti večnega pokoja, kar vedno sam si si želel.

in zopet obležal. V par urah so porabali ranjence in pomikali smo se zopet dalje ter dospeli do samotne bajte v gozdu. Tukaj se nam je reklo, da ostanemo do jutra. Naš polk je potem ponoči odkorakal proti Lvovu. Jaz z dvema tovarišima se spravim pod streho dotične bajte. Spali smo to noč prvikrat, odkar smo bili v Galiciji, pod streho. Vzemirjale so nas sicer ponoči kosaške patrulje, vendar nas niso zasledile in prespali smo celo noč srečno. Ob prvem svitu se odpravimo dalje za polkom. Ko dospemo v prvo vas ne daleč od našega prenočišča, zagledamo grozne učinke bojev med kozaki in našimi od prejšnjega večera. Seveda lačni in žejni smo pretekli vse koč in shrambe, a vendar brezuspešno. Končno zasledimo na nekem vozu, ki je ležal prevrnjen zunaj vasi, sodeček črnega vina. To sem vam naredil vesel obraz in vzel sem sodeček v svojo posest. Napili smo se ga počestno in skoro bi bili zopet zapeli znano: "Stoji, stoji Ljubljanka..." Jezik se nam razvnela in kramljali smo kakor bi bili doma na vajah. S časom s enas je že precej nabralo, posebno, ker smo s svojim veselim obnašanjem vzbujali pozornost pri tovariših. Vendar nas je takoj minila dobra volja, ko so nas pozdravile svinčenke kakor iz neba. Vsak je bil takoj na varnem mestu, mene namreč tisti dan ravno ni veselilo, se kazati Rusom za tarčo. Iznenadil nas je zopet kosaški oddelek, ki pa se ni dalje brigal za nas. Korakali smo zopet dalje, ne menceč se za granate, ki smo jih bili že vajeni.

Tukaj naj omenim nekaj, kar sem videl v vasi N. Sredi vasi je stal križ. Mrtva trupla vojakov so ga obdajala in grozno je bilo gledati ta prizor. Križa se je oklepal vojak-junak, kakor bi hotel še v smrti pokazati, zakaj se je bojeval. Za njim je sledil drugi, ki pa ni mogel več doseči svojega cilja, izdahnil je prej, roko je imel še stegnjeno, gotovo pa je prišel Jezus sam gjer mu podal roko in ga spremlj tja, kjer zlasti sedanji čas toliko hrabrih vojakov najde odpodčeti in večni mir.

Zopet smo morali dalje. Bili smo namreč v zelo nevarnem kraju. Pa, nismo se motili; prišli smo na malo višino in začelo se pokati. Ni bilo dolgo in granate so že padale blizu nas. Jaz s tovarišema jo krenem takoj na desno v gozd. Zgodilo se nam ni nič. Pol dneva sem hodil po gozdu v vednem strahu. Naenkrat počí strel, drugi in tretji, nato pa je bilo zopet vse tiho. Mi jo pobrišemo iz gozda čez travnik v neko vas, kjer je bil naš "traj". Ko smo se čutili varne, se ogledamo nazaj ter zapazimo tri kake ob robu gozda. Ni bilo dolgo in pozdravile so jih svinčenke iz pušk naših vojakov, ki so bili postavljeni zunaj vasi v varnost "trajna".

V tej vasi sem naletel na vrečo suhorja (cvibaka) ter si ga pobasal v krušnjak, vendar tako neokretno, da sem vse izgubil med potom. Peljal sem se namreč potem na nekem vozu do postaje N. Z menoj je bil tudi Poljak, ki pa je zapazil moj krušnjak ter ga med tem, ko sem jaz zadovoljno smrčal na vozu, temeljito preiskal in mu odvzel preobilo zalogo. Ko sem

se zbudil, sem se z veseljem spomnil na svojo zalogo, toda kako razočaranje! Še-le pozneje mi pove moj prijatelj nesrečno usodo, če namreč ni bil on prvi zraven, ne smem ga dobiti, ker je moj dobri prijatelj, vendar pogledal bo, ko to čita, da tako uganem. Na postaji so potem ranjence oddali in nam se je reklo: Naprej proti Lvovu!

Strogi sodnik.

Iz Londona se poroča: Sir John Charles Day, slaven star londonski sodnik, je umrl in angleški zločinci so začeli prihajati na dan. Kajti le malo londonskih sodnikov je tako neizprosno izvrševalo svojo službo do svojega 82. leta kot Charles Day. V svoji službi je osivel, vendar je ostal dosleden svojim principom. On ni videl svoje službe le v tem, da je zločinca kaznoval, ampak mu je temeljito napravil veselje do nadaljnjih zločinov. Kadar je on sedel na sodnijskem stolu, takrat je izgledal kot živa podoba strahne neizprososti. Po svoji strogosti je postal kmalu znamenit po celi Angliji. V 14 letih, kjer je zadnjič služboval, je prisodil 137 zločincem nič manj kot 3766 udarcev s palico. Poleg svoje strogosti je bil vedno vesel in tudi v razsodbah poln humorja. Po celem Angleškem krožijo anekdote iz njegovega življenja. Nekoč je rekel članu liverpoolske bande: "Dolgo vas ne bom zapiral. Toda pri svojem vstopu v kaznilnico jih dobite dvajset za mačko, čez devet mesecev nadaljnih dvajset, in ko odidete, jih dobite v slovo še dvajset, da svojim tovarišem lahko pokažete, kaj ste med tem časom zaslužili." On je bil menda edini sodnik, ki je tudi moral prestati kazen. Ko je nekoč hotel poizkusiti, če je kolo, na katerega so navezovali kaz-

njenje, dovolj močno, ga je to tako prijelo, da se ni mogel rešiti. Ko je poklical prisotnega kaznjence, se je ta obrnil in odšel, kot da ne bi nič slišal. In ubogi Sir John Charles Day je moral čakati, da so prišli rešitelji, ki so mu pomagali iz neprijetnega položaja.

"Učenec Mascagnijev".

Ko je bival veliki laški glasbenik Mascagni v Londonu, je igral neki lajnar pod njegovim oknom sloveči intermezzo iz "Cavalleria rusticana". Lajnar je igral prehitro in Mascagnij so bolela ušesa. Šel je na ulico, da lajnarju 1 marko denarja ter mu reče: "Jaz sem slišal opero v gledališču, hočem Vam pokazati kako se mora igrati." Na to je igral. Čez nekaj časa je prišel lajnar zopet pod okno in Mascagnij je bil zadovoljen, ko je slišal kako lajnar sedaj pravilno igra. Ne malo pa se je vstrašil, ko je videl na lajni lepak: "Učenec Mascagnijev". Baje se je Mascagni zarotil in zakle da ne bo nikdar več podučeval nobene ga lajnarja.

Tako ravnal po nauku.

Nekaj neprijetnega se je pripetilo v Parizu pred par leti socialističnem poslancu Lavy-ju. Imel je v neki dvorani na cesti Saint-Sulpice shod. Z redno vnmemo je govoril, kako tre vse premoženje razdeliti. Ko hoče odbrniti že na policijo. A nekdo izmed njegovih poslušavcev ga opozori, da je novi lastnik kožuha ravnal le po naukih govornikovih." Pa naj bi vzel raje kak drug kožuh, ne pa ravno mojega?" zakliče Lavy. Da, da, teorija in praksa sta pač nekaj različnega!

predno se dobro poprime vašega ustroja. Zmanjšajte napade ter utešite razdraženje z rabo

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severovega Balzama za Pljuča). Kmalu bote priznali vrednost tega zdravila pri zdravljenju kašlja, prehlada, hripavosti, krčevite davice, vnetja sapnika, in bolnega grla.

Cena 25 in 50 centov.

Ako dvomate naše besede, iztažite sledečo pismo, katero smo pred kratkim prejeli iz katerega potrjuje kar mi trdimo: "Hočem vam naznaniti, da je Severov Balsam za Pljuča zelo uspešno učinkoval. Takoj po prvem popitju so se moji otroci boljše počutili. Pomagalo jim je odpraviti kašelj in preprečilo je tudi nadaljnje napade. Razbili smo ga tudi v slučaju oslovskega kašlja pred dvema leti ter je tudi pomagal."

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte za Severova v lekarni. Glejte da dobite tista po katerih poročate. Zavržite nadomestitve. Ako jih ne morete dobiti v lekarni, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575

A. Nemanich, Jr.

Real Estate Insurance Loans Rentals

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

==3%==

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, krzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirčen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pism, Kako se postane državljani poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

NA DOBERDOBSKI PLANOTI PRED LETOM DNI.

(Iz poročil "Slovenca".)

29. X. 1915

Peklenška borba, ki se bje na Doberdobski planoti, presega po srditosti vse dosedanje svetovne vojske. To trdimo mi vojaki, ki smo se udeležili grozljivih bojev v Srbiji, ki smo se udeležili vojnih grozot v Karpatih, in to pravijo tudi višji častniki in vojni strokovnjaki. Grozna bitka traja že 12. dan z malimi presledki noč in dan. Stojim ob topu, katerega so Italijani že šestkrat iskali, in na tem mestu in s tem mojim topom sem izstrelil gotovo že lepe tisoče granat in šrapnelov, in mislim, da ne zastoj. 3 kilometre smo oddaljeni od sovražnika. Brezštevilne izstrelke nam je že poslal, a — hvala Bogu — še sem živ in zdrav. Takih dni pa, kakršni so sedanj, nisem še preživel. To vam kovačnica, kjer se bje in tolče na levo in na desno. Še medsebojnega govorjenja ne slišimo. Poka pred nami, za nami, nad nami, na levi in na desni. Zemlja se trese, človeku zastaja sapa in zdi se mu, da se svet podira, da se zemlja odpira in požira vase hribe in doline, reke in morje. Hujšega ognja in ognjenega žrela menda niti v peklu ni, kakor je tu na Doberdobski planoti zadnjih 21 dni.

Grozni so dnevi na tem bojišču. Mrzla burja z mrzlim redkim dežjem razsaja že več dni zaporedoma. Visoko gor nad nami plava italijanski aeroplan, poizveduje po naših pozicijah, meče bombe, naši obrambni topovi za nami pa ga preganjajo. Strelji se križajo, enkrat z južno, enkrat s severne strani, tako da je kmalu vse nebo prepolno z rdečimi meglami eksplozij. Strel za strelom se v zraku oglašajo. Ta prizor napravi na gledalca globok utis. Tu pa stojimo v bojni črti in streljamo noč in dan. Borba je divja. Mnogokateri pade, a na njegovo mesto pride drugi, tretji, četrti — brez konca in kraja. Streljamo in streljamo, se skrivamo, se krijemo, merimo, se pripogibamo, opazujemo in — mislimo na ženo, otroke, na svoje in na dragi dom. O kaki trenutki, kaki občutkih!

Rekel sem, da marsikateri pade. Da, res je! Doberdobska planota je že marsikatero mlado življenje ugasila. A doberdobska planota je za italijansko vojsko prava mesnica in klavnica v najmanj desetak večji meri kakor za naše vojske. Jaj, koliko jih je te dni padlo in jih še pada. In tam ležijo nekakšni, tam ob naših žičnih ograjah in še spredaj. Eden pade. Pride drugi, ki hoče preko mrtveca — a se on pade na krvavega brata. Pri drvi cela vrsta. Streljanje iz naših streljanih pušk in naše pehote se začne. To je prava žetev italijanskih vojakov. Padejo za vedno. Pade prva, pade druga, tretja, četrta, pade deveta, deset vrsta. Pade na tisoče mož in mladeničev. Ko vsi obnemorejo, se od zadaj zopet oglašajo topovi, ki naznanjajo, da se borba mož z možem končuje. Premaganece beži preko trupel lastnih bratov tja doli proti Tržicu, Ronkam in Gradišču. Bojno polje je za trenutek mirno. — A ne mine par ur, ko pridivijo v gotovo smrt novi italijanski voji, ki se zaganjajo, vpijejo, streljajo, preklinjajo, rjovejo kakor besni. Naš ogenj vse pokonča in vrže na tla. To je strašno! To je slika, katere človeška roka ne more opisati. Vse se vse to občuti, ki pa ne more povedati.

Italijan bje ob Doberdobski planoti boju obupan. Do roba hriba pride, naprej pa ne more. Mi smo kot skala trdni in se ne umaknemo. Pa če se nam postavijo še toliko tisoči proti, jih pokončamo. Naše orožje je dobro, pozicije izvrstne, naše moštvo pa briljantno. Da, to je resnica! Preko nas bo moral Italijan, če bo hotel priti na planoto, a umaknemo se ne. To je tako gotovo, kakor amen v očenašu. Če zna Italijan streljati, znamo mi tudi, in če zna Italijan "sturnati" ga znamo mi pa dobro pokončati.

Mi se mnogokrat vprašamo, zakaj, zakaj toliko žrtv na oltar izdajalstva. In vest nam na to vprašanje tako odgovori: Izdajca je huji od ubijalca. Sedaj pa se izdajalstvo Italije kaže v pokončenju silne množice cvetočih italijanskih mož in mladeničev. Izdajalstvo nima mirne vesti. Judež Iskarjot se je obesil in tako sklenil svoje grešno življenje z naglo smrtjo. Italijansko izdajalstvo pa pokončujemo mi in bridko maščujemo pravico — nečrko božjo, katero je hotel nesramni Italijan potepetati in pokončiti in nam — ukrasti naše najlepše južne pokrajine, našo sinjo Adrijo, našo solno Gorisko in kršno Istro.

Kraška planota se trese, hrib in plan je cel pod jeklenimi udarci gorečih izstrelkov, grom udarja, morilno orožje zvenkeče, a naš vojak kljubuje usodi, kljubuje ognju in odbija napade sovražnika s tako strašansko silo, da je čela Italija pod udarci obrambe naše Doberdobske planote. Naša Doberdobska planota bo pogin italijanske vojske, kakor so bili mogočni slovaški

Karpati pogin ruske orjaške vojske. Ta planota je naša trdnjava, naš desetkratni Przemysl, katerega ne damo iz rok za nobeno ceno. Naj le grmi, se trese in se bliska, naj kraška Doberdobska planota le pije izdajalsko laško kri, naj se le odigrava grozne zgodovinske tragedije na kršnem Krasu — saj po grozni, strašni nevihti navadno zasije lepo solnce, solnce miru in sreče, ki bo prineslo nam zmago in srečni svobodni razvitek na naši slovenski zemlji pod žezlom habsburške dinastije. — jč.

V OGNJU.

Na goriškem bojišču.

Velika bitka na Soči se nagiba koncu, ali je zrak še vedno poln topniškega grmenja. Zdi se, da so to za ta mesec zadnji napori vznemoglih sovražnikov. Potem nas bodo pa mogoče pustili kakšen teden pri miru.

Povedati hočem samo nekaj iz svojih doživljajev. Včeraj je dosegel ogenj laškega topništva svoj vrhunec. Granate in šrapneli niso prizanesli niti mojemu vodu. Včasih smo se nahajali v takih oblakih dima, da ni videl tovariš svojega najbližjega tovariša. Po zraku žvižga kamenje, lomijo se drevesa in grmovje. — Šššš—žžžžž—ssss—rrsk—fiju— — — bim—zrrr—brum! to je futuristična glasba, ki je pritiskala na naše možgane z vso svojo strašno težo. Že od daleč slišimo, kako se približuje topovska krogla; kot da drvi tramvajski voz s peklenko hitrostjo po obzorju. Že je pri nas! Kratak tresk, močno rjoveje, tla se majoje pod nogami, a na vse strani leti zemlja, pesek in vejave. Ogledal sem si nekoliko jam, ki jih je ta pošast izkopala. Tamkaj je izruvana s korepinom vred velika akacija, drugje zopet izvira voda iz vodnjaka, ki ima premer starih metrov, še malo naprej v močvirju je nastalo nekoliko novih nasipov.

Kako je človek mehak v tej nevarnosti! — Oprosti vsemu ljudstvu, želeč, da tudi drugi njemu oprostijo, čuti bližino drugega sveta — večnosti. Ne ni mogoče, da ko človek umre, izgine brez sledu; obstojati mora pekel za one, ki žive od krivice, morajo pa dobiti plačilo tisti, ki trpe po nedolžnem. To ni samo zahteva pameti, ampak vseh duševnih moči, to je silogizem življenja.

Moje moštvo izgleda kakor slozna družina. Prenehali so navadni prepri, vsi so za enega, eden za vse. K meni pride moj četovodja, tržaški Slovenec, Jurišinič. "Gospod praporščak," mi pravi mirno, "ako bom zadet, pišite moji ženi, tukaj imate njen naslov." In odide na levo krilo v boj k svojemu roju. Ponoči dobim vest: "Pokličite saniteto, zopet imamo enega ranjenca." Stori svojo dolžnost in grem k ranjenju. Četovodja Jurišinič leži v krvi, šrapnel mu je izbil levo oko, poškodoval čeljust in preluknjal desno nogo. Rane niso smrtno nevarne, hvala Bogu, ena družina ni izgubila svojega branitelja.

Pred tem dogodkom, okoli treh popoldne je bil majhen odmor. Pošljem poddesetnika Padrtko s petorico mož v bližnji gozd, da se prepričajo, ako se tam morebiti ne nahaja kakšen sovražnik. Fantje se plazijo skozi bodče mreže in izginejo med grmovjem. Enkrat zagrmijo in ves gozd se nahaja v oblakih dima. Iz gozda prileti par fantov, ki vsi zasopljeno poročajo:

— Poddesetnik Padrtka, poddesetnik Padrtka, pomagajte! —

— Kaj je z njim? vprašam razburjeno.

— Ali je mrtev? presekajo mi drugi besedo.

— Ni mrtev, ranjen je, mi odgovori njegov tovariš.

— Ali je kdo pri njem? vprašam hitreje.

Nobenega odgovora.

Iz našega skrališča takoj odleti naš najboljši mož črnovojnik Moravan Avguštin Rak. Požrtvovalen mož, ne briga se za šrapnelsko točo, ampak samo misli, kako bo rešil življenje svojemu tovarišu. Čez nekaj sekund pride iz gozda in nese na hrstu ranjenca. Druga dva vojaka, ki sta šla z njim, gresta sedaj za njim, kakor da ju je sram, da nista imela v nevarnosti toliko korajžje. Vsi so končno na varnem.

— Noha je prič, noha je prič, vzdihuje ranjenec. In res, leva noga nad gležnjem se mu drži le še za mišice. Ni čudno, da so njegovi tovariši izgubili glavo, ko so to videli. Mrliča moraš mirno gledati, ali pri pogledu na tako rano, ti se žile nekako skrijejo. Sanitete ni v bližini, ker je zaposlena pri drugih ranjenih. Podvežemo sami poddesetnikovo nogo pod koleno, na kolenu in nad njim, da mu ustavimo kri. Tako močno zadržujemo nogo, da teče po nas znoj, ali ranjenec šepeče: "To je slabo, to je slabo." Neseemo ga na obvezovališče, kjer ga bodo sprejeli bolj večje roke.

Med tem se odigrava na desni višini še bolj krvava žaloigra. Že nekoliko ur traja orkanski sovražni ogenj. Žvižganje, sikanje, prasketanje, treskanje. Kakor bi se zbudila pod zemeljsko površino veličanska zver in s strašnim rojenjem naznanja nam pritlikavcem, da bo strgala s sebe te gore in odletela v brezkončno vesmir. Ne, ta beseda je preveč laskava za krvo-

loka D'Annunzia. Pijan divjak je udril v veličasten hram in uživa, kar more prebiti srce božjim slikam, odtrgati glave kipov Velikega Umetnika. S cerkvenega stropa padajo veliki lestenci, mramorne plošče padejo na kamenite mozaike in se razbijajo, a divjaku se širijo prsi od sovraštva ter se naslaja nad to grozoto.

Lahi se pripravljajo na napad. Zbrali so mone čete v onih votlinah, ki se nahajajo pod neprestanim navskrižnim ognjem našega topništva. Ena rojna črta za drugo drvi po bregu navzgor. Naši jih puste nekoliko sto metrov blizu. Potem se pa prične najprej slabše, nato pa čezdaleč močnejše prasketanje pušk. Sovražnik je že pred žičnimi ovirami. Nato se oglašajo strojne puške. Trrr—rrrr—tak—tak, tak... Ostanki prve laške rojne črte se umikajo, ali jim prihajajo na pomoč vedno sveže čete. In zopet se oglašajo strojne puške, a topništvo od strani kosi cele vrste. Šestkrat poskuša sovražnik, da prodre skozi svinčeno točo, skozi modre in rumene oblake šrapnelskega dima — priznati se mora, da napada z izredno hrabrostjo — ali vse je zastoj. Končno se poda sovražnik v beg, eden pada čez drugega po strmini, vse se gneče in poriva naprej. Nekateri se zbirajo za železniškim nasipom, ali pridejo v navskrižni ogenj. Čez nekaj sekund je tamkaj samo kup mrličev in in ranjenec.

Lahi se ne mirujejo, ampak gonijo še naprej sveže čete v smrt. Zelo spretno se plazijo za skalovjem, uporabijo vsako najmanjše skrališče, pojavijo se s strahovito hitrostjo pred žičnimi ovirami, ali tu je konec. eštstkrat se ponovi napad s tremi, peterimi rojnimi črtami in končno se sovražnik vendar prepriča, da so naše postojanke neomajljive. Pobočje je pokrito z mrličmi in ranjenci, ki umirajo brez vsake pomoči. Del tragedije je danes končan, jutri se nadaljuje drugi.

SOVRAŽNO IN AVSTRIJSKO LETALO.

S Krasa pišejo: Dne 18. oktobra, med 10. in 11. uro popoldne sem sedel na kameniti ograji na lepem griču, odkoder je lep razgled na morje in na furlansko ravnino in sploh na bojišče. Popotanje aeroplana. Vedel sem, da je to sovražno letalo, ki se je približevalo našemu obrežju in Krasu. Nebo je bilo jasno kot ribje oko in vedel sem, da se mi bo nudil lep prizor. Še dobro nisem sovražnega letala opazil, ko so se pod menoj že oglašili naši obrambni topovi. Letalo je rezalo zrak proti železniškemu mostu in vedelo se je, da hoče na most bombe metati. Naši obrambni topovi so letalo kaj uspešno preganjali in šrapnelski izstrelki so le nekaj metrov vstran eksplodirali. Letalo se je kolikor mogoče ogibalo naših strelcev in je, videvši nevarnost, kateri leti nasproti v toliki smeri, krenilo bolj na levo in tako so se naši obrambni topovi obrnili, da bi slučajno na most vržene bombe ne napravile kako škodo. Sedaj sem bil pa jaz v nevarnosti, kajti letalo je letelo naravnost nad mojo glavo. Ker so naši jako uspešno preganjali sovražno letalo in so šrapnelski kosci le nekaj metrov od mene na zemljo padali, sem se umaknil za par sto korakov na desno. Ko sem bil tako na varnem, so se že oglašili drugi naši obrambni topovi. Sovražno letalo je bilo med dvema ognjema. Letalo je imelo smer proti... Sovražno letalo pa je tudi od to smeri moralo odnehati in je krožilo bolj na desno in se je s tem rešilo pogibelji ter se potem vrnilo v Furlanijo. Pol ure kasneje se je vzdignilo naše letalo v zrak in jo rezalo tja proti Furlaniji. Seveda so je Lahi na vso moč obstreljevali, a naše letalo je letelo v svoji določeni smeri in ni krenilo na nobeno stran. Nebo okrog letala je bilo v dimu, a letalo ni bilo zadeto. Čez pol ure se je zopet vrnil srečno nazaj iz svojega opazovanja.

DUM-DUM-KROGLE.

V novejšem času so vse države vpletale za vojno orožje puške z majhnim kalibrom 6.5 do 8 mm. Čez 30 mm dolgi projektil je sestavljen iz tankega jeklenega ali nikelnastega plašča, ki je napolnjen s svincem. Gladki, spredaj nalahalok zašiljeni projektil navadno ne napravi hude rane. Celot kost mnogokrat le prebije, ne da bi jo zlomil. Iz sedanje vojske je znano, da so vojaki, če niso bili naravnost smrtno zadeti, imeli od pušk največkrat le lahke gladke rane, ki se navadno rade in hitro celijo. Mnogo vojakov je bilo zadetih od več svinčenk, predno so bili v resnici primorani vojevanje opustiti. Ko so se Angleži pred več leti borili z divjimi rodovi himalajskega gorvoja, jih je zelo jezilo, da so se divjaki skoro norčevali iz njihovih krogel. Mnogo bojevnikov je bilo od več krogel zadetih, pa so se vkljub temu še nadalje borili. Da bi učinek svojih strelcev povečali, so vojaki jeli ost svojih krogel z bajonetom nasekavati. Učinek teh krogel je bil grozen. Razdrapano ost tega projektila ni več gladko prodrla telesa sovražnikovega, ampak je napravila hudo rano; misli čevje se je kar ovilo okrog krogle, ki je odtrgala cele kose mesa iz telesa.

Smola.

Če je krogla zadela na kost, je bila tudi ta na majhne drobce razbita. Ranjenec je na taki hudi rani skoro vedno v par minutah izkerval v umrl. Brutalni Angleži so jeli to iznajdbo svojih vojakov takoj izkoristiti. Blizu Kalkute je mestice "Dum-dum", kjer ima angleška vlada svoj arzenal za izdelovanje orožja in municije. V tej tovarni so najprej začeli v veliki množini izdelovati patrone s projektili, ki so imeli razklano ali nepravilno ost in so tako grozno učinkovali na sovražnika. Po tej tovarni se tudi dandanes imenujejo vse krogle, ki nimajo gladke osti, "dum-dum-krogle".

Kakor že omenjeno, so vojaki nasekali z bajonetom ost krogle. V arzenalu so izdelovali te krogle na ta način, da tanki jekleni plašč projektila ni bil do konca osti s svincem napolnjen. Sprejaj v osti samo je bilo nekoliko praznega prostora. Ako je taka krogla pri strelu zadela na trd predmet ali na telo, tedaj se je sprednji votli del krogle zmlinčil (razploščil), v njej nahajajoči se zrak je ploščati ovoj nepravilno raztrgal in na ta način razdrapano kroglo je napravila hudo rano. Druga oblika teh krogel je bila ta, da jekleni ovoj ni segal do konca projektila, iz katerega je marveč mogle precejšene kos svinčene jadra. Mehki svinček se je pri udarcu zmlinčil, deloma pretrgal svoj ovoj in vsled tega nepravilna krogla je hudo raztrgala. Zopet pri drugem projektilu je spredaj ob koncu vanj zvrtana luknjica. Pri poletu krogle se v to odprtino lovi in tam zgoščuje zrak, ki pri udarcu na trd predmet učinkuje kakor razstrelilna snov, ki krogo na osti raztrga.

Dum-dum-krogle rabijo dandanašnji tudi lovci pri lovu na večje živali, ker jim je na tem, da zadeta žival takoj na mestu pade in obledi. Kajti z gladko, tanko kroglo zadeta žival bi llovcu skoro vedno ušla, čeprav bi čez več dni poginila, ali pa bi jo dobil že neopornobno. V vojski so pa te vrste krogel po mednarodnem pravu in medsebojnem dogovoru vseh kulturnih držav strogo prepovedane ter je hudo kršenje mednarodnih humanitarnih predpisov, ako se v kaki vojni še rabi tako strelivo.

V sedanji vojni očitajo Nemci, da so se Francozi in Angleži deloma posluževali takih krogel. Da se zlasti Angleži niso nikdar dosti ozirali na kako mednarodno pravo, ako je to njihovim koristim ugajalo, je vobče znano. Tudi glede brutalnosti nasproti sovražnikom so Angleži še vedno na prvem mestu med omikanimi narodi.

BOJ NA 3000 METROV VISOKEM LEDENIKU.

"Zeit" piše: "M. N. N." poročajo: V ozemlju Tonal se je bil pred nekaterimi dnevi boj v višini 3000 metrov, pač na najvišjem evropskem bojišču v večnih ledenikih. Neki bataljon alincev, nekaj nad 600 mož, je došel iz Ponte di Lagno v prvih jutranjih urah v 2970 metrov visoki Passo Lagoscuro, da zasede neko važno obrambno točko ob meji. Sovražnik je istočasno napadel vse severne obrambne odseke in južno ležečo koč Mandron, da odvrne pozornost od napadalnega smotra, a te napade so izlaha odbili. Alpinskemu bataljonu so dopustili, da je začetkom nemoteno korakal čez ledenik Presena. Ko se je sovražnik približal številno slabši naši obrambni skupini, so pričeli streljati nanj iz pušk in s šrapneli. Megla je omogočila, da se je z nekaterimi oddelki približal sovražnik branilec, ki so se vgnezdili v skale. Tembolj je zato učinkoval naš ogenj. V popolnem neredu so se umaknili alpinci v zavetju megle. Dasi je bilo zelo težavno reševati v mehlem novo zapadlem snegu ranjence, so le do večera rešili dva nevarno ranjena stotnika; eden je ponoči umrl, 1 ranjenega polkovnega zdravnika, 25 ranjenih alincev (4 so umrli ponoči) in 6 neranjenih alincev. Drugi dan so še iskali ranjence in so dobili še mrtvo truplo nekega nadporočnika. Alpinci sami so vzeli s seboj nad 100 ranjenec. Nad po artiljerijskem ognju razdrapanim ledenikom letajo še vedno ptice roparice, vsled česar sklepajo, da mora ležati na ledeniku še veliko mrličev. Naše čete so imele tri težke in 5 lahke ranjenih. Neka patroljskega četovodja je zahrbtno usmrtil neki alpinec, ko ga je hotel rešiti. Morlica so takoj usmrtili. Naši so zaplenili 80 pušk, 8500 patronov, 70 snežnih plezal, 100 gorskih palic in veliko drugega materiala. Kdor pozna razdrapani, pusti ledenik Presana, si more predstavljati, kaj so pretrpeli naši vrli branilci, ki zvesto stražijo že tedne 3000 metrov visoke vrhove in ki v snegu in v ledu po boju še rešujejo ranjene sovražnike.

Nek pruski uradnik je bil zadel v loteriji več sto kron. Vkljub temu pa je, kakor ponavadi vsako leto, prošil pristojno oblast za podporo o priliki počitnic, da bi mogel obiskati kakšno kopaljšče. Istodobno je hotel tudi dobiti dobiček na loteriji, v kar je trebalo vpsolati srečko. Pripravil je prošnjo na vlado in pismo na loterijski urad ter dotične naslove. Nesreča pa je hotela, da je zamenjal zavitke. Črez

nekaj dni mu pristojni urad vrne — žreb z opazko, da se je njegovo srečo v loteriji, h kateri se mu čestita, vzelo na znanje. Loterijska uprava pa mu javlja, da je pomotoma tja došlo prošnjo za podporo odstopila — pristojnemu uradu.

Cel naval samih hval.

Iz novembrskega kupa prejetih pisem, ki hvalijo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, hočemo navesti samo dve: "Vaše zdravilo je izvrstno, ga vedno uživamo v naši družini," piše mrs. Mary Veverka iz Wilsona, Kans. "Vaše ameriško zdravilno grenko vino je prav dobro in ga priporočam o vsaki priliki svojim prijateljem," piše mr. Petar Yarih, 889 Manitoba ave., Winnipeg Man., Canada. Gotovo je najboljšo zdravilo za zapeko, glavobol, razdražljivost, slabo slast, potrost, življensko promeno, splošno malovečnost. Cena \$1.00. V lekarnah. Joseph Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

JOSIP KLEPEC

Javni Notar K 10let. skušnja
izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plača garancije; če potrebuje otrok certifikat za delo; če imate knako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini se obrnite na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Antonija Rifel

izkušena in diplomirana

BABICA

907 N. Hickory St. Joliet.

Chicago Phone 1617-W

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge

ter pošilja denar na vse dele sveta

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik

HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar

ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo va-

lej postregli z najnižjimi tržninami c-

nami. Mi imamo v zalogi vsakovrsti

nega lesa.

Za stavbo hiš in poslopj mehki i-

trdi les, lath, cederne stebre, desk i-

singlne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulic

blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglašaj a-

pri nas in oglej si našo zalogo! Mi t-

bomo zadovoljili in ti prihranili dena-

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na vogl-

DES PLAINES IN CLINTON STS

Dr. Richter's

Pain Expeller

zoper revmatiz-

bolečine in o-

trpnelost člen-

kov in mišic.

Pravo zdravilo je v

zavoju, kakoršnega vi

dite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj

ki ni zapečaten s An

hor Trade Mark.

25c in 50c vseb le

karnah ali pa pišite

ponj naravnost na

F. Ad. Richter

& Co.

74-80 Wash-

ington Street

New York.

JOSEPH ZUPANCIC

Stara slovenska gostilna

1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.

Bell Phone 7899.

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Točim fino Anheuser & Busch St.

Louis pivo, domače vino in žganje ter

dišče smodke. Vsi

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki tork in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inorp. I. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznajo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

17. dec. Nedelja Lazar, škof.
18. " Ponedeljek Gracijan, škof.
19. " Torek Nemezil, muč.
20. " Sreda Eiberat, muč.
21. " Četrtek Tomaž, apostol.
22. " Petek Demetrija in Hom.
23. " Sobota Viktorija, dev.

III. ADVENTNA NEDELJA.

Izvirni greh.

In tako je smrt prešla na vse ljudi, v katerem so vsi grešili. (Sv. Pavel.)

Videli smo zadnji dve nedelji, da sta Adam in Eva zgubila nadnaravno podobo Božjo. Ta greh pa ni ostal samo pri prvih starih, ampak prinesel je trpljenje celemu človeškemu rodu. Ta greh podeduje vsak človek, kakor hitro je rojen.

Adam je zapustil svojim naslednikom samo en greh, katerega je storil v raj. Če je kak drug greh storil pozneje, tega ni podedoval. Vendar pa ni podedovali greha, katerega človek prinese na svet, isti, katerega je storil Adam. Adamov greh je bilo dejanje, katero preide. Vzel je in jedel. Pri nas pa izvirni greh ni dejanje, ampak stanje, v katerem pride človek na svet. Tat stegne roko in vzame to, kar ni njegovo. To je dejanje. Nalaseč pridržati ukradeni stvari pa je grešno. To se reče živeti v stanu greha. Ta Adamov greh je za nas samo grešno stanje. Gotovo je, da če bi Adam ne bil grešil, bi ne bilo podedoval nadnaravne pravice, katere je imel. Adam je imel bogastvo. Ker je izgubil bogastvo za sebe, je zgubil tudi za svoje otroke. Če bi Adam ne bil zgubil milosti, bi jo vsi podedovali, ker smo njegovi otroci. Tako pa pride človek na svet tak, da se ne more Bogu dopasti. Ker smo otroci Adamovi, se lahko razume, da smo bili v takem stanju, katero se ne dopade Bogu; zakaj pa bi bilo to greh za nas? To je samo nesreča in ne naša krivda. Če so otroci revni zavoljo zapravljenosti starih, je to otrokom samo v nesrečo; če stari otroka ne pošljejo ne v cerkev in ne v šolo, je nesreča za otroke, da so sprijeni, krivi pa so stariši. Vse to je res. Vendar pa je madaž s katerim pride človek na svet, pravi greh. Ali smo z lastno voljo pripomogli k temu stanju? Gotovo ne! Ali smo torej sami krivi, da smo bili v takem stanju, h kateremu nismo ničesar pripomogli. Stanje v katerem smo bili rojeni, je grešno, ker se ne da ločiti od Adamovega greha. Adam

je bil naš oče, zastopnik celega človeštva.

Od koga smo podedovali izvirni greh? Od Adama samega, ne od Eve. Če bi bila Eva sama grešila, bi ne bilo izvirnega greha. Predstavljajmo si velikansko verigo. Vsak člen je navezan na drugega. Prvi člen je privezan na velikansko višino. Če se prvi člen zdrobi, bo padla cela veriga in se morja zdrobila na kose. Ker smo potomci, navezani na Adama, smo morali z njim pasti.

Ta greh se imenuje izvirni greh, ker izhaja od prvih starih in ker pride človek na svet s krivdo prvih starih na svoji duši.

Sv. Pavel pravi: In je po enem človeku prišel greh na svet in po grehu smrt. In tako smrt preide na vsakogar v komur smo vsi grešili. Ta en človek je Adam. Ta je prvi grešil. Grehu pa sledi smrt. Vmreti moramo torej vsi, ker smo vsi grešili.

Že od nekdaj je navada, da se otroka krsti kmalu po rojstvu. Zakaj bi ga pa krstili, če ne zavoljo greha, katerega niso mogli sami storiti, ker se ne zavedajo proste volje. Sv. Avgustin piše: Kar sem jaz pisal, se sklada s tem, kar so razlagali sv. pisma učili o izvirnem grehu. Ti so prejeli svoje nauke od prednikov, kateri so jih izročili svojim potomcem.

Izvirni greh resnično vsakdo podeduje. Ne samo greh podedujemo, ampak tudi posledice greha. Grešne posledice so pa vse to, kar je nasprotno temu, kar je Adam imel pred grehom. Adam je bil v posvečujoči milosti Božji, njegovi nasledniki so ostudni pred Bogom. Imel je višje znanje; njegovi potomci tavajo po temi, taki temi, da pozabijo celo, da Bog živi. Njegova volja je vladala vsako dušo in telesno gibanje, nam pa je zapustil poteljnost. Domišljija in misel človeškega srca sta nagnjeni k slabemu od svoje mladosti. Raj je bilo njegovo bivališče, mi pa stanujemo v solzni dolini. Ni mu bilo treba delati za vsakdanji kruh, njegovi potomci pa zdihujejo pod težkim jarmom, kateri jih tlačijo celo življenje. V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh. Bil je nevtrljiv, mi pa moramo plačati svoj dolg v vsej sramoti. Po enem človeku je greh prišel na svet, in po grehu smrt.

Velikansko dedščino bi nam bil Adam lahko zapustil, če bi ne bil grešil! Če bi lahko govoril, bi nam gotovo rekel: Da, moji otroci, toda nihče ni bolj žaloval in jokal, kakor jaz. Pri toževati pa se ne smemo, če pomislimo, koliko smo dolžni Bogu, ker nam je dal drugega in Božjega očeta. Jezus Kristus, sina Božjega. Blizu se njegovo rojstvo. Človek pa ne da bi se dostojno pripravil, da bi sprejel onega, kateri prihaja, da nam odvzame krivdo, katero nam je storil prvi človek, ampak ponavlja krivdo dan na dan. Zakaj bi se mi obotavljali delati in trpeti, ko je Jezus sam delal, trpel revščino in trpel. Zakaj tako neradi delamo pokoro in žalujemo za grehe, katere je Jezus sam izbrisal s svojo predragoceno krvjo, zlasti še ob času pokore. Ali se ne moremo odreči svetnim rečem, ko vidimo, po Zveličarjevem zasluženju, nebeska vrata odprta? O srečna krivda Adamova, ki nam je dala takega Rešenika. Zakaj bi se bal ismiti, katera je po Božjem usmiljenju samo začetek večnega življenja.

REV. J. PLAZNIK.

ČEŠČENJE BOŽJE.

Piše Rev. J. Plaznik.

(Dalje.)

Ko je Bog stvaril svet, je delal šest dni, sedmi dan pa je počival, da tako govorimo po človeško. Šest dni je delal, sedmi dan pa posvetil in si ga pridržal kot svojo posebno lastnino. To stoji v sv. pismu, ne zato, da bi vedeli, kako je Bog svet urejal, ampak zato, da vemo, kaj nas stvarjenje sveta uči, namreč, da posvetimo šest dni v tednu delu, sedmega pa Bogu. Sedmi dan je njegov dan. Ni pa samo nam svet, da moramo dati ta dan Njemu, ampak zapoved tudi v novi zavezi: Dajte Bogu, kar je Božjega.

Sedmi dan ali nedelja je dan počitka. Ta dan ne sme človek opravljati hlapčevskega dela, to so dela, s katerim se človek peča vsak dan, s katerim se dela življenje in vsa teška dela. Opravljati pa se sme dela ljubezni do bližnjega. Vsakdo ve, da se sme gasiti če nastane ogenj, reševati ljudi v sluzanju nesreče in kar je temu podobnega. Vprašanje pa nastane, ali sme delavec delati v tovarni ali rudokopu. Nikdo ni dolžan delati škodo samemu sebi zavoljo Boga. Kjer so taka dela, da mora delavec delati tudi ob nedeljah, če ne zgubi delo in s tem pahne v revščino družino in sebe. Drugače je pa, če je kdo samo vprašan, če hoče delati, pa k temu privoli brez posebne potrebe. To je za prostovoljno hlapčevsko delo. Zena sme tudi v nedeljo priti in šivati, če mož ali sin da obleko, v soboto večer, katero hoče zopet obleči v ponedeljek. Pravilo je, da posvetimo nedeljo Gospodu in opustimo vsa hlapčevska dela. Vsako pravilo pa ima gotovo izjeme.

Vsaka zapoved, katero je dal Bog, pa je tudi človeku samemu v korist. Človeška narava hoče počitka, če ne,

izgubi moč. Še jeklen stroj ne trpi dolgo, če se vedno giblje. Človeško telo je sestavljeno iz veliko več in nežnejših delov, kakor katerikoli stroj; vsak del deluje na drugega; zato potrebuje pokrepčila in počitka. Bog, kateri je človeka stvaril, ga pozna in ve, koliko počitka rabi.

Šest dni je človeku določenih, da jih porabi za sebe, da jih porabi za ta svet. Poleg svojega telesa pa ima človek tudi dušo. Sedmi dan naj človek ne samo počiva, ampak dela tudi za dušo, katera je stvarjena ne za svet samo, ampak za vse čase. Ali ni potem premo, da človek dela 6 dni za telo, katero bo segnilo v grobu, za dušo pa samo en dan. Naj človek počiva en dan, naj se odtegne od vsakdanjih skrbi. Pri tem mora imeti pa pravi namen. Odtegniti se mora svetnim stvarim, da tako nemoten lahko pregleda svoje dušno stanje in daruje Bogu ves trud pridelanega tedna. Potreba skrbeti za dušo je večja, kakor skrbeti za telo. Nedeljo je treba posvetiti; to je prvi namen, potem pride šele počitek. Bog pa ne zahteva samo, da posvečujemo nedeljo posameznemu človeku, ampak vsa družina, celo župnija, vsa cerkev, vse človeštvo. Dokler se človek tega ne zaveda, dokler misli, da je šest dni v tednu samo zato, da se dela denar, sedmi dan pa samo za zabavo, toliko časa bo vedno nemir in nezadovoljstvo v človeški družbi. Tak počitek v nedeljo napravi človeka veliko bolj trudnega v ponedeljek, ko gre na delo, kakor je bil v soboto, ko je delo potulil.

Koliko dobrega pa stori posvečevanje nedelje za veselje v človeški družbi. Delavec pride iz svojega revnega domovanja v cerkev. V lepem hramu Božjem ima toliko pravice, kakor največji bogataš v deželi. V hiši Božji čuti, da smo pred Bogom vsi bratje med seboj. Božja beseda mu naznaja, da se začne potem šele pravo veselje, ko bo njegova pot po solzni dolini skončana. Pričujoč je pri sv. maši, katerega ga spominja, da je Kristus postal naš brat, da je bil njegov delež tudi le delo trpljenja in muke. Delo in trpljenje pa je le hoja za Kristusom. Tu mu človek daruje ves trud, kateri ga čaka prihodnji teden; prosi Ga, da blagoslovi vsako njegovo stanje, vsak gibljaj, vsako potno kapljico. Kaj brani najubožnejšemu človeku, da bi ne prejel Njega samega v svoje srce, ko je opravil dobro povelje. Denar celega sveta bi mu ne mogel kupiti kaj tako dragocenega. Potem s evrno domu, potolažen in lahkega srca, katero razume veselje nedolžnih sre svojih otrok, kateri mu pritečejo nasproti, z njimi moli, ko se vsede k mizi. Kdo mu bo zameril, če se veseli z njimi. Ko zopet sprejme svoje breme drugi dan, ve, da je posvečeno, da ni samo za gospodarja, ampak tudi za Boga. Kaj so vsa zabavaljšča v primeri z lahkim srcem. Človek, ki posveti nedeljo, bo posvetil tudi vsak dan vsaj s kratko molitvijo. Kdor ne moli v nedeljo, ne bo moli tudi čez teden ne. Kdor pa hoče kaj storiti brez Boga, se je brezmejno zmotil.

Človek ni sužen, ni stroj. Človek rabi počitka. Naj ne bo ta dan dan uživanja, nečistosti in razbrzdanosti, donemira in greha. Nedelja je dan počitka in svetega veselja. Četudi smo le zemljani sedaj, smo pa kandidati, da bomo nekoč med izvoljenimi v pravi domovini.

NEKOLIKO ODGOVORA.

"Ave Maria" prinaša pod zgorajšnjim naslovom v četrti točki tole: "Gleda opisa slovenske Jolietse šole v Koledarju pa tudi mi silno obžalujemo, da je tako 'površeno'. Toda, to ni naša krivda! Kako se nam godi glede tega, pa naj povemo naravnost: Pisali smo na vsa slovenska župnišča, poslali vprašalne pole, in lepo ponižno prosili podatkov. Toda, veste, koliko odgovorov smo dobili? — Pa raje ne bomo povedali, ker nas je sram. Urednik pa ni vsega vedel."

Tako toraj mesečnik, tako razširjen po naši naselbini, kar nas seveda veseli. Dopadlo se mi je tudi, ko sem slišal, da ljudstvo še čakati ne more, da bi zastopnik s Koledarjem prišel v hišo, ampak hodijo kar na dom ponje. Prav nič ne bi ugovarjal, četudi je v resnici površeno; kajti, človek lahko dobro pove, četudi vsega ne pove. Bil bi tiho, da ni bil priobčen zgorajšnim članek v "Ave Maria" številki.

Prejeli smo vprašalne pole ob času obilnega dela in skrbi. Pa to bi še bilo. Vedeli smo ob tem času, kdaj pride urednik v Joliet, namreč, o pravem času, da mu ustmeno podamo vse, kar želi. Gotovo se še spominja tistega tedna pred velikim šmarnom, ko mi je rekel nekako takole: "Grem še sestre obiskat, da dobim podatke o šoli." "Zato Vam ni treba se mučiti gori na hrib, če nimate drugega opravka," mu odgovorim, "ker Vam jaz lahko povem, kar želite." Tako je gospod zapisal ime vsake sestre in sobo, kjer uči, kakor je tudi zaznamoval imena slovenskih sester. Zapisal si je tudi imena, in še celo po vrsti, kakor so v mojem notesu, naših prvih graduantov trgovskega tečaja. To je bilo namenjeno za Koledar, kakor sem razumel. Tudi si ni tega zapomnil za drugo leto, ker je vedel, da bo vse to

v naši "Spominski knjigi", katero gotovo dobi. Kako smo se zanimali za Koledar, je dokaz slika č. sestre Ferdinande v Koledarju, katera je bila priobčena v Amerikanskem Slovencu 18. avg.; pozneje pa jo je Rev. Plevnik poslal "Ave Mariji". Začudil sem se pa, ko ne vidim v Koledarju ničesar tega, ampak nek stari podatek, kateri ne odgovarja več resnici. Čemu toraj to "silno obžalovanje"? Lenobe ne pasemo; če pa smo pridni in pošteni, zakaj bi se nas kdo sramoval? Sicer pa smo odgovorni za vse svoje delovanje le svojemu cerkvenemu predstojniku in v prvi vrsti seveda Bogu, kateri nas bo pravično sodil. Drugih predstojnikov ne poznamo. Nikaki okrožnici nismo dolžni odgovora. Zakaj nas vedno napadati, če nismo ničesar slabega storili? Če hočemo kdaj skupno delovati, rabimo voditelja, moža, čigar um bomo občudovali, čigar ljubezen in odkritosrčnost nas bo vezala. Pri takih organizacijah bodo prišli tudi slovenski duhovniki v poštev, četudi se nam vsak mesec pod nos pokadi.

To je moje osebno mnenje. Listu, v celoti, Koledarju, kakor tudi uredniku pa želim obilo sreče, blagoslova in napredka.

REV. JOHN PLAZNIK.

PO SVETOVNI VOJNI — TRGOVINSKA VOJNA.

Še divja svetovna vojna s polno silo in uničuje ljudi in stvari, a že se oglašajo ruski finančni minister in napoveduje brezobzirne trgovinski boj proti Nemčiji. Glasom nekoga pariškega poročila je ruski finančni minister izjavil nasproti sotrudniku "Matina", da se Nemci motijo, ako menijo, da bo vojna z vojaško akcijo končana. Rusija marveč še sedaj ukrepa vse potrebno, da bo brez usmiljenja nadaljevala gospodarski boj proti Nemčiji. Francozi zavezniki Rusije bodo na ruskih trgih nadomestili Nemce. A Francozi morajo potrebe, navade in trgovske običaje na Ruskem na licu mesta proučiti, potem bodo pa tudi uživali vsako varstvo in vso pomoč.

Rusija namerava torej sploh prepovedati uvoz nemškega blaga. Take eksaltirane trgovinsko-politične odredbe v času miru niso nove v zgodovini zadnjih stoletij, in Rusija sama nam daje zato zgled. Tedaj je bila ost vsakakor obrnjena proti sedanjemu ruskem zavezniku Franciji. Ko je namreč leta 1793. francoska revolucija slavila svoje orgije, je Rusija nastopila proti jakobinski vladi s tem, da je prepovedala vsak uvoz francoskih proizvodov. Uspeh te odredbe pa ni bil posebno sijajen, ker je le povzročil, da se je razposlo tihotapstvo; francoske tinkture, maže, nakitja so kljub prepovedi prihajala na Rusko, le da so jih morali Rusi dražje plačevati nego bi jih bili sicer. Enako izkušnjo je napravila Španija, ki se je skušala še pred francosko revolucijo popolnoma zapreti proti Franciji. Upeljala je visoko carino. Carinske predpise so pa carinski uradniki svojevoljno tolmačili, in ker so se vedno menjali, ni bilo v pobiranju carine nobenega reda. Španska industrija pa tudi ni bila vstala zadostiti zahtevam in potrebam domače dežele, in tako je cvetelo tihotapstvo. Uradniki so bili podkupljivi in posamezni francoski eksporterji so sklepali z njimi prave pogodbe. Vse drakonične odredbe proti francoskemu blagu so imele samo ta uspeh, da so morali Španci francoske izdelke toliko dražje plačevati. — Na Avstrijskem je hotel Jožef II. leta 1765. sploh prepovedati uvoz vsega inozemskega blaga, a se je dal pravočasno poučiti. Tudi Friderik II. je istočasno prepovedal uvoz kakih 5000 vrst inozemskega blaga, ko je bil že preje za te vrste naložil visoko carino. Na ta način je

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.

Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev"
Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

upal dvigniti industrijo v domači deželi. Toda niti visoka carina niti popolna prepoved nista prinesli željenega uspeha.

Tudi Anglija se hoče zapreti proti Nemčiji, toda že tekom sedanje vojne se je pokazalo, da dandanes taki pozikusi niso izvedljivi. Nemčija na primer proizvaja celo vrsto kemičnih proizvodov, ki jih angleška industrija neobhodno potrebuje za svoje izdelke. Ker bi mogle radi vojne te kemikalije priti na Angleško le po velikih ovinkih in se je tudi njihovo proizvajanje na Nemškem znatno omejilo, zato je morala angleška industrija že ustaviti izdelovanje več svojih fabrikatov. Zlasti je Anglija pogrešala nemških anilinskih barv. Angleška industrija jih neobhodno potrebuje. V zadnjih letih so se tudi navadili na umetno plavilo, ki je istotako prihajalo iz Nemčije. Sedaj so se morali znova vrniti k naravnemu indigo. Odkar so Angliji pošle nemške anilinske barve in ceni barvni surogati, je cena naravnemu indigo poskočila od 3 šilingov 6 pence na 15 šilingov 6 pence. Povpraševanje po njem je tako veliko kakor pred 30. leti, ko še niso zavladale anilinske barve; a tedaj je bilo v londonskih skladiščih 2000 ton naravnega indiga, sedanje londonske zaloge pa znašajo baje manj nego 30 ton.

Sedaj nameravajo na Angleškem ustanoviti družbo, ki bi se imela z državno podporo lotiti izdelovanja anilinskih barv. Ureditve, upeljava obratovanja in brezhibno funkcioniranje takega podjetja pa zahtevajo nekaj let časa, kar bo za britanske barvarje in katunarje le malo predolgo. Angleško finančno glasilo z ozirom na ta vprašanje ne prikriva svoje nevolje ter piše: "Dakoplačevalci bodo lahko zadovoljni, da bodo pri barvah izgubili le polovico tistega denarja, kakor je stala konsumenta vladna kupčija s sladkorjem." In na drugem mestu piše: "Zalostno je videti, kako vlada svojo despotično oblast, ki jo ima med vojno, uporablja za to, da prelamlja načel, ki so jo dvignila na krmilo."

Ideja o zaprtju Rusije proti Nemčiji — in seveda tudi proti Avstro-Ogrski — pa po vsej priliki ni zrasla na ruskem željniku, marveč se je rodila na Franciskem ali pa na Angleškem. Saj gresta ti dve državi za tem, da uničita trgovino centralnih držav. Saj so že sedaj, sredi vojne, na vseh nemških izvoznih popriščih marno na delu nesteti francoski in angleški potniki, da odjede Nemčiji njene odjemalce. Njihove namene pa seveda močno ovira okolnost, da njihova domača industrija in zlasti plovba ne moreta z delom prav naprej in ne zadoščata zahtevam. Francija je poslala na Rusko celo komisijsko strokovnjakov, da preiščejo, katere tekstilne proizvode, ki so jih doslej dobavljali iz Nemčije, bi mogla nadomestiti francoska industrija. Enak namen je imelo potovanje bivšega francoskega ministra v Brazilijo glede bombaževnega blaga.

Od volje do dejanja je pa dolga pot in je še veliko vprašanje, če bo Rusija

po vojni res hotela vrezati v lastno meso s tem, da se zapre proti Nemčiji Raynotako je še vprašanje, če se sedanja skupnost entente ne bo razbila v boj za koristi. — Slov.

ZDRAVJE.

Ali naj odpravimo izpuščaje?

Ljudstvo je še dandanes mnenja, da so telesu koristni razni izpuščaji, ki se pojavijo na koži, ker izločujejo slabe soke iz telesa; zato jih ne odpravljajo in zanemarjajo. To mnenje je povsem napačno. Izpuščaji so navadno bolezni kože, ki telesu tako malo koristijo, kakor vse druge bolezni, zato jih je tudi zdraviti, kakor vsako drugo bolezen. Še celo potruditi se je, vsak izpuščaj kmalu ozdraviti. Najnavadnejši so mezelčki, ki se izpahnejo posebno radi otrokom. Tu je skrbeti da gnoj, ki se izeja iz mezelčkov, kolikor mogoče hitro zapusti rano, zato jih je namazati s kakršnokoli čisto masčobo, kakor s surovim maslom, smetano, vaselinom ali lažkim oljem, kar se že ima doma. Namazati je zato, da se gnojna tekočina ne strdi v hraste, ker drugače ostane pod hrast in se globoko zaje v kožo. Že strjene hraste je odstraniti. Večkrat se jih lahko odstrani tako, da jih nalahko vzdignemo s čistim tankim nožem ali jih zdrobimo med prsti s čistim bombažem (bato). Nič ne škodi, če priteče na eni ali drugi strani malo krvi. Če se hraste strdijo v laseh, je najbolje porezati s ostrimi, čistimi škarnjami lase pod hrasto. Če se pa hrasta tako trdo drži, da jo ni lahko odstraniti na zgoraj naveden način, tedaj pomoči snažno krpo v olje in zaveži ž njo hrasto čez noč, ki se do jutraj zmehča. Tudi vlažen ovitek se za to lahko porabi. Bolna koža, iz katere se cedi gnoj, se ne sme dotikati, kakor n. pr. za ušesom, zato je dejati med kožico malo čiste bato. Če teče iz rane zelo voden gnoj, zadostuje zaprati rano s suho riževo moko. To je zelo preprosto in ceneno sredstvo, dobiš ga že za par vinarjev, ki ne sme nikdar pri hiši manjkati, kjer so otroci. Ako postopaš pri izpuščajih na zgoraj naveden način, ne bodo nikdar zanemarjeni in se bodo hitro zacelili. Navadni mezelčki se hitro ozdravijo, vse drugače pa je pri drugih tako mnogostevilnih boleznih kože, katerih vzrok so majhne rastlinice (glivice) ali male živalice. Te uničiti mora zdravnik z ostrejšimi sredstvi. Še težje je ozdraviti kožne bolezni, ki prihajajo zares od znotraj in so znak bolnega telesa. Tu bi bila velika napaka zdraviti le ranice na koži, zanemariti pa veliko rano telesa. Vprašati je zdravnika za svet.

Iz starih, dobrih časov.

Prvi vojak: "Čemu pa še ni spregovoril danes naš stotnik besedice o boji?"

Drugi vojak: "Večraj sem mu stopil pri paradi trikrat na kurja očesa!"

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$14.00

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljke naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

ORUŽINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, JEDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Kapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Castello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 14. dec. — Društvo Sv. Cecilije, št. 12, D. S. D., je imelo v nedeljo svojo letno sejo, in na tej seji so bile izvoljene za leto 1917 sledeče uradnice:

Predsednica, Amalia Želko.
Podpredsednica, Frances Spelich.
Tajnica, Mary Stefanich.
Zapisničarka, Frances Čulek.
Blagajničarka, Theresa Nemanich.
Nadzornice, Anna Mutz ml., Elizabeth Stefanich in Josephine Setina.

Bolniški odbor, Frances Slapničar, Anna Mutz st., in Josephine Kolenc.

Naj naznanim še o izidu naše prve plesne veselice, ki se je vršila dne 18. nov. t. l. v Sternovi dvorani. Čisti dobiček je znašal \$76.85. Čekin za \$5.00 je dobila številka 31, ki jo je imel g. Mike Staudohar. Zahvalimo se vsem, kateri so nam pomagali k uspehu naše veselice, zlasti vsem fantom od fare, ki so pokazali, da so vedno na svojem mestu, kadarkoli javno nastopijo.

Obenem naznanjam veselo vest, da naše društvo priredi dramatično predstavo, in sicer koncem februarja meseca 1917. Ime igre in vse drugo naznanimo pozneje.

S sestrskim pozdravom

Mary Stefanich, tajnica.

Ottawa, Ill., 11. dec. — Slavno uredništvo A. S.! Izvolite mi natisniti par vrstic. Malokdaj se sliši kak glas iz naše male naselbine Ottawa, Ill.

Z delom gre še precej dobro, samo draginja je zelo velika, da skoraj ubogi delavec ne more shajati.

Tem potom naznanjam, da smo imeli veselico na Zahvalni dan 30. nov. društva sv. Družine št. 5 D. S. D., Ottawa, Ill., v g. Mat. Bajukovi gostilni. Ta zabava se je vršila v najlepšem redu, da nismo mogli boljše pričakovati. Najprvo se moramo lepo zahvaliti našim sočlanicam omenjenega društva za lepa in krasna darila, katera so nam prinesla lep prebitek naš blaginji. Zahvaliti se moramo tudi vsem onim članom, ki so tako složno delali na tej veselici. Posebna hvala tudi našim muzikantom iz Joliet, kateri nam so take lepe zaigrali, da smo kar po "podnu" skakali do drugega dne.

Ne bom veliko več omenil, ampak omeniti moram, da je tukaj v naši mali naselbini še eno drugo društvo Ogrskih Slovencev, spadajoče pod N. Z. Ill.

Sedaj pa prosim vse one Slovence in Slovenke, kateri se niste pri nobenem društvu: pridite in pristopite k našemu društvu in D. S. D.!

Omeniti moram, da je dr. sv. Dr. št. 5 imelo svojo letno sejo za leto 1917. Izvoljeni so bili sledeči:

Predsednik, Anton Rus.
Podpredsednik, Nik Kozarič.
Tajnik, Jos. Medic.
Zapisnikar, John Nemanich.
Blagajnik, Martin Hren.

Nadzorni odbor, F. Les, M. Remšek in M. Gregorič.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri g. Mat. Bajuku.

Sedaj zaključim moj dopis. Tebi, Amerikanski Slovenec, želim veselo božične praznike in srečno novo leto in veliko naročnikov in predplačnikov v bodočem letu. Vsem članom in članicam našega društva sv. Družine št. 5 D. S. D. ter vsem čitateljem in čitalkam A. S. voščim veselo božične praznike in srečno novo leto!

Jos. Medic, 918 Washington St., Ottawa, Ill.

Pittsburgh, Pa., 11. dec. — Vsem članom in članicam društva sv. Družine

ne št. 11 D. S. D. v Pittsburgh, Pa., se naznanja, da bo v nedeljo 17. dec. glavna letna seja. Vsi člani (ice) so naprošeni, da se snidejo v K. S. Domu, soba št. 11 takoj po prvi sv. maši ob 9. uri zjutraj.

Ker bo to prva glavna seja našega mladega, toda lepo rastočega društva, je vsacega člana dolžnost, se iste udeležiti. Zraven drugih predlogov za korist društva se bo tudi volil novi odbor za prihodnje leto 1917. Vsak član naj pazi, da pripelje enega ali več svojih prijateljev, ker bo to zadnja seja, na kateri se bodo sprejemali novi člani s prostim pristopom.

G. Weselich, tajnik.

Rockdale, Ill., 14. dec. — Društvo Sv. Družine v Rockdalu, št. 8, D. S. D., je imelo v nedeljo svojo letno sejo in na tej izvolilo v odbor za leto 1917 sledeče sobrate:

Predsednik Jakob Paskvan.
Podpredsednik John Shetina.
Tajnik Valentin Fajnik ml.
Zapisnikar John Milkovich.
Blagajnik Valentin Fajnik st.

Društvo je sklenilo, da priredi svoj predpustni ples v novi Petrushovi dvorani v Rockdalu v soboto, dne 6. januarja 1917.

Naše društvo lepo napreduje. Imamo že 40 udov in še več jih bo v kratkem pristopilo; imamo že lepo podporo blaginjo in daje po \$1.00 na dan podpore.

Kdor želi pristopiti naj se oglasi pri katerem odborniku.

Z bratskim pozdravom

Valent. Fajnik, tajnik.

Waukegan, Ill., 9. dec.—Naznanjam članom (icam) društva sv. Družine št. 6 D. S. D., da je dolžnost pod kaznijo \$1.00, se udeležiti prihodnje seje meseca decembra. Na tej seji se voli društveni odbor za leto 1917. Torej vsi na sejo v nedeljo 17. dec. v Solški dvorani! Z uljudnim pozdravom

Math. Ogrin, tajnik.

PISMI DVEH BRATOV.

Mariji se priporočaj!

Dragonec Alojzij Mehle iz Tržiča piše 26. februarja svojemu bratu Konradu, ki je bil tudi potrjen k vojakom: "Dragi brat! Zvedel sem, da si potrjen. Le pojdi k artiljeriji; tam življenje le ni tako poceni napredaj kakor pri pehoti in pri nas dragoncih. Vidi, da dragonci v najhujšem ognju prenašamo povelja od generala do stotnika, ki je vedno pri svoji kompaniji v rojni črti. In kadar sovražnika poženejo in je tako ozemlje, da ga ne morejo hitro zasledovati, potem pošljejo zopet nas, da izvohamo, kje je, kako močan je, kakšen je svet itd. Vse to moraš javiti generalu, ki te nato s povelji pošlje k stotniškemu poveljniku. Naš posel ni lahak, ker moraš biti po cel dan na konju. Ko smo šli v Srbijo, je naš štabni vod štel 68 mož, nazaj nas je pa prišlo samo 9 s petimi konji. Sama Mati božja, katere svetinjo nosim na vratu, me je varovala, da tudi jaz nisem pustil svojih kosti kje doli na Srbskem. Navedem Ti samo en slučaj. Bilo je blizu Valjeva, ko so nas poslali poizvedovat, kje se nahaja sovražnik. Bili smo štirje: 3 dragonci in en korporal. Na vrhu nekoga hriba sem natančno videl glavo srbskega vojaka. Obrnil sem se k korporalu, da ga opozorim, a predno sem izpregovoril, priletel šrapnel in udaril komaj sto korakov od mene. Čutil sem samo, kakor bi zavel veter in ko se ozrem, vidim, kako se valjata v krvi in blatu dva tovariša in njuna koža. Pomagati jima ni bilo mogoče, ker sta bila popolnoma raztrgana. Korporal in jaz sva pa v velikih skokih

odnesla pete. In kolikokrat so krog mene žvižgale krogle tako goste, da si ne moreš misliti. Najbolje si to lahko predstavljaš s primerom, če stopiš k čebelar in tam obstojiš; breneče krog tebe, a ne piči te nobena. Ako hočeš, da pridemo vsi bratje srečno domov iz vojne, priporočaj se Materi božji in očetov blagoslov naj Te spremlja. Potem sem prepričan, da se še živi vidimo. Zdjaj Te pa prisrčno pozdravim in odpusti mi, če sem Te katerikoli klofnil. Na srečno svidenje! Tvoj brat Lojz."

Drugi brat, Ivan, ki služi že od začetka vojne v 17. top. polku kot četovodja, pa piše na pustno nedeljo svojim domačim med drugim:

Beda na Poljskem.

Pišete mi, da je pri vas zavladala draginja. Verjamem, a kaj pa šele tukaj, ko nimha prebivalstvo nič drugega več nego malo krompirja. To edino živilo hranijo in skrivajo kakor zlato. Bolezen je v vsaki hiši: griža, legar, jetika in različne druge take spremljevalke bede in nesreče. Umirajo brez vse zdravniške pomoči. Videl sem, ko so iz ene vasi pet mrličev naenkrat nesli k pogrebu. A kaj bo šele na spomlad. Povsod vse razdejano, opustošeno. Po hišah in sobah stoje konji, nikjer nobene slame. To so prizori in slike, ki si jih doma niti predstavljati ne morete. Mi smo se pa že vsemu temu privadili. Že sedmi mesec gledam to revščino in bedo, ki se je znesla nad poljskim narodom, ki je tako pobožen, kakor noben drugi na svetu. Poljaki vse tiho trpe in pravijo, da jim bo čenstohovska Mati božja pomagala in jih rešila prej ali slej iz teh stisk in nadlog. Bog daj!

RAZNOTEROSTI.

Brez rok je hotel biti.

Pariški medicinski akademiji je predložil profesor Diulafoy zanimivo poročilo. Poročal je o nekem 30letnem možu, ki si je na roki nalašč prizadejal tolike rane, da so mu morali roko odrezati. Na ta način je hotel postati interesanten. Ko je isto poizkušal z drugo roko, so zdravniki zapazili, kako pri tem čudaku nastanejo rane ter so čudaku pokvarili "veselje", da bi hodil okoli brez rok.

Pravo čudo železnice so zgradili v Norveški.

Železnica gre po krajih, kjer je večni sneg in led v dolžini 50 kilometrov. Vodi skozi 249 predorov in čez nekoliko manjše število mostov, a 47 kilometrov vozi pod streho, ki je postavljena v bran snežnim zametom. V zimski dobi so namreč tam tako silni vetrovi, da se z našimi niti primerjati ne morejo. Kadar je lepo vreme, je krasota, voziti se skozi večni sneg in led, ter se bo ta železnica tudi radi tega dobro izplačevala. Norvežanov, ki so gradili to železnico skozi ledene gore, je nad dva milijona, torej ne veliko število; analfabetov nimajo, v zadnjih 20 letih je popolnoma zatrt pijanje, v zadnjih 10 letih je v norveški zbornici tri četrte delavcev oziroma kmetov in ena četrtna vseh drugih stanov. Zato je ta zbornica pred leti prekinila vsako skupnost s Švedsko, kljub temu, da so Švedi in Norvežani pravzaprav eden narod, a na Švedskem vladajo velikaši, kateri se ne morejo strinjati s prosvetljenim kmečkim in delavskim ljudstvom.

Ljudožerci na Salomonskih otokih.

O kanibalizmu na Salomonskih otokih (pri Avstraliji) podaje obširen popis R. Parkinson, izborni poznavalec Južnega morja, ki je 30 let med domorodci živel in preiskoval ter deloval. Parkinson pravi: Splošno se trdi, da so prebivalci Salomonskih otokov brez izjeme ljudozerci. Na večjih otokih je kanibalizem še mnogo razširjen, na malih otokih pa ne, ker prebivalci živijo med seboj v bolj prijateljskih razmerah. V nekkih delih pa so ljudozerci sploh popolnoma izginili, zlasti v južnem delu Rogainville. Prebivalci te pokrajine gledajo z zaničevanjem na svoje severne sosedo, ki so še udani kanibalizmu. Prebivalci pobožnih krajev so povsod drugje besni ljudozerci, družijo se v čete k lovu na ljudi, posebno na notranje prebivalce, katere napadajo v njih naselbinah. Na svojih potovanjih po Salomonskih otokih je Parkinson večkrat srečal take ekspedicije, katerih udeležniki so trdili, da gredo na slavnost ali pa se vračajo z nje. Slavnosti so bile seveda ljudozerske pojedine. O pojedinah v vaseh na vztoku otoka Rongainville ve Parkinson popolnoma natančno, da so prirejale redne love na ljudi v notranjem delu in prodajali plen, živi in mrtvi, v oddaljene kraje. Parkinson popisuje po pojedine običaje ljudozerstva, o čigar obsegu pričajo lobanje razstavljenih kakor trofeji v piramidah in ostankih kosti na mestu pojedine. Začetkoma so sovražnika pojedli v njega sramoto in iz radosti nad zmago. Stvar pa je potem postala grda navada. Ljudsko meso je za mnoge vrojence najboljše užitek. Evropski vpliv ni dosedaj

popolnoma nič pomagal proti kanibalizmu. Mladenci, ki so služili tri leta v francoski vojski in bili dobri in zanesljivi delavci, so se takoj, čim so prišli domov, zmenili na lov ljudi, da si preskrbijo dolgo pogrešani užitek. Parkinson je nekda prenesel domačine pri kanibalski pojedini. Domačini so zbežali, toda njegov spremljevalec, iz plemena Buka, se je slastno vrgel na meso in je bil jako razjarjen, ko mu Parkinson ni dovolil jesti ostankov ljudskega mesa in je zapovedal, naj pokopljejo ostanke. Kanibalizem je glavni vzrok medsebojnih bojev. Najboljše sredstvo proti ljudozerstvu bi bila kolonizacija belcev, katerih se domačini strašno bojijo.

Število ujetnikov narašča.

Berlin, 11. dec. (Brezlično v Sayville.) — Poleg razdejanj in uplenjenj vojnih zalog in nenavadno težkih krvavih izgub so Rumuni izza svojega vstopa v vojno izgubili nad 140,000 mož na ujetnikih in nič manj nego 500 topov vseh kalibrov, kakor piše vojaški kritik za Ueberseeische Nachrichtenagentur.

Boj med Grki in Francozi.

Berlin, 13. dec. (Brezlično v Sayville.) — Bojevanje se vrši med grškimi rednimi četami in Francozi, naznanja Agentura za premorske novice.

Boj se vrši severno od Katerine ob morski brežini, kakih 60 milj jugozapadno od Soluna. Grške čete štejejo do 5,000 mož.

Mesto Katerino so zavzeli Grki.

24 stopinj pod ničlo.

Chicago, Ill., 13. dec. — Williston, N. D., s temperaturo 24 stopinj pod ničlo, je bil "najmrzlejši kraj v Združenih Državah" v današnjih vremenskih poročilih, ki so kazala najmrzlejšo vreme te zime po velikih planih državah in v dolini reke Mississippi.

Villovci razstrelili vlak.

El Paso, Tex., 13. dec. — Več nego 200 od skupnih 300 Carranzovih vojakov in civilnih potnikov na vlaku mehiške centralne železnice med vožnjo iz Parrala v Chihuahua City je bilo usmrčenih ali ranjenih v terek vsled razpoka min, ki so jih položili pod tir Villovi razbojniki.

Delnice jekla padajo.

New York, 12. dec. — Trg vrednostnih papirjev je postal danes naenkrat "nervozen" (razdražljiv), ko je do-

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritega sočutja ob prebriski izgubi našega preljubljenega, nepozabnega očeta, oziroma starega očeta in tasta, gospoda

Janeza Stukel

Radeckijevega veterana itd.

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo vsem cenj. darovalcem prekrasnih vencev; nadalje vsem, ki so prišli predragemu nam pokojniku kropiti, in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku; in še posebej gospe sosedji Rus, N. Hickory street, ki je stala ob njegovi postelji, ko je naš oče ozir. stari oče in svak izdihnil svojo dušo.

Vsem in vsakemu posebej bodi Bog plačnik.

Joliet, Ill., 12. decembra 1916.

Joseph Stukel (Joliet), Jacob Stukel (Chisholm, Minn.) in Mathias Stukel (Milwaukee, Wis.), sinovi.
Anna Grahek, Mary Zelnikar, Katherine Judnich, Helen Mutz, Agnes Kožuh, hčere.
Rev. Jos. F. Stukel, vnuk ter vsi drugi vnuki in vnukinje in zeti.

spela vest, da so nemški zavezniki nastopili z mirovnimi predlogi.

Delnice municijskih tvornic in podjetij, katerim nosijo vojne dobave velike dobičke, so bile najbolj prizadete. Bethlehem Steel-delnica je padla za 26 toček.

"United States Steel"-delnica je padla za 3 točke.

Bombaž je poskočil od včeraj za \$3.50 na balo.

Slutijo "krah".

Komaj so v borzi doznali vest o mirovnih predlogih, ko so brž začeli prodajati vse delnice jekla, železa in drugih kovin, kakor tudi delnice drugih podjetij, ki se imajo za svoj procvit zahvaliti nadaljevanju vojne.

Jeklo in železo sta padla za 15 do 26 toček, baker do 5 toček.

Grška mobilizira.

London, 12. dec. — Exchange Telegraph Co. je prejela iz Kodanja vest, da je dospelo iz Švice poročilo, da je grški kralj Konstantin odredil splošno mobilizacijo (vojaški sklic).

Lačni ljudozerci.

Iz Zpadne Afrike je došlo grozno uradno poročilo. Ljudozersko plemo Njamu v Kamerunu se nahaja že dalj časa v vojnem stanju in je meseca junija pojedlo 2000 zamorcev in 8 belokozcev. Nemška vojna posadka v omenjenem kraju je veliko preslaba, da bi mogla preprečiti podobne strašne grozovitosti.

Atlas — zastoj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastoj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva (\$2) dolarja. Ta ročni atlas je velezanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100,000 prebivalcev, ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino \$2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. Uprava "Amer. Slov."

VELIKANSKA ZALOGA

Božičnih daril

The Eagle, največja in najboljša prodajalna v Jolietu za moške obleke, vrhne suknje, moške čevlje in drugo opravo; istotako za pohištvo vseh vrst, peči in kuhinjskih potrebščin.

Obleke in Vrhne Suknje po \$12.50 do \$25.00

tudi imamo polno ovratnic, rokavic in nogavic, robcev, gumb, srajc in klobukov, kap in marel za primerna božična darila.

SLOVENSKA VELETRGOVINA
Math. Simonich, Manager
406-408-410 N. Chicago St. Joliet, Ill.Copyright 1916
The House of Kappelermeister

THE EAGLE

Rodoljubje na deželi.

POVEST. SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalej.)

Z neprijetnim razglasjem se je končala vesela večerja. Gostje so se razhajali in ugibali med seboj, kaj da pomeni to razburjanje. Osat, ki je menil, da razume vse, se je tudi delal tako, toda skrivnostno molčal. Bogomir pa je čutil z veliko nejevoljo, da se preveč zanima za Danico.

To je zapazila druga dne z zadovoljstvom tudi Mrakovka, ko ji je moral popisati Bogomir ves dogodek, da si ji je bil oddrgnil za znan. Pritrdila je njegovemu mnenju, da Danica sama sedaj res ne mara za starca. "Toda," je dodala, "če se ne zmeni zanj tisti, ki bi ga imela rada, kaj hoče! Marsikateri se naveličava pravga čakati in vzame kogar si bode. Kaj šele, kadar snubi po eni plati denar, po drugi strah za vsakdanji kruh! O jaz vem, kar vem," je dejala in prišla za ramo Bogomira, "in milujem ubogo Danico, toda pomagati ne morem, in dekile ne more izpregovoriti prve besede. A kesala se bosta dva človeka, dva dobra mlada človeka."

V srce so segale sočutne besede Bogomiru, in naprej in naprej bi bil poslušal blago Mrakovo mamo. Godilo se mu je pa tako kakor poprej Julčku. Vedno je odhajal otožnejši od Mrakovih, nego je prihajal. Presedati mu je začela družina, celo Osatova, presedati godba in godci; najrajši je negoval in objemal sam svojo žalost, ki mu je bila tako prirastla k srcu, da bi bil hud, če bi mu jo bil hotel kdo iztrgati. Oh, da bi vedel, kaj storiti!

Prazen vzdih, seveda. Saj mu je bila povedala Mrakova mama, da ima prvo besedo fant, če je za kaj. Tako se je bil že tudi nekako oddolžil Bogomir, in v tistih časih je resnico govorila Julka, ko je zaupno lagala Danici, da bi ji rad nekaj povedal Bogomir, a si ne upa. Boječ človek pač ne sme dolgo premišljevat, če hoče kaj izvršiti. Stari pomisleki so bili kmalu izpodkopani novi sklep Bogomirov in se začeli celo rogati blagi njegovi žalosti, češ, da je samo namršljena in da ni kar nič nesrečen. "Srečen pa tudi ne," si je odgovarjal nejevoljen, kakor da bi slutil, da odganja premišljevanje in preudarjanje srečo in nesrečo. Sklenil je zopet odločno, da ne stori sam zase nobenega koraka, in naj ga preganja usoda, kolikor ji drago, in začel se je celo jeziti natihem nad sladkimi besedami Mrakove mame, ki se je še bolj jezila nad njegovo neodločnostjo; in ne samo natihem.

"Oh, saj ni nič s tem človekom, s tem učiteljem," se je hudovala zaupljivo proti dr. Osatu, kadar jo je ta izpraševal o Berusu.

Danica pa je bilo jako neprijetno vse to zanimanje. V svoji neizkušeni poštenosti si je mislila, da, če se sama ne briga po nepotrebnem za druge, jo bodo pustili tudi drugi na miru. Ta samoljubna nada jo je seveda temeljito prevarila; vendar pa je bila Danica toliko prebrisana, da je vedela, da ne ustavi jezikov, če se še tako prepira in ugovarja. Potrpela je in čakala, da potegne drug veter in razprši puhle govorce. Kako ljubeznivo je tudi tolažil doma Berus svojega Julčka, da naj se nikar ne boji; on da ne dobi nikdar pisane mame. Danica pa tega ni mogla dati oklicati.

Gospa Radičevi pa je povedal pri prvi priliki sodnik Strnad, kako hud da je bil Berus zaradi njenih besed, ki so bile res odveč. Gospa je malo zardelela; začela pa je živahno zagovarjati svoj blagi namen; zakaj tolika razlika v starosti, značaju, omiki vendar ne more roditi srečnega zakona. "Kaj menite Vi, gospod doktor?" se je obrnila do Osata.

"Popolnoma Vaših misli, milostiva gospa," se je priklonil Osat. Tudi Betka je potegnila z materjo.

"Odkod pa veste, gospa," je dejal sodnik, "da Berus sploh misli na ženitev?"

"Iz najčistejšega vira," je dejala gospa in pogledala Osata, ki se je zopet priklonil. "Ker sem živela jaz v srečnem zakonu, želim in privoščim to srečo tudi svojemu bližnjiku."

"Ampak, gospa, če hočete otvoriti v gradu posredovalnico srečnih zakonov, inorate prositi pristojno oblastvo dovoljenja," je dejal sodnik in se nejevoljen poslovil. Betka ga je spremljala in mirila in dokazovala, da ima mama prav in da se mlada, brhka Danica vendar ne more poročiti s takšnim možem.

"S kakšnim možem!" se je jezil Strnad. "Previdno to najbrž prazne maranje, ki jih je Osat raznesel, in potem je Berus poštenjak."

"Hvala lepa za take poštenjake!" je dejala Betka in stisnila usta. "Iz sreče radi jih prepuščamo vam."

Dr. Osat pa je prijel gospo Radičovo, ko sta ostala sama, za besedo. "Vi ste rekli," je dejal in jo pogledal zapeljivo, "da želite tudi svojemu bližnjiku zakonske sreče. Jaz sem tudi Vaš bližnjik."

"In Vam je želim še prav posebno," je priklonil Osat. Tudi Betka je potegnila z materjo.

"Odkod pa veste, gospa," je dejal sodnik, "da Berus sploh misli na ženitev?"

"Iz najčistejšega vira," je dejala gospa in pogledala Osata, ki se je zopet priklonil. "Ker sem živela jaz v srečnem zakonu, želim in privoščim to srečo tudi svojemu bližnjiku."

"Ampak, gospa, če hočete otvoriti v gradu posredovalnico srečnih zakonov, inorate prositi pristojno oblastvo dovoljenja," je dejal sodnik in se nejevoljen poslovil. Betka ga je spremljala in mirila in dokazovala, da ima mama prav in da se mlada, brhka Danica vendar ne more poročiti s takšnim možem.

"S kakšnim možem!" se je jezil Strnad. "Previdno to najbrž prazne maranje, ki jih je Osat raznesel, in potem je Berus poštenjak."

"Hvala lepa za take poštenjake!" je dejala Betka in stisnila usta. "Iz sreče radi jih prepuščamo vam."

Dr. Osat pa je prijel gospo Radičovo, ko sta ostala sama, za besedo. "Vi ste rekli," je dejal in jo pogledal zapeljivo, "da želite tudi svojemu bližnjiku zakonske sreče. Jaz sem tudi Vaš bližnjik."

"In Vam je želim še prav posebno," je priklonil Osat. Tudi Betka je potegnila z materjo.

je prikimala ljubeznivo. "In tudi potruditi se hočem zanjo. — Betka, ti si nekoliko nezadovoljna z gospodom Strnadom," je odgovorila hčerko, ki je vstopila tiho in sedla k svojemu delu. "Mala nesporazumjenja ne škodujejo nič. To so priprave k zakonskemu življenju, kjer vzgajata drug drugega mož in žena uspešno le tedaj, če varujeta vsak svojo osebnost. Po nevihti, ki izčisti oči, posije solnce se lepše. S potrpežljivim prenašanjem se časi res odpravijo tuje napake, časi pa tudi vzgoje."

"Gospa, jaz Vas bom še spomnil Vaših besed," je se poslavljaj Osat in poljubil gospe roko.

"Če ne, Vas spomnim jaz," se mu je nasmehnila. — "Zakaj ne bi vzel ta Osat Črnetove gospe!" je dejala Betka, ko sta bili sami in se začeli meniti o domačih dogodkih. "Ona bi dobila oporo na stara leta, in njemu bi ne bilo treba vedno zunaj doma iskati družine."

Berus pa se ni brigal za nobeno govorico nič, vesel, da se jeze Mrakovci. Kadar je slutil, da je kakšnega gosta nalašč poslala svakinja poizvedovat, kaj da se godi pri vsaki, je govoril prešerno kakor kak razposajen fant, da se je križala potem Mrakova mama: "Oh, takšno poljušanje bi se vendar ne smelo trpeti!" In ko se je pripeljal nekoč neki fotograf na svojem popotovanju v Podlomu, je takoj dobil dela pri Berusu.

"Predebel si; ne bo te spravil na eno podobo, Berus," je dejal sosed Racman, ki je pil v veži.

"Ne samo mene, ampak še par drugih," je odvrnil Berus, ko je pripravil fotograf svoje orodje. "Danica, sem sedi, zraven mene, in Julček v sredo Anica, ti pa tja in vsak na eno stran hace in murče!" Veliko težavo je imel fotograf, preden je uredil vse te Podlomce v slikovito skupino; a najhujše je bilo, ker je zahteval Berus, da naj Julček in Anica jezike kažeta na podobi. Namenil je namreč fotografijo svoji svakinji. Samo ker je prigovarjala Danica, da bi se to ne spodobilo, se je vdal, toda preverjen, da bi bilo po njegovem več efekta. No, tudi tako ga je bilo dosti; zakaj Berus se je držal tako grdo, tako porogljivo in ško doželjno, da je krč zvil Mrakovo mamo, ko je zagledala podobo.

"Deset goldinarjev ne pogledam, če bi videl zdaj-le njen obraz," je dejal Berus, ko je bil poslal Racmana s fotografijo k Mraku. — Mrakovka pa se je hitro zavedla. Vsakemu gostu je pokazala podobo in spremljala razkovanje s tako strupenimi opombami, da bi bila minila Berusa smeh in šala, ako bi jo bil slišal. Tako pa se je rezal naprej na podobi nesramno in hudobno in jezil svojo svakinjo, ki bi mu bila najrajša izpraskala oči. Da je pokazala podobo tudi Bogomiru, ni treba praviti. "Le pogledite, kako se drži na jok uboga Danica!" je dejala in se jezila natihem nad Bogomirov, ki je tudi skoraj jokal; oh, samo jokal!

Tako se je bilo vse zarotilo proti Mrakovki, in tudi dr. Osat je ni posebno potolažil, kadar je hvalil Danico, ki bo povzdignila Berusovo krčmo, da postane prva v Podlomu; zakaj tako izobražene in ljubeznive gostilničarke da ni dobiti daleč okrog. "Drugi govore pa drugače," je dejala nejevoljna, ker ni vedela, da imajo Osatove besede nekako znanstven namen. Kakor se namreč veseli zvezdoslovec, če mrkne solnce ali mesec, kakor je bil on izračunal in napovedal: tako je opazoval z zadovoljstvom Osat, kako je potrjevala vsakdanja izkušnja njegove posebne nazore o človeških srehi.

A kdor se hoče jeziti, najde povsod dosti povoda. Danica se je odpravljala v sosednji vas po kupčiji, ker je bilo treba zopet klati za semenj.

"France, naprezi sanil!" je ukazal Berus. "Kaj boš gazila sneg!" Mignil je Julčku, da naj se napravi, da se pojde na seneb, veče, takoj zavreči pol-drugi liter vina in poiskal kožuh in škornje. Danico je bolelo srce, ko je videla to pripravljajanje in je spoznala Berusov namen; a ugovarjati si ni upala. Čutila je, kako nakopava zavist insovraštvo sama sebi proti svoji volji. Kaj je bilo mar Berusu, kaj da poreko ljudje! Neodvisnemu, premožnemu, brezobzirnemu možu niso mogli do živga nasprotniki; a Danice ni branil tisti sveti strah, ki obdaja bogastvo daleč okrog; njej se bo zamerala, njej se ne bo odpuščala gospodarjeva trmoglavost, njej, ki so ji pridne roke vse obratna glavica in dobro ime edini kredit.

Berus ni slutil tega njenega strahu in tudi ne bi dvigal teh pomislekov; za to mu je šlo, da razjezi zavistne soročnike in jim pokaže, da se ne boji njihovih nasprotnosti čisto nič.

Danica je hotela sesti spredaj, k Francetu. "Ne, zraven mene in Julček v sredo!" je ukazal Berus in prižgal debelo s srebrnom okovano pipo. "France, vozi skoz vas, mimo Mraka!" je naročal hlapcu, ki je hitro razumel, kaj

da to pomeni, si prižgal viržinko, vtekel slamo za uho, potisnil klobuk na stran in dlesnil z jezikom. Ponosno sta skrivala konja tlinike, da so zaženkljali kruguljci, prhnila iz nozdrvi gosto paro in zdirljala gosposko, kakor istih misli z gospodarjem, da se mora pokazati strmeči javnosti, kdo da je Berus. Hace in murče sta se podila za vozom, da so jima odletavala ušesa, na ovinku sta udrila za njima Racmanova dva, malo naprej lekarnarjev, in sani niso bile še iz vasi, ko se je za njimi pojavilo in valilo in prekucevalo deset vaških psov. Ponosno so držali mimo Mrakove hiše in niti France se ni ozrl, češ, oni naj se ozirajo; slutiti in čutili pa so razen dobrodušnega Julčka vsi, da so v gostilnici vsa okna polna.

"Kakor bi se peljal konjederec," je dejal Mrak in se obrnil od okna.

"Da ga le sram ni, starega norca!" je vzdihnila žena, ogorčena, da se tako žali javna pravnost.

"Za ženitev," je modroval dr. Osat, "pa res ni ženin nikoli prestar."

"Siromak Julček!" je zastokala teta. "Res je slab in ne bo živel dolgo."

je tolažil Osat; "toda žalovati ni treba. Mrakova gospa, ker najbrž ne bo še izumrl Berusov rod."

VI.

Razmere po Podlomu so se bile napete; nekaka gluha sumežljivost je bila prevzela ljudi, in kakor težka sopolna je ležala na vasi. V krčmi je utihnila glasna družba, in v vrata so se uprle oči, kadar je naznanjal korak v veži novega gosta; marsikdo je o-molknil med govorjenjem in se ozrl po sosedih, in malokdo si je upal naravnost pritrditi ali naravnost prereči, če se je v misel vzel razpor med bratoma. Zdelo se je, kakor da bi hudoben veter raznašal ne samo besede, ampak celo misli po vasi.

"Jaz pričakujem cel kup tožba zaradi razaljenja časti," je dejal sodnik adjunkt. Davkarjeva gospa se je veselila, da govori soproj tako malo, dasi krepko; ta pa jo je opominjal, da naj posnema tudi ona njegov zgled.

Dr. Osata pa, ki je poznal skrivne vire in sebične nagibe te splošne zadrege, je obhajala tista tiha zadovoljnost, ki jo čuti zdravnik, kadar se tako razvija bolezen, kakor je bil napovedal on; bolnik naj magari ozdravi ali umre.

"Ljudje se zavedajo," je razlagal trpko, "da nič ne vedo; odtod opreznost v sodbah, zdržljivost v govorjenju."

"Strah pred pričevanjem je rodil to modrost," je ugovarjal adjunkt.

Premagovati se je začela proti tujim ljudem tudi Mrakovka, in ker jo je stala ta krepost več truda in napora, ko vsa domača dela, si jo je štela v veliko zaslужenje, ki se bo moralo vsekako poplačati na onem svetu. Vzdihovala pa je pomenljivo in zavzetno, da so ji gostje, ki so se hoteli njej prikupiti, Berusu pa ne zameriti, sporazumno prikimali ali tudi sočutno stiskali roko. "Ali je to kak pogum? Potuhnjenci, ki si ne upajo z resnico na dan!" se je jezila ona natihem, na glas pa je tožila, da ni odkritosrčnosti, ni močnatosti in značajnosti več na svetu.

Kdor pa je bil kaj dolžan ali mislil prositi na posodo, ta si je štev v ločnost pokazati srce in zabavljati čez Berusa in Danico in lajšati ženi srčne bolečine; navadno ne zamaš; marsikak liter vina je stekel po posteljni moških grlih. Da namreč čutiljo vsi pošteeni ljudje krivico, ki se njej godi, o tem je bila žena prepričana; da je pa kremenitih značajev, celih mož landanes malo na svetu, to je pa itak splošna tožba. Kadar jo je pa vprašal kdo, kako da je pravzaprav z Berusom, če je res, kar se govori, je zastokala presunljivo, da ona nič ne ve in se tudi ne briga za take reči. "Berus ne pride k nam, mi pa k njemu ne; tako si ostanemo dobri prijatelji. Kaj pa govore pravzaprav ljudje?" Poslušala je brez pristranosti ne samo veljavne govo, ampak tudi siromaka, če je kaj vedel ali vsaj kaj povedal, in ga plačala po važnosti in obsegu poročila, kakor urednik svoje poročevalce. Osatove tolaženja in prorokovanja je bila pa sita. Kaj njej mar, če zvevete pod Daničino roko Berusova hiša, in kaj se briga Osat za to, kar mu nič mar ni! A dr. Osat ni bil tega mnenja. On je stanoval v Mrakovki hiši, bil je takorekto ud družine in vsled tega skoraj v daljnem sorodstvu z Berusom; sreča in nesreča obeh rodbin je bila po pravici njegova srčna zadeva. Morebiti je pa žalilo Mrakovko ravno to, da Osat ni zabavljaj. A to bi bilo proti njegovim načelom. On je reševal to rodbinsko razmerje hladen in miren in prorokoval samo toliko, kolikor se je dalo utemeljiti izkustveno, ogibal pa se je dokazov a priori; zatorej tudi ni zahteval, da bi se smatrala njegove besede za živo resnico, toda največja verjetnost bi se jima bila vendar morala pripisovati. Popolnoma naravno je torej, da je Osata začelo tudi skrbeti, kaj da se zgodi, če umrje Berus brez naslednikov, bodisi z oporoko, bodisi brez oporoke. Razpravljaj je v Mrakovki gostilnici tempe-ljito o tej zanimivi zadevi, govoril o nujnih dedičih in dolžnih deležih in izpraševal sodnika in adjunkta, naj sta se še tako grdo držala in nerada odgovarjala. Čemu naj bi se oziral on nanja! Njega je zanimalo vprašanje,

in Mraka in Mrakovko po njegovem mnenju še bolj.

"Pameten človek," je dejal, "mora biti na vse pripravljen, in nikakor ni izključeno, da naj bi prišla Berusovina v tuje roke."

Javno in naravnost pa je zabavljaj Berus, ki se ni bal nikogar in ga je skrbelo edino to, ali pridejo vendar vse njegove žaljive besede Mrakovim do ušes. Skrb je bila odveč; še gorke so se donasale ljubim sorodnikom, in lahko bi bil tožil Mrak in bi bil tudi zmagal, kakor je zatrjeval Osat; toda Mrakovka mama je rekla: "Potrpimo! Če ne ve vsak, kaj je prav, vem pa mi, in Bog bo vse prav obrnil." Zdelo se je sama sebi prava mučenka in Berus kak krvočen trinog iz prvih časov krščanstva.

Danica je skrivala svojo nejevoljo; a ko jo je vprašal Konrad, kaj da je na vseh teh govoricah in če je res, že kaj izpregovoril Berus, ga je zavrnila tako odločno, da ni več izpraševal. Materi pa je potožil Konrad, kako naduta da je Danica in kako nespametna, da beži sama pred svojo srečo. "In kako lakomna! Denar ima v hranilnici; pred menoj pa zaklepa skrinje in omare. Sramota!" A naj se je Konrad tudi jezil, javno se je vendar ponašal s svojo sestro, in če je vzel kdo v misel pereče vasko vprašanje, ni rekel nič, ampak zmignil z rameni, češ, ali bi bilo to kaj posebnega.

Nejevoljna je bila tudi gospa Radičeva, ki se je kesala, da je bila stopila nekoliko predaleč; a zanimala je ni zaradi tega ta zadeva nič manj, in o vseh menah je moral točno poročati dr. Osat.

Ta napetost se je prijemal že tudi otrok, da, celo živali. Mrakov samosov je prihajal poprej redno pogledat na Berusovo dvorišče, če je kaj ostalo hacetu in murčetu, in ta dva sta ga samo iz ljubezni vlekla za ušesa in za rep, in samo za šalo je vzdignil sultan časi šapo in položil enega ali drugega na tla. Zdaj pa so nastale drugačne razmere, in ozirov ni bilo nobenih več. Srdito sta planila psa iz veže, kadar se je prikazal sultan, in ga obiskovala in lajala in renčala, da jima je nasprotnik sicer pokazal zobe, a se vendar umeknil, v zavesti, da ni doma.

Julčka pa je začel sovražiti in napadati Mrakov Pavel. Sramotil ga je z grdimi priimki, oponašal njegovo hojo, in ker je hodil Julček vedno z Aniko, mu je očital, da ga vodijo babe v šolo in iz šole. Julček pa je bil toliko dobrodušen, da ni povedal tega ne doma, ne v šoli. Misli je pač, kakor to-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Apentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v dveh mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahlč Brusi tinkturo, od samo ene flase postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naradni, lekorčeste v mladosti imeli; 1 flasa \$1.75. — Wahlč Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križcih, popolnoma v 8ih dneh; flasa 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradavice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi dnh in ozeblino, baksa 75c. Eisa žauha zaceli vsako rano, opekline, bube, tu-rove, grinte, krasne, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1, večji lonček \$2. Ta žauha je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žauha vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahlč "Tar Soap" (nillo), odstrani prische, sol-čnate pego in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha ra-bili mi jaudim za \$5. Pri naročilu se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znakmah poče v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastoj.

JACOB WAHCIC

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna osredju mesta.

Kadar se mudite na voga'u N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts

Slovenska lekarna

JOHNSONOV + "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI ZA VRAČANJE ČELADNI KO KOSTI NE
REVMATIZMU
HROMOSTI
BOLESTI V KOLKU
BOLESTI V CLENH
NEVURALGIJ, PROTIN
OTRLOSTI MISC
SLABOSTEM KRUŽU
SLABOSTI V CLENH
PLUČNIM IN PRSNIH BOLEZIN
MRAZENJU V ŽIVOTU
VNETJU OPRSG MREŽNI
PRELAJENJU
BOLESTI V LEDJEM
BOLESTI V KRUŽU
HUDE KASLU

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY

CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Sole 301 in 302 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL

ADVOKAT—LAWYER

Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

CHICAGO PHONE 298

Kadar imate kaj opraviti s sodnijo obratite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrstno dol-gove. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

..Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano,

fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE

Zdravje v Nevarnosti!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholičnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katera daje življenje. Teče skozi žile in donša okrepčilo vsaki celici in nrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebne in se bojuje zoper vnhajajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesa so sposobna opravljati to naporno delo. Čisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih korenin, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakršnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, napihnenja, riganja, glavobola, nervozosti, slaboči krvi, tugovanja, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrnite nevredne ponaredke, ki le denar vničujejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potreščin, ostane ista: \$1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor revmatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti TRINERJEV LINIMENT—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, natege, otekline in druge take bolezni. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V vseh slučajih kašlja rabite Triner's Cough Sedative (zdravilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER, IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško

Marije(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

VnebovzeteSt. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GASPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Sutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunic, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM YOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglom. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

RODOLJUBJE NA DEŽELI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

Liko odraslih Julčkov, da pridobi paglavca z dobroti, in se tudi bal, da bo Pavel, če ga ovadi, nagajal še bolj in ga preganjal še huje. Začel se je sramovati pred sošolci in prosil Anico, naj ne hodi več z njim skupaj v šolo, da se ne bodo drugi norca delali iz njega; a pomagala mu ni tiha potrpežljivost nič. Kjer ga je srečal Pavel, ga je začel kepati ali ga je porinil gredo v sneg ali mu izbil knjigo iz rok. In če je vprašal siromaka Bogomir v šoli: "Julček, kaj da si ves snežen?" je Julček pogledal svojega učitelja, zardel in potihlo odgovoril, da je padel v sneg.

Tako se je vračal deček nekega popoldne iz šole, počasi, sam; zakaj sošolci so bili že daleč pred njim, ker se jim je mudilo na drsalnico. Za njim se pridrevi Pavel z domačim sultanom. "Kam pa dirjaš, krevlja?" kriči nad dečkom, ki je pospeševal nenehno korak, da bi ušel bratrancu. Kapa za kapa mu je letela ali v hrbet ali v glavo ali mimo ušes; deček pa se je sklonil in bežal tih in plah proti domu.

"Ne boš mi ušel," je zakričal Pavel. "Sultan, alo, primi ga, hop!" Samosoj je zalajal in udri skokoma za otrokom. Smrten strah je prevzel Julčka, ko je začutil psa za seboj. Hotel je naprej; a odgovorale so mu noge, sapa mu je zastala in mrzel pot mu je obil obraz. Misel: "Zdajdaj bo pes nad menoj, in kaj bo potem!" mu je krčila srce in zmešala razum. Padel je v sneg, skril glavo v roke in zakričal s tako groznim, nenaravnim glasom, kakor ga iztisne iz človeških prsi v smrtni nevarnosti onemogla groza.

Prihitiel je na pomoč Bogomir, ki je zavlil izza šolskega poslopja po vasi in se zgrozil nad hudobnim početjem. Odgnal je psa, ki bi najbrž nič hudega ne bil storil Julčku, postavil dečka na noge in zgrabil potem Pavla, ki je trmasto gledal izpod čela, češ, kaj mi pa more. — Sedaj pa, o boginja pedagogike, ki stojš vzvišena na formalnih stopnjah, zatisni oči ali snemi vsaj naočnice, da ne boš videla, kaj da počneja tvoj svečenihi! — Bogomir je imel namreč palico v roki.

Kako je že deklamoval novi učitelj, ko je nastopil službo? Da sramoti tepenje učitelja bolj nego učenca? Da je rabil Kristus korobač samo za odrasle? Kam pa so izginila zdaj ta zlata pravila! Kam so se skrila pedagoška načela, kam moško prepričanje? Pričakovali smo, da ostane Bogomir pravi junak, magari mučenec svojih nazorov; a resnica, da mu je izpodbil tak zanikaren paglavca, kakor je bil Mrakov Pavel, tako hitro in uspešno mogočne stebre najmodernejšega vzgojslovja, mora vznemiriti in pretrsti vsakega dušeslovca. Človek ne bi mislil, kako slaba stvar da je človek. Najboljši se brani, se brani z naporom in zmaga, obliče z mrtvaškim potom zalito, šele takrat, kadar mu iztisne smrt zadnjo solzo iz oči; mi drugi pa se od poraza do poraza komaj sproti pobiramo, in dal Bog in sreča junaška, da ne bi obležali!

Bogomir se je očividno premalo oghibal bližnje priločnosti. Bližnja priločnost zanj je bila palica, in poleg svojih načel bi je on nikdar ni smel vzeti v roke; zakaj palica sama vleče paglavca nase. Tako se je zgodilo, da je pozabil mladenič na sebe, na svoje dostojanstvo in svoja načela in tepel Pavla, da je bilo veselje gledati.

Pavel se je držal od kraja potuhnjeno in ni ni črnil, češ, najbrž ne bo sile. Bogomir pa je bil sovražnik vsakega polovičarstva in ni utrgal nikomur za služko. Tedaj pa se je naveličal Pavel in zatulil na glas; zakaj v srce se mu je zasmilil del telesa, ki je bil pri vsej tej zadevi pravzaprav nedolžen.

Kakor bi bil izvršil dobro delo, tako je bilo pri sruču Bogomiru, ko je prijel potem Julčka za roko, ga pomiril in peljal domov.

"Kaj pa mu je, da je tako bled!" se je prestrašil oče in vzel sina v naročje. "In ves se treseš. Kaj pa ti je? Povej!"

"Hudobna šala," je razlagal Bogomir. "Neki pobalin je bil naščuval psa, ki je nekoliko prestrašil Julčka. Oh, Julček, saj bi ti ne bil storil nič sultan, ki te pozna."

"Jaz sem se tako ustrašil," se je nasmehnil Julček in se stisnil k očetu. "Gospod učitelj je potem pretepel Pavla." Tedaj pa je vzkrikel oče in se zagrozil, da pretepe hudobneža tudi on, kakor hitro ga dobi v pest, in da bo ustrelil sultana, kadar se prikaže na dvorišče.

Pavel je bil pritulil domov s tako ihto, da ni mogel dolgo nič govoriti, nič povedati. Kolena so se mu šibila, in z obema rokama se je držal za boleči del svojega telesa; stokal in vzdihoval pa je tako turobno, zdaj tiše, zdaj glasneje, zdaj niže, zdaj višje, da se je smilil naposled celo sestri Julki, ki mu je sicer iz tehničnih razlogov rada privoščila kakšno kazen. Po dolgem izpraševanju, ko se je bil nastokal deček, se je zvedelo, da ga je bil pretepel novi učitelj. To pa je izbilo sože veho in čepinec, in jeza, ki se je vrela zadnje dni, je bruhnila na dan.

"Ruto, ruto! Kje je moja ruto!" je vpila Mrakovka. "Pomagaj mi obleči kočmajko! Precej zdravniku, ki mora spisati izpovedalo! Mojih otrok ne

bo pretepeval nihče, najmanj kak lačen učitelj. — Ti pa piši, piši pritožbo!" Vlekla je Pavla k zdravniku in tožila tam, zasopla od hitre hoje in notranje razburjenosti, v pretrganih beledah krivico, ki se je bila storila njenemu otroku, njenemu nedolžnemu otroku. Pavel, ki je poznal sebe nekoliko bolje, se je držal poleg nje kakor kak polomljen greh.

Dr. Poljak je bil v precejšnji zadregi. Ker ni hotel škodovati Bogomiru, je začel pogovarjati mater in sina, češ, da ni hudega nič, da pride v par dneh bolečina in spomin, da bo govoril on sam z učiteljem in mu povedal, kar mu gre.

"Gospod doktor," je dejala žena, "jaz Vas prosim izpričevala. Vse drugo je moja stvar. Fant ne more sedeti, ne stati, in če se ne potegne zanj mati, kdo se bo? Ta učitelj ni učitelj, ampak borič."

Zdravnik je moral izpričati pismo, naj si je še tako blažil izjavo, da se res pozna Pavlu, da se ni šilil Bogomir.

Doma pa je pisal oče Mrak z okorno desnico pritožbo v treh izvodih, na krajni, okrajni in deželni šolski svet; pisal bi bil, razjarjen nad neslišanim postopanjem, tudi na ministrstvo, ako bi mu bil znan naslov; tolažil pa se je z nado, da spravi novi poslanec, ko bo izvoljen, zadevo pred državni zbor. Ko pa je prinesla mati zdravniško izpovedalo, je hitro oblekel sukno, vzel klobuk in palico in hajdi v sodišče, preden se razkadi jeza.

A bilo je že pozno; na potu je srečal adjunkta, ki je spremjal gospo in gosposlično lekarnarjevo, in ga takoj ustavil. Kaj se je briga on za ženski! V moških besedah mu je začel pripovedovati, kam da je namenjen.

"Razaljenje časti?" je vprašal adjunkt in se spogledal s spremeljalka.

"Ne, telesna poškodba."

"Saprament! Kdo pa je poškodovan?"

"Moj sin. Učitelj Janež ga je pretepel." Adjunkt Bregar je nekoliko pomislil in pogledal možu v oči.

"Pavel je najbrž krvavo zaslužil svojo kazen," je dejal. — Na to razlago pa je odgovoril mož tako ostro, da je izrazil še ostrejšo zavrnitev in nujno prošnjo gospoda adjunkta, da naj ga pusti na miru zunaj urada, ko ve, kdaj da so uradne ure. To ravnanje zopet se je zdelo Mraku tako brezobzirno, da je pikro ciknil na vzajemno denarno razmerje. Gospa in gosposlična sta se hitro poslovili, da ne bi motili zapužnega razgovora.

Moža sta si v kratkih, jedrnatih besedah dopovedala, kar jima je bilo na srcu. Doma pa sta si tožila Mraka, da drže škrici vsi skup, vsi proti kmetu, in da morda sodnik še sprejel ne bo tožbe proti učitelju.

"Če jo pa spišem, jo mora sprejeti," je dejal mož in udaril ob mizo.

Srdito je škripalo pero po papirju, ko se je hudoval nevjerni pisalec nad učiteljem, nad adjunktom in celo nad Pavlom zato, ker je bil tepen in mu nakopal te sitnosti. Pisanje je nadležen posel celo pisateljem.

Da je pa povedala in opisala lekarnarjeva gospa soprogu zanimivi razpor med Mrakom in adjunktom, ni treba praviti. Gospa je bistroumno izvajala naravne posledice, in gospod, ki je izprevidel, da so soproguine besede uvaževanja vredne, je prestregel se ti isti večer dr. Bregarja in ga izpovedal tako ljubezljivo in tako obzirno, da se je zdelo obema, da izkazeta drug drugemu uslugo, če konvertirata dolg in izplačata Mraka.

Julček pa se ni mogel pomiriti. Ko se je stemnilo, si ni upal ne sam stopiti iz hiše, ne sam ostati v sobi. Plah je lazil za očetom ali za Danico, pogledoval skozi okna v temo in se stresel, kadar je kaj zaropotalo v veži, in povpraševal, kaj da je. Oče, ki se je norčeval z njegovim strahom, ga je spravljaj spat.

"Jaz ne grem, tako me je groza," je šepetal deček.

"Ernest pojdi s teboj in ostane pri tvoji postelji."

V postelji je Julček hitro zatisnil oči; a ko se je vzdignil Ernest, da bi odšel po prstih iz spalnice, je pogledal prestrašen, ga zgrabil za roko in ga zadržal. Potem je zopet zadrževal, zamrazil napol, se zgenil zdajpazdaj in poškrilpal z zobmi.

"Prav nemirno spi," je dejal Ernest, ko je prepustil svoje mesto pri postelji očetu. Zopet se je zdramil Julček, a ko je zagledal očeta poleg sebe, se mu je nasmehljaj, ga prijel za roko in jo poljubil. Pomirjen je zaspal sin v očetovih rokah. Ni pa še bil zaspal Berus, ko se je začel Julček zopet premetavati, stokati, govoriti pretrgoma, nerazločno, kakor v sili in stiski, in škripati pomalem z zobmi. Oče ga je miril in se tolažil sam, da pride polagoma nemirnost in razdraženost, posledica strahu. Naenkrat pa zavpije otrok: "Pomagajte! Sultan me bo, sultan, zdaj-le me bo." Oče je skočil k postelji, ga objel in dramil in tresel, da je on pri njem, da ni sultana nikjer; toda Julček se ni dal pomiriti. "Tukaj-le je; zdaj-le me bo," je vpil in zavijal oči, poten in trepetajoč, z groznim strahom na obrazu, potlej je zakričal preleteče, tako čudno, da so se zježili lasje očetu, in vtihtil v omedlevici. Berus je sklepal hlapca, ki je te-

kel po zadržanju. Dr. Poljak je takoj spoznal, da so prizadeti možgani, in težko mu je bilo tolažiti očeta, ki je prosil s solzami v očeh, da naj se usmili, da naj pomaga. Vse se je trudilo, da bi ohranilo drago življenje. Megličevka je nesla zgodaj jutraj za mase, vsa družina je šla v cerkev in gospodar se je obljuboval na božja pota in molil za sina tako goreče kakor morebiti nikoli še za sebe. Pozabljenost je bilo sovraštvo in jeza, in le strah in skrb za ljubelega sina sta polnila srce očetu. Julček se ni zavedel ves dan. Sosedje so hodili povpraševati, kako da mu je, in vsa vas je šepetala pomenljivo in zaupljivo, ko se je majala Berusova hiša.

Smrt pa je huda demokratinja; v tolažbo siromakom iztrga bogatino iz rok čašo veselja in uživanja in reveža reši nadlog, kadar se ji zdi, celo proti njegovi volji. Preden sta pretekla dva dneva je ležal Julček kakor droben, bled angelček, pokrit s cveticami in zelenjem, na mrtvaškem odru.

Oče je obupaval v onemogli žalosti. Zaprl se je v sobo, da ni videl ljudi, ki so tihi hodili kropit v tiho hišo.

Kako sta se spenjala po odru hace in murče in cvilla in mahala z repom in skakala na stol in gledala po strani mladička, ki se jima ni oglasil in ju ni pogladil več!

Žalostinko so godli Bogomirovi godeci so mu zapeli ob grobu za slovo, in sam se je vračal Berus domov in si brisal oči in se zopet zaprl v sobo. Še nikdar se mu ni videla hiša tako velika, tako prostorna in prazna.

Ta Berusova nesreča je Mrakove hudo pretresla in pobila. Takoj, ko so slišali, kako nevarno je zbolel Julček, so slutili, da bo obdolžil stric Pavla, in grozno so se jezili na svoje-ga paglavca. Tožb in pritožb sicer niso umeknili, ker jim je branil moški ponos, tudi Pavla še niso pustili v šolo, češ, da je preveč raztepen, a doma ga je pretepla mati še enkrat, in fant ni čutil posebne razlike med materino in učiteljevo roko. Od strani so pozvedovali, kako se počuti Julček, in k zdravniku so pošiljali vprašati, ker so se bali Berusa. Proti znanec in prijatelj pa so zagovarjali svojega otroka, da še ni prizadel nikomur nobene krivice, nikoli nič premeknil; nagajali seveda so si otroci vedno in se držali za šalo in se bodo; in sultan, kako je dobrodušen! zalaja pač, ker ne zna govoriti, ne stori pa nikomur nič; ampak saj ni zbolel Julček zaradi tega strahu; psov je vendar varen, ker imajo dva doma; toda zdrav še ni bil nikoli, zdrav, in če ga je prijel zdaj nekoliko fluje, mu gotovo kmalu zopet odleže z božjo pomočjo. In res so želeli vsi iz srea, da bi odleglo Julčku, kakor če bi bili slutili, da postane njegova smrt velika nesreča zanje.

Toda in še jim izpolnila srčna želja. Za dvajset kron venec z genljivim napisom so naročili brzojavno v Ljubljano, da bi izkazali svoje sožalje, in žalno obleko je morala urezati neutegoma šivilja Julki, ki je potem sama nesla krasni venec Berusovim. Toda stric je zagrabil venec in ga vrgel po cesti. "Vi ste ga umorili," je zakričal; "pustite vsaj mrtvega pri miru!" Jokaje je pobrala deklica nesrečni venec in ga prinesla domov. Materi je vzkripla jeza, da si upa kdo nje imenovati mrtice; toda oče, ki ga je bil prestrašil izbruh neizprosnega sovraštva, je miril, da je treba stvar trezno premisliti; zakaj prenašli da so se že zadosti.

(Dalje prih.)

Radosti življenja.

Radosti življenja so izgubljene, če začne revmatizem ali nevralgija polniti vaše dni z mučnimi bolečinami. Ali evo vam veselo vesti: Triner's Liniment vam dones brzo olajšbo. Prav izdatno je tudi pri izvinkih, pretežab, oteklinah itd. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Omalovaževati prehlade in kašlje, je navadna poma, ki je povzročila že mnogo skrbi mnogim družinam. Triner's Cough Sedative je zanesljivo zdravilo za prehlade, kašlje, bolno grlo, nadohu. Cena ista. Jos. Triner, Mrg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Umetna jajca.

V New Yorku obstoji cela industrija, ki izdeluje umetna jajca in jih pošilja v azijske pokrajine. V nekem poročilu poljedelskega departamenta v Washingtonu se opisuje ta čudna produkcija. Trgovina z umetnimi jajci se je razvila, ker se je hotelo izkoristiti kolikor mogoče turšično moko. Izdelovanje se vrši na štiri različne načine. Najprej se sestavi rumenjak iz mešanice kuruzne moke, žitnega škroba, olja in raznih drugih snovi, ki dajo rumeni snovi veliko enakost z naravnim rumenjkom. To debelo tvarino zgneto stroj v okroglo obliko, ki se jo obda, kot pri naravnem jajcu, z beljankom. Potem se umetno naredi tenka kožica iz beljakovine ter odene vse skupaj s posebnim strojem z lupino iz malca. Potom vročine se posuši lupina in tudi vsebina postane trdna. Produkt je popolnoma podoben naravnemu jajcu in ima dober okus ter je zdravo. Ta jajca se lahko brez skrbi razpošiljajo in postajajo v Ameriki vedno bolj priljubljena, ker so poceni.

denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION

FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.

Bell Telephone, Joliet 4213

Office, Room 3, Forgo Building.

614 N. Scott St., Cor. Crowley Ave.

JOLIET, ILLINOIS.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101.

JOLIET, ILL.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AF-NO, ZMET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ZLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago Phone 225.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje posteeženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

NAZNANILO.

Svojim znanec in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na 1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,

GOSTILNIČAR,

1005 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

ZA

Zavarovanje

proti požarni, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod,
na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar**VINO, ŽGANJE IN SMOOK.**

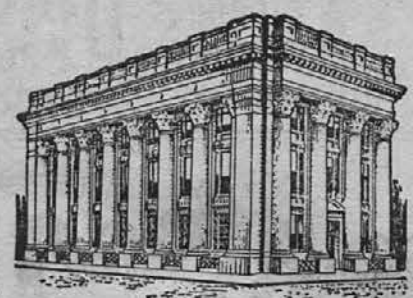
Sobe v najem in Lunch Poom

W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo
oglasite se pri meni.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
Poštne Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vloženi denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chl. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada.....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in
stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% odstotkov,
izven Kranjske pa proti 5% odstotkov obrestim in proti najmanj tri-
četrt odstotkov odplačevanju na dolg.

Rodoljubje na deželi.

POVEST. SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalej.)

Z neprijetnim razglasjem se je končala vesela večerja. Gostje so se razhajali in ugibali med seboj, kaj da pomeni to razburjanje. Opat, ki je menil, da razume vse, se je tudi delal tako, toda skrivnostno molčal. Bogomir pa je čutil z veliko nejevoljo, da se preveč zanima za Danico.

To je zapazila druga dne z zadovoljstvom tudi Mrakovka, ko ji je moral popisati Bogomir ves dogodek, da si ji je bil oddrgnil že znan. Pritrdila je njegovemu mnenju, da Danica sama sedaj res ne mara za starca. "Toda," je dodala, "če se ne zmeni zanj tisti, ki bi ga imela rada, kaj hoče! Marsikateri se naveličava pravga čakati in vzame kogar si bode. Kaj šele, kadar snubi po eni plati denar, po drugi strah za vsakdanji kruh! O jaz vem, kar vem," je dejala in prišla za ramo Bogomira, "in milujem ubogo Danico, toda pomagati ne morem, in dekile ne more izpregovoriti prve besede. A kesala se bosta dva človeka, dva dobra mlada človeka."

V srce so segale sočutne besede Bogomiru, in naprej in naprej bi bil poslušal blago Mrakovo mamo. Godilo se mu je pa tako kakor poprej Julčku. Vedno je odhajal otožnejši od Mrakovih, nego je prihajal. Presedati mu je začela družina, celo Osatova, presedati godba in godci; najrajši je negoval in objemal sam svojo žalost, ki mu je bila tako prirastla k srcu, da bi bil hud, če bi mu jo bil hotel kdo iztrgati. Oh, da bi vedel, kaj storiti!

Prazen vzdih, seveda. Saj mu je bila povedala Mrakova mama, da ima prvo besedo fant, če je za kaj. Tako se je bil že tudi nekako oddolžil Bogomir, in v tistih časih je resnico govorila Julka, ko je zaupno lagala Danici, da bi ji rad nekaj povedal Bogomir, a si ne upa. Boječ človek pač ne sme dolgo premišljevat, če hoče kaj izvršiti. Stari pomisleki so bili kmalu izpodkopani novi sklep Bogomirov in se začeli celo rogati blagi njegovi žalosti, češ, da je samo namisljena in da ni kar nič nesrečen. "Srečen pa tudi ne," si je odgovarjal nejevoljen, kakor da bi slutil, da odganja premišljevanje in preudarjanje srečo in nesrečo. Sklenil je zopet odločno, da ne stori sam zase nobenega koraka, in naj ga preganja usoda, kolikor ji drago, in začel se je celo jeziti natihem nad sladkimi besedami Mrakove mame, ki se je še bolj jezila nad njegovo neodločnostjo; in ne samo natihem.

"Oh, saj ni nič s tem človekom, s tem učiteljem," se je hudovala zaupljivo proti dr. Osatu, kadar jo je ta izpraševal o Berusu.

Danica pa je bilo jako neprijetno vse to zanimanje. V svoji neizkušeni poštenosti si je mislila, da če se sama ne briga po nepotrebnem za druge, jo bodo pustili tudi drugi na miru. Ta samoljubna nada jo je seveda temeljito prevarila; vendar pa je bila Danica toliko prebrisana, da je vedela, da ne ustavi jezikov, če se še tako prepira in ugovarja. Potrpela je in čakala, da potegne drug veter in razprši puhle govorce. Kako ljubeznivo je tudi tolažil doma Berus svojega Julčka, da naj se nikar ne boji, on da ne dobi nikdar pisane mame. Danica pa tega ni mogla dati oklicati.

Gospa Radičeva pa je povedal pri prvi priliki sodnik Strnad, kako hud da je bil Berus zaradi njenih besed, ki so bile res odveč. Gospa je malo zardelela; začela pa je živahno zagovarjati svoj blagi namen; zakaj toliko razlika v starosti, značaju, omiki vendar ne more roditi srečnega zakona. "Kaj menite Vi, gospod doktor?" se je obrnila do Osata.

"Popolnoma Vaših misli, milostiva gospa," se je priklonil Osat. Tudi Betka je potegnila z materjo.

"Odkod pa veste, gospa," je dejal sodnik, "da Berus sploh misli na ženitev?"

"Iz najčistejšega vira," je dejala gospa in pogledala Osata, ki se je zopet priklonil. "Ker sem živila jaz v srečnem zakonu, želim in privoščim to srečo tudi svojemu bližnjiku."

"Ampak, gospa, če hočete otvoriti v gradu posredovalnico srečnih zakonov, morate prositi pristojno oblastvo dovoljenja," je dejal sodnik in se nejevoljen poslovil. Betka ga je spremljala in mirila in dokazovala, da ima mama prav in da se mlada, brhka Danica vendar ne more poročiti s takšnim možem.

"S kakšnim možem?" se je jezil Strnad. "Preveč so to najbrž prazne nianje, ki jih je Osat raznesel, in potem je Berus poštenjak."

"Hvala lepa za take poštenjake!" je dejala Betka in stisnila usta. "Iz srca radi jih prepuščamo vam."

Dr. Osat pa je prijel gospo Radičevu, ko sta ostala sama, za besedo. "Vi ste rekli," je dejal in jo pogledal zapeljivo, "da želite tudi svojemu bližnjiku zakonske sreče. Jaz sem tudi Vaš bližnjik."

"In Vam je želim še prav posebno,

je priklimala ljubeznivo. "In tudi potruditi se hočem zanjo. — Betka, ti si nekoliko nezadovoljna z gospodom Strnadom," je odgovorila hčerko, ki je vstopila tiho in sedla k svojemu delu. "Mala nespornost, kaj ne škoduje nič. To so priprave k zakonskemu življenju, kjer vzgajata drug drugega mož in žena uspešno le tedaj, če varujeta vsak svojo osebnost. Po nevihti, ki izčisti oči, posije solnce se lepše. S potrpežljivim prenašanjem se časi res odpravijo tuje napake, časi pa tudi vzgoje."

"Gospa, jaz Vas bom še spomnil Vaših besed," je se poslavljaj Osat in poljubil gospe roko.

"Če ne, Vas spomnim jaz," se mu je nasmehnila. — "Zakaj ne bi vzela ta Osat Črnetove gospe!" je dejala Betka, ko sta bili sami in se začeli meniti o domačih dogodkih. "Ona bi dobila oporo na stara leta, in njemu bi ne bilo treba vedno zunaj doma iskati družine."

Berus pa se ni brgal za nobeno govorico nič, vesel, da se jeze Mrakovci. Kadar je slutil, da je kakšnega gosta nalašč poslala svakinja poizvedovat, kaj da se godi pri vsaki, je govoril prešerno kakor kak razposajen fant, da se je križala potem Mrakova mama: "Oh, takšno poljušanje bi se vendar ne smelo trpeti!" In ko se je pripeljal nekoč neki fotograf na svojem popotovanju v Podlomo, je takoj dobil dela pri Berusu.

"Predebel si; ne bo te spravil na eno podobo, Berus," je dejal sosed Racman, ki je pil v veži.

"Ne samo mene, ampak še par drugih," je odvrnil Berus, ko je pripravil fotograf svoje orodje. "Danica, sem sedel, zraven mene, in Julček v sredo Anica, ti pa tja in vsak na eno stran hlače in murček!" Veliko težavo je imel fotograf, preden je uredil vse te Podlome v slikovito skupino; a najhujše je bilo, ker je zahteval Berus, da naj Julček in Anica jezike kažeta na podobi. Namenil je namreč fotografijo svoji svakinji. Samo ker je prigovarjala Danica, da bi se to ne spodobilo, se je vdal, toda preverjen, da bi bilo po njegovem več efekta. No, tudi tako ga je bilo dosti; zakaj Berus se je držal tako grdo, tako porogljivo in ško doželjno, da je krč zvil Mrakovo mamo, ko je zagledala podobo.

"Deset goldinarjev ne pogledam, če bi videl zdaj-le njen obraz," je dejal Berus, ko je bil poslal Racmana s fotografijo k Mraku. — Mrakovka pa se je hitro zavedla. Vsakemu gostu je pokazala podobo in spremljala razkovanje s tako strupenimi opombami, da bi bila minila Berusa smeh in šala, ako bi jo bil slišal. Tako pa se je rezal naprej na podobi nesramno in hudobno in jezil svojo svakinjo, ki bi mu bila najrajša izpraskala oči. Da je pokazala podobo tudi Bogomiru, ni treba praviti. "Le pogledte, kako se drži na jok uboga Danica!" je dejala in se jezila natihem nad Bogomirov, ki je tudi skoraj jokal; oh, samo jokal!

Tako se je bilo vse zarotilo proti Mrakovki, in tudi dr. Osat je ni posebno potolažil, kadar je hvalil Danico, ki bo povzdignila Berusovo krčmo, da postane prva v Podlomu; zakaj tako izobražena in ljubezniva gostilničarka da ni dobiti daleč okrog. "Drugi govore pa drugač," je dejala nejevoljna, ker ni vedela, da imajo Osatove besede nekako znanstven namen. Kakor se namreč veseli zvezdoslovec, če mrkne solnce ali mesec, kakor je bil on izračunal in napovedal: tako je opazoval z zadovoljstvom Osat, kako je potrjevala vsakdanja izkušnja njegove posebne nazore o človeških srečih.

A kdor se hoče jeziti, najde povsod dosti povoda. Danica se je odpravljala v sosednjo vas po kupčiji, ker je bilo treba zopet klati za semenje.

"France, naprezi sanil!" je ukazal Berus. "Kaj boš gazila sneg!" Mignil je Julčku, da naj se napravi, da se popelje na saneh, veli, takoj zavreti pol-druge liter vina in poiskal kožuh in škornje. Danico je bolelo srce, ko je videla to pripravljanje in je spoznala Berusov namen; a ugovarjati si ni upala. Čutila je, kako nakopava zavist insovraštvo sama sebi proti svoji volji. Kaj je bilo mar Berusu, kaj da poreko ljudje! Neodvisnemu, premožnemu, brezobzirnemu možu niso mogli do živga nasprotniki; a Danica ni branil tisti sveti strah, ki obdaja bogatstvo daleč okrog; njej se bo zamerila, njej se ne bo odpustila gospodarjeva trmoglavost, njej, ki so ji pridne roke vse obratna glavica in dobro ime edini kredit.

Berus ni slutil tega njenega strahu in tudi ne bi dvajševal teh pomislekov; za to mu je šlo, da razjezi zavistne sode in jim pokaže, da se ne boji njihov nasprotosti čisto nič.

Danica je hotela sesti spredaj, k Francetu. "Ne, zraven mene in Julček v sredo!" je ukazal Berus in prižgal debelo s srebrom okovano pipo. "France, vozi skoz vas, mimo Mraka!" je naročal hlapcu, ki je hitro razumel, kaj

da to pomeni, si prižgal viržinko, vtekel slamo za uho, potisnil klobuk na stran in dlesnil z jezikom. Ponosno sta skrivala konja tlinike, da so zaženkljali kraguljci, prhnila iz nozdrvi gosto paro in zdirljala gosposko, kakor istih misli z gospodarjem, da se mora pokazati strmeči javnosti, kdo da je Berus. Hace in murče sta se podila za vozom, da so jima odletavala ušesa, na ovinku sta udrila za njima Racmanova dva, malo naprej lekarnarjev, in sani niso bile še iz vasi, ko se je za njimi pojavilo in valilo in prekucevalo deset vaških psov. Ponosno so držali mimo Mrakove hiše in niti France se ni ozrl, češ, oni naj se ozirajo; slutiti in čutili pa so razen dobrodušnega Julčka vsi, da so v gostilnici vsa okna polna.

"Kakor bi se peljal konjederec," je dejal Mrak in se obrnil od okna.

"Da ga le sram ni, starega norca!" je vzdihnila žena, ogorčena, da se tako žalji javna nravnost.

"Za ženitev," je modroval dr. Osat, "pa res ni ženin nikoli prestar."

"Siromak Julček!" je zastokala teta.

"Res je slab in ne bo živel dolgo,"

je tolažil Osat; "toda žalovati ni treba. Mrakova gospa, ker najbrž ne bo še izumrl Berusov rod."

VI.

Razmere po Podlomu so se bile napete; nekaka gluha sumeljivost je bila prevzela ljudi, in kakor težka sopolna je ležala na vasi. V krčmi je utihnila glasna družba, in v vrata so se uprle oči, kadar je naznanjal korak v veži novega gosta; marsikdo je omolknil med govorjenjem in se ozrl po sosedih, in malokdo si je upal naravnost pritrditi ali naravnost prereči, če se je v misel vzel razpor med bratoma. Zdelo se je, kakor da bi hudoben veter raznašal ne samo besede, ampak celo misli po vasi.

"Jaz pričakujem cel kup tožba zaradi razaljenja časti," je dejal sodnik adjunkt. Davkarjeva gospa se je veselila, da govori soproj tako malo, dasi krepko; ta pa jo je opominjal, da naj posnema tudi ona njegov zgled. Dr. Osata pa, ki je poznal skrite vire in sebične nagibe te splošne zadrege, je obhajala tista tiha zadovoljnost, ki jo čuti zdravnik, kadar se tako razvija bolezen, kakor je bil napovedal on; bolnik naj magari ozdravi ali umre. "Ljudje se zavedajo," je razlagal trpko, "da nič ne vedo; odtod opreznost v sodbah, zdržljivost v govorjenju."

"Strah pred pričevanjem je rodil to modrost," je ugovarjal adjunkt.

Premagovati se je začela proti tujim ljudem tudi Mrakovka, in ker jo je stala ta krepost več truda in napora ko vsa domača dela, si jo je štela v veliko zaslužje, ki se bo moralo vsekako poplačati na onem svetu. Vzdihovala pa je pomenljivo in zavzetno, da so ji gostje, ki so se hoteli njej prikupiti, Berusu pa ne zameriti, sporazumno priklimali ali tudi sočutno stiskali roko. "Ali je to kak pogum? Potuhnjenci, ki si ne upajo z resnico na dan!" se je jezila ona natihem, na glas pa je tožila, da ni odkritosrčnosti, ni močnatosti in značajnosti več na svetu. Kdor pa je bil kaj dolžan ali mislil prositi na posodo, ta si je štev v ložnost pokazati srce in zabavljati čez Berusa in Danico in lajšati ženi srčne bolečine; navadno ne zamaš; marsikak liter vina je stekel po pošteni moških grlih. Da namreč čutiljo vsi pošteni ljudje krivico, ki se njej godi, o tem je bila žena prepričana; da je pa kremenitih značajev, celih mož landanes malo na svetu, to je pa itak splošna tožba. Kadar jo je pa vprašal kdo, kako da je pravzaprav z Berusom, če je res, kar se govori, je zastokala presunljivo, da ona nič ne ve in se tudi ne briga za take reči. "Berus ne pride k nam, mi pa k njemu ne; tako li ostanemo dobri prijatelji. Kaj pa govore pravzaprav ljudje?" Poslušala je brez pristranosti ne samo veljavnega moža, ampak tudi siromaka, če je kaj vedel ali vsaj kaj povedal, in ga plačala po važnosti in obsegu poročila, kakor urednik svoje poročevalce. Osatovega tolaženja in prorokovanja je bila pa sita. Kaj njej mar, če zvzete pod Danicino roko Berusova hiša, in kaj se briga Osat za to, kar mu nič mar ni! A dr. Osat ni bil tega mnenja. On je stanoval v Mrakovki hiši, bil je takorekoč ud družine in vsled tega skoraj v daljnem sorodstvu z Berusom; sreča in nesreča obeh rodov bil je bila po pravici njegova srčna zadeva. Morebiti je pa žalilo Mrakovko ravno to, da Osat ni zabavljal. A to bi bilo proti njegovim načelom. On je reševal to rodbinsko razmerje hladen in miren in prorokoval samo toliko, kolikor se je dalo utemeljiti izkustveno, ogibal pa se je dokazov a priori; zatorej tudi ni zahteval, da bi se smatral njegove besede za živo resnico, toda največja verjetnost bi se jima bila vendar morala pripisovati. Popolnoma naravno je torej, da je Osata začelo tudi skrbeti, kaj da se zgodi, če umrje Berus brez naslednikov, bodisi z oporoko, bodisi brez oporoke. Razpravljal je v Mrakovki gostilnici temeljito o tej zanimivi zadevi, govoril o nujnih dedicah in dolžnih deležih in izpraševal sodnika in adjunkta, naj sta se še tako grdo držala in nerada dogovarjala. Čemu naj bi se oziral on nanja! Njega je zanimalo vprašanje,

in Mraka in Mrakovko po njegovem mnenju še bolj.

"Pameten človek," je dejal, "mora biti na vse pripravljen, in nikakor ni izključeno, da naj bi prišla Berusovina v tuje roke."

Javno in naravnost pa je zabavljal Berus, ki se ni bal nikogar in ga je skrbelo edino to, ali pridejo vendar vse njegove žaljive besede Mrakovim do ušes. Skrb je bila odveč; še gorke so se donasale ljubim sorodnikom, in lahko bi bil tožil Mrak in bi bil tudi zmagal, kakor je zatrjeval Osat; toda Mrakovka mama je rekla: "Potrpimo! Če ne ve vsak, kaj je prav, vemo pa mi, in Bog bo vse prav obrnil." Zdelo se je sama sebi prava mučenka in Berus kak krvočlen trinog iz prvih časov krščanstva.

Danica je skrivala svojo nejevoljo; a ko jo je vprašal Konrad, kaj da je na vseh teh govoricah in če je res že kaj izpregovoril Berus, ga je zavrnila tako odločno, da ni več izpraševal. Materi pa je potožil Konrad, kako naduta da je Danica in kako nespametna, da beži sama pred svojo srečo. "In kako lakomna! Denar ima v hranilnici; pred menoj pa zaklepa skrinje in omare. Sramota!" A naj se je Konrad tudi jezil, javno se je vendar ponašal s svojo sestro, in če je vzel kdo v misel pereče vasko vprašanje, ni rekel nič, ampak zmignil z rameni, češ, ali bi bilo to kaj posebnega.

Nejevoljna je bila tudi gospa Radičeva, ki se je kesala, da je bila stopila nekoliko predaleč; a zanimala je ni zaradi tega ta zadeva nič manj, in o vseh menah je moral točno poročati dr. Osat.

Ta napetost se je prijemal že tudi otrok, da, celo živali. Mrakov samosov je prihajal poprej redno pogledat na Berusovo dvorišče, če je kaj ostalo hacetu in murčetu, in ta dva sta ga samo iz ljubezni vlekla za ušesa in za rep, in samo za šalo je vzdignil sultan časi šapo in položil enega ali drugega na tla. Zdal pa so nastale drugačne razmere, in ozirov ni bilo nobenih več. Srdito sta planila psa iz veže, kadar se je prikazal sultan, in ga obiskovala in lajala in renčala, da jima je nasprotnik sicer pokazal zobe, a se vendar umeknil, v zavesti, da ni doma.

Julčka pa je začel sovražiti in napadati Mrakov Pavel. Sramotil ga je z grdimi priimki, oponašal njegovo hojo, in ker je hodil Julček vedno z Aniko, mu je očital, da ga vodijo babe v šolo in iz šole. Julček pa je bil toliko dobrodušen, da ni povedal tega ne doma, ne v šoli. Misli je pač, kakor to

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v 60 dneh krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusil tinkturo, od samo ene flase postanejo lasje v 80 dneh popolnoma narumni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flasa \$1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani rumenčast, trganje ali kostilov v rokah, nogah in križcih, popolnoma v 8 dneh; flasa 2 dol. 50c. — Kneže oči ali bradvice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranjam za samo 75 centov. Za potne noge rabite Knežev prašek, pije pot, odstrani slabi dihi in ozeblino, baksa 75c. Eisa žanba zaceli vsako rano, opekline, bube, turve, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1, večji lonček \$2. Ta žanba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žanbo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umijte z Wahčič "Tar Soap" (nilo), odstrani prische, solčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabili mi najpiše za \$5. Pri naročilu se priloži vsota v papirnati denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znakih pošto v pisnu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastoj.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

THE CAPITOL BAR
G. Svetlicich, Prop.
405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna osredju mesta.

Kadar se mudite na voga'u N. Chicago, in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOV
"BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI ZA VZLOŽENJE NA KOSTI
REVMATIZEM
HROMOST
BOLESTI V KOLKU
BOLESTI V CLENH
NEVRALGIJA, PROTINI
OTRLOSTI MISC
SLABOSTI KROŽU
SLABOSTI V CLENH
PLUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH
MRAZENJU V ŽIVOTU
VNETJU OPISNE MRZINE
PRELAJENJU
BOLESTI V LEDJEM
BOLESTI V KROŽU
HUDE KASLI

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY
CLEANERS AND DYERS
S. KODIAK, lastnik.
Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.
Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.
Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen
Soba 301 in 302 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS
JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

CHICAGO PHONE 298:

Kadar imate kaj opraviti s sodnijo obratite se k meni.

Govorimo slovenski jezik. Kolektujem in tirjam vsako vrsto dolgov. Alipa se oglašite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN STEFANICH
N. W. Phone 348

..Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE

Zdravje v Nevarnosti!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholičnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katera daje življenje. Teče skozi žile in donša okrepčilo vsaki celici in mrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebne in se bojuje zoper vthajajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesa so sposobna opravljati to naporno delo. Čisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih korenin, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakršnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, napihnenja, riganja, glavobola, nervoznosti, slaboči krvi, tuginanja, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrnite nevredne ponaredke, ki le denar vničujejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potrebačin, ostane ista: \$1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor revmatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti **TRINERJEV LINIMENT**—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, natege, otekline in druge take bolezni. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V v. h slučajih kašlja rabite Triner's Cough Sedative (zdravilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,
IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško

Marije(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

VnebovzeteSt. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Sutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunic, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojak! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglom. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

RODOLJUBJE NA DEŽELI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

liko odraslih Julčkov, da pridobi paglavca z dobroti, in se tudi bal, da mu bo Pavel, če ga ovadi, nagajal še bolj in ga preganjal še huje. Začel se je sramovati pred sošolci in prosil Anico, naj ne hodi več z njim skupaj v šolo, da se ne bodo drugi norca delali iz njega; a pomagala mu ni tiha potrpežljivost nič. Kjer ga je srečal Pavel, ga je začel kepati ali ga je porinil gredo v sneg ali mu izbil knjigo iz rok. In če je vprašal siromaka Bogomirja: "Julček, kaj da si ves snežen?" je Julček pogledal svojega učitelja, zardel in potihno odgovoril, da je padel v sneg.

Tako se je vračal deček nekega popoldne iz šole, počasi, sam; zakaj sošolci so bili že daleč pred njim, ker se jim je mudilo na drsalnico. Za njim se pridrevi Pavel z domačim sultanom. "Kam pa dirjaš, krevlja?" kriči nad dečkom, ki je pospeševal nenehno korak, da bi ušel bratrancu. Kapa za kepo mu je letela ali v hrbet ali v glavo ali mimo ušes; deček pa se je sklonil in bežal tih in plah proti domu.

"Ne boš mi ušel," je zakričal Pavel. "Sultan, alo, primi ga, hop!" Samosoj je zalajal in udri skokoma za otrokom. Smrten strah je prevzel Julčka, ko je začutil psa za seboj. Hotel je naprej; a odpovedale so mu noge, sapa mu je zastala in mrzel pot mu je obil obraz. Misel: "Zdajdaj bo pes nad menoj, in kaj bo potem!" mu je krčila srce in zmešala razum. Padel je v sneg, skril glavo v roke in zakričal s tako groznim, nenaravnim glasom, kakor ga iztisne iz človeških prsi v smrtni nevarnosti onemogla groza.

Prihiti! je na pomoč Bogomir, ki je zavlil izza šolskega poslopja po vasi in se zgrozil nad hudobnim početjem. Odgnal je psa, ki bi najbrž nič hudega ne bil storil Julčku, postavil dečka na noge in zgrabil potem Pavla, ki je trmasto gledal izpod čela, češ, kaj mi pa more. — Sedaj pa, o boginja pedagogike, ki stojiš vzvišena na formalnih stopnjah, zatisni oči ali snemi vsaj naočnice, da ne boš videla, kaj da počneja tvoj svečenihi! — Bogomir je imel namreč palico v roki.

Kako je že deklamoval novi učitelj, ko je nastopil službo? Da sramoti tepenje učitelja bolj nego učenca? da je rabil Kristus korobač samo za odrasle? Kam pa so izginila zdaj ta zlata pravila! Kam so se skrila pedagoška načela, kam možko prepričanje? Pričakovali smo, da ostane Bogomir pravi junak, magari mučenec svojih nazorov; a resnica, da mu je izpodbil tak zanikaren paglavca, kakor je bil Mrakov Pavel, tako hitro in uspešno mogoče stebre najmodernejšega vzgojslovja, mora vznemiriti in pretrsti vsakega dušeslovca. Človek ne bi mislil, kako slaba stvar da je človek. Najboljši se brani, se brani z naporom in zmaga, obliče z mrtvaškim potom zalito, šele takrat, kadar mu iztisne smrt zadnjo solzo iz oči; mi drugi pa se od poraza do poraza komaj sproti pobiramo, in dal Bog in sreča junaška, da ne bi obležali!

Bogomir se je očividno premalo oghibal bližnje priložitosti. Bližnja priložnost zanj je bila palica, in poleg svojih načel bi je on nikdar ni smel vzeti v roke; zakaj palica sama vleče paglavca nase. Tako se je zgodilo, da je pozabil mladenič na sebe, na svoje dostojanstvo in svoja načela in tepel Pavla, da je bilo veselje gledati.

Pavel se je držal od kraja potuhnjen in ni črnil, češ, najbrž ne bo sile. Bogomir pa je bil sovražnik vsakega polovičarstva in ni utrgal nikomur za služka. Tedaj pa se je naveličal Pavel in zatulil na glas; zakaj v srce se mu je zasmilil del telesa, ki je bil pri vsej tej zadevi pravzaprav nedolžen.

Kakor bi bil izvršil dobro delo, tako je bilo pri sruču Bogomirja, ko je prijel potem Julčka za roko, ga pomiril in peljal domov.

"Kaj pa mu je, da je tako bled!" se je prestrašil oče in vzel sina v naročje. "In ves se treseš. Kaj pa ti je? Povej!"

"Hudobna šala," je razlagal Bogomir. "Neki pobalin je bil naščuval psa, ki je nekoliko prestrašil Julčka. Oh, Julček, saj bi ti ne bil storil nič sultan, ki te pozna."

"Jaz sem se tako ustrašil," se je nasmehnil Julček in se stisnil k očetu. "Gospod učitelj je potem pretepel Pavla." Tedaj pa je vzkričel oče in se zagrozil, da pretepe hudobneža tudi on, kakor hitro ga dobi v pest, in da bo ustrelil sultana, kadar se prikaže na dvorišče.

Pavel je bil pritulil domov s tako ihto, da ni mogel dolgo nič govoriti, nič povedati. Kolena so se mu šibila, in z obema rokama se je držal za boleči del svojega telesa; stokal in vzdihoval pa je tako turobno, zdaj tiše, zdaj glasneje, zdaj niže, zdaj višje, da se je smilil naposled celo sestri Julki, ki mu je sicer iz tehničnih razlogov rada privoščila kakšno kazen. Po dolgem izpraševanju, ko se je bil nastokal deček, se je zvedelo, da ga je bil pretepel novi učitelj. To pa je izbilo sože vohu in čepinec, in jeza, ki je že vrela zadnje dni, je bruhnila na dan.

"Ruto, ruto! Kje je moja ruta!" je vpila Mrakovka. "Pomagaj mi obličje kočmajko! Precej k zdravniku, ki mora spisati izpovednico! Mojih otrok ne bo pretepal nihče, najmanj kak lačen učitelj. — Ti pa piši, piši pritožbo!" Vlekla je Pavla k zdravniku in tožila tam, zasopla od hitre hoje in notranje razburjenosti, v pretrganih beedah krivico, ki se je bila storila njenemu otroku, njenemu nedolžnemu otroku. Pavel, ki je poznal sebe nekoliko bolje, se je držal poleg nje kakor kak polomljen greh.

Dr. Poljak je bil v precejšnji zadregi. Ker ni hotel škodovati Bogomiru, je začel pogovarjati mater in sina, češ, da ni hudega nič, da pride v par dneh bolečina in spomin, da bo govoril on sam z učiteljem in mu povedal, kar mu gre.

"Gospod doktor," je dejala žena, "jaz Vas prosim izpričevala. Vse drugo je moja stvar. Fant ne more sedeti, ne stati, in če se ne potegne zanj mati, kdo se bo? Ta učitelj ni učitelj, ampak borič."

Zdravnik je moral izpričati pismo, naj si je še tako blažil izjavo, da se res pozna Pavlu, da se ni šalil Bogomir.

Doma pa je pisal oče Mrak z okorno desnico pritožbo v treh izvodih, na krajini, okrajni in deželni šolski svet; pisal bi bil, razjarjen nad neslišanim postopanjem, tudi na ministrstvo, ako bi mu bil znan naslov; tolažil pa se je z nado, da spravi novi poslanec, ko bo izvoljen, zadevo pred državnim zborom. Ko pa je prinesla mati zdravniško izpovednico, je hitro oblekel suknjo, vzel klobuk in palico in hajdi v sodišče, preden se razkadi jeza.

A bilo je že pozno; na potu je srečal adjunkta, ki je spremljal gospo in gospodično lekarnarjevo, in ga takoj ustavil. Kaj se je briga on za ženski! V moških besedah mu je začel pripovedovati, kam da je namenjen.

"Razaljenje časti?" je vprašal adjunkt in se spogledal s spremljevalkama.

"Ne, telesna poškodba."

"Saprament! Kdo pa je poškodovan?"

"Moj sin. Učitelj Janež ga je pretepel." Adjunkt Bregar je nekoliko pomislil in pogledal možu v oči.

"Pavel je najbrž krvavo zaslužil svojo kazen," je dejal. — Na to razlago pa je odgovoril mož tako ostro, da je izrazil še ostrejšo zavrnitev in nujno prošnjo gospoda adjunkta, da naj ga pusti na miru zunaj urada, ko ve, kdaj da so uradne ure. To ravnanje zopet se je zdelo Mraku tako brezobzirno, da je pikro ciknil na vzajemno denarni razmerje. Gospa in gospodična sta se hitro poslovili, da ne bi motili zapužnega razgovora.

Moža sta si v kratkih, jedrnatih besedah dopovedala, kar jima je bilo na srcu. Doma pa sta si tožila Mraka, da drže škrici vsi skup, vsi proti kmetu, in da morda sodnik še sprejel ne bo tožbe proti učitelju.

"Če jo pa spišem, jo mora sprejeti," je dejal mož in udaril ob mizo.

Srdito je škripalo pero po papirju, ko se je hudoval nevarni pisalec nad učiteljem, nad adjunktom in celo nad Pavlom zato, ker je bil tepen in mu nakopal te sitnosti. Pisanje je nadležen posel celo pisateljem.

Da je pa povedala in opisala lekarnarjeva gospa soprogu zanimivi razpor med Mrakom in adjunktom, ni treba praviti. Gospa je bistroumno izvajala naravne posledice, in gospod, ki je izprevidel, da so soproguine besede uvaževanja vredne, je prestregel se ti isti večer dr. Bregarja in ga izpovedal tako ljubeznjivo in tako obzirno, da se je zdelo obema, da izkazeta drug drugemu uslugo, če konvertirata dolg in izplačata Mraka.

Julček pa se ni mogel pomiriti. Ko se je stemnilo, si ni upal ne sam stopiti iz hiše, ne sam ostati v sobi. Plah je lazil za očetom ali za Danico, pogledoval skozi okna v temo in se stresel, kadar je kaj zaropotalo v veži, in povpraševal, kaj da je. Oče, ki se je norčeval z njegovim strahom, ga je spravljaj spat.

"Jaz ne grem, tako me je groza," je šepetal deček.

"Ernest pojdi s teboj in ostane pri tvoji postelji."

V postelji je Julček hitro zatisnil oči; a ko se je vzdignil Ernest, da bi odšel po prstih iz spalnice, je pogledal prestrašen, ga zgrabil za roko in ga zadržal. Potem je zopet zadržal, zamrazil napol, se zgenil zdajpazdaj in poškrilpal z zobmi.

"Prav nemirno spi," je dejal Ernest, ko je prepustil svoje mesto pri postelji očetu. Zopet se je zdramil Julček, a ko je zagledal očeta poleg sebe, se mu je nasmehljaj, ga prijel za roko in jo poljubil. Pomirjen je zaspal sin v očetovih rokah. Ni pa še bil zaspal Berus, ko se je začel Julček zopet premetavati, stokati, govoriti pretrgoma, nerazložno, kakor v sili in stiski, in škripati pomalem z zobmi. Oče ga je miril in se tolažil sam, da pride polagoma nemirnost in razdraženost, posledica strahu. Naenkrat pa zavpije otrok: "Pomagajte! Sultan me bo, sultan, zdaj-le me bo." Oče je skočil k postelji, ga objel in dramil in tresel, da je on pri njem, da ni sultana nikjer; toda Julček se ni dal pomiriti. "Tukaj-le je; zdaj-le me bo," je vpil in zavijal oči, poten in trepetajoč, z groznim strahom na obrazu, potlej je zakričal preleteče, tako čudno, da so se zježili lasje očetu, in vtihtil v omedlevici. Berus je sklical hlapca, ki je te-

kel po zadržanika. Dr. Poljak je takoj spoznal, da so prizadeti možgani, in težko mu je bilo tolažiti očeta, ki je prosil s solzami v očeh, da naj se umili, da naj pomaga. Vse se je trudilo, da bi ohranilo drago življenje. Megličevka je nesla zgodaj jutraj za mase, vsa družina je šla v cerkev in gospodar se je obljuboval na božja pota in molil za sina tako goreče kakor morebiti nikoli se za sebe. Pozabljenost je bilo sovraštvo in jeza, in le strah in skrb za ljubelega sina sta polnila srce očetu. Julček se ni zavedel ves dan. Sosedje so hodili povpraševati, kako da mu je, in vsa vas je šepetala pomenljivo in zaupljivo, ko se je majala Berusova hiša.

Smrt pa je huda demokratinja; v tolažbo siromakom iztrga bogatino iz rok čašo veselja in uživanja in reveža reši nadlog, kadar se ji zdi, celo proti njegovi volji. Preden sta pretekla dva dneva je ležal Julček kakor droben, bled angelček, pokrit s cveticami in zelenjem, na mrtvaškem odru.

Oče je obupaval v onemogli žalosti. Zaprl se je v sobo, da ni videl ljudi, ki so tihi hodili kropit v tiho hišo.

Kako sta se spenjala po odru hace in murče in cvila in mahalja z repom in skakala na stol in gledala po strani mrljčka, ki se jima ni oglasil in ju ni prigladič več!

Žalostinko so godli Bogomirovi godci so mu zapeli ob grobu za slovo, in sam se je vračal Berus domov in si brisal oči in se zopet zaprl v sobo. Še nikdar se mu ni videla hiša tako velika, tako prostorna in prazna.

Ta Berusova nesreča je Mrakove hudo pretresla in pobila. Takoj, ko so slišali, kako nevarno je zbolel Julček, so slutili, da bo obdolžil stric Pavla, in grozno so se jezili na svoje-ga paglavca. Tožb in pritožb sicer niso umeknili, ker jim je branil moški ponos, tudi Pavla še niso pustili v šolo, češ, da je preveč raztepen, a doma ga je pretepla mati še enkrat, in fant ni čutil posebne razlike med materino in učiteljevo roko. Od strani so pozvedovali, kako se počuti Julček, in k zdravniku so pošiljali vprašati, ker so se bali Berusa. Proti znanec in prijatelj pa so zagovarjali svojega otroka, da še ni prizadel nikomur nobene krivice, nikoli nič premeknil; nagajali seveda so si otroci vedno in se držali za šalo in se bodo; in sultan, kako je dobrodušen! zalaja pač, ker ne zna govoriti, ne stori pa nikomur nič; ampak saj ni zbolel Julček zaradi tega strahu; psov je vendar vaje, ker imajo dva doma; toda zdrav še ni bil nikoli, zdrav, in če ga je prijel zdaj nekoliko hujše, mu gotovo kmalu zopet odleže z božjo pomočjo. In res so želeli vsi iz srca, da bi odleglo Julčku, kakor če bi bili slutili, da postane njegova smrt velika nesreča zanje.

Toda in še jim izpolnila srčna želja. Za dvajset kron venec z genljivim napisom so naročili brzojavno v Ljubljani, da bi izkazali svoje sožalje, in žalno obleko je morala urezati neutegoma šivilja Julki, ki je potem sama nesla krasi venec Berusovim. Toda stric je zagrabil venec in ga vrgel po cesti. "Vi ste ga umorili," je zakričal; "pustite vsaj mrtvega pri miru!" Jokaje je pobrala deklica nesrečni venec in ga prinesla domov. Materi je vzkričela jeza, da si upa kdo nje imenovati mrtvice; toda oče, ki ga je bil prestrašil izbruh neizprosnega sovraštva, je miril, da je treba stvar trezno premisliti; zakaj prenatlagi da so se že zadosti.

(Dalje prih.)

Radosti življenja.

Radosti življenja so izgubljene, če začne revmatizem ali nevralgija polniti vaše dni z mučnimi bolečinami. Ali evo vam veselo vesti: Triner's Liniment vam dones brzo olajšbo. Prav izdatno je tudi pri izvinkih, pretežah, oteklinah itd. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Omalovaževati prehlade in kašlje, je navadna poma, ki je povzročila že mnogo skrbi mnogim družinam. Triner's Cough Sedative je zanesljivo zdravilo za prehlade, kašlje, bolno grlo, nadohu. Cena ista. Jos. Triner, Mrg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Umetna jajca.

V New Yorku obstoji cela industrija, ki izdeluje umetna jajca in jih pošilja v azijske pokrajine. V nekem poročilu poljedelskega departamenta v Washingtonu se opisuje ta čudna produkcija. Trgovina z umetnimi jajci se je razvila, ker se je hotelo izkoristiti kolikor mogoče turšično moko. Izdelovanje se vrši na štiri različne načine. Najprej se sestavi rumenjaki iz mešanice kuruzne moke, žitnega škroba, olja in raznih drugih snovi, ki dajo rumeni snovi veliko enakost z naravnim rumenjkom. To debelo tvarino zgneto stroj v okroglo obliko, ki se jo obda, kot pri naravnem jajcu, z beljankom. Potem se umetno naredi tenka kožica iz beljakovine ter odene vse skupaj s posebnim strojem z lupino iz malca. Potom vročine se posuši lupina in tudi vsebina postane trdna. Produkt je popolnoma podoben naravnemu jajcu in ima dober okus ter je zdravo. Ta jajca se lahko brez skrbi razpošiljajo in postajajo v Ameriki vedno bolj priljubljena, ker so poceni.

denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION

FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.

Bell Telephone, Joliet 4213

Office, Room 3, Forgo Building.

614 N. Scott St., Cor. Crowley Ave.

JOLIET, ILLINOIS.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AF-NO, ZMLT KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago Phone 225.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje posteeženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

NAZNANILO.

Svojim znanec in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na 1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,

GOSTILNICA,

1005 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

ZA Zavarovanje

proti požarni, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschm" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod,

na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar**VINO, ŽGANJE IN SMOOK.**

Sobe v najem in Lunch Poom

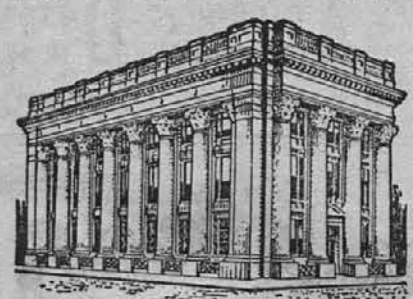
W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo

oglasite se pri meni.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

HranilnicaVlade Zd. Držav,
Poštne Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vloženo denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada.....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in
stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% odstotkov,
izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tri-
četrt odstotkov odplačevanju na dolg.

ŠVEDOV POT V NEBO.

Pripoveduje Lea Fatur.

Do neba kipeče gorovje Norveške, kako vas ljubi Norvežan! Dolge večere ostre zime razburja kri svojih otrok z povestnimi oboji, ki so se bili pod nepristopnimi prirodnimi mejami dragomovine in omenja posebno rad kako je pokazal Alf Stavenger zemlje lačnim Švedom pot v nebo. — Švedska in Norveška, ljubosumna sosedica, sta si segala rada v lase. Leta 1612. so se zvezali Švedi s Škoti in napadli Norvežke. Radi bi se bili polastili dežele, pa branili so do neba kipeči mejniki, branila so budna norveška srca. — Pozne jeseni so se izkrcali Škoti na zahodnem norvežkem obrežju, da bi se združili s švedsko vojsko. Po ozki soteski, ki je edina pot v Norvežko, so se pomikali — v globinah doline Golbran so prežali nanje norvežki kmeti in pobili švedske vojake do zadnjega moža.

Nič niso vedeli o tem Švedi. Da pridejo pričakovani zavezniki čim prej in varneje k njim jim je poslal glavni poveljnik naproti izbranih junakov tristo, cvet švedske vojske. Ko so našli v dolini Golbran samo trupla zaveznikov Škotov, so razumeli da ne opravi švedska vojska ničesar proti Norvežanom, katere branijo poleg lege njih gorate zemlje, junaštvo njenih sinov. Premišljevalje svoj, po porazu Škotov izpremenjen položaj, so prišli Švedi do drznega sklepa: Norvežani zbirajo vojsko na jugu, kjer stoji Šved. Severno, z visokim snegom pokrito gorovje, ostane gotovo brez obrambe. Kaj ko bi se napotili Švedi preko gora in prišli tako sovražniku za hrbet? V vasi ob meji, pri rudenski soteski, dobi vojniki in potem hajd v nevarnost, v boj! Kak ponos in radost jim bo polnil dušo, ko bodo oni vzrok švedske zmage, maščevalci pobitega zaveznika! S takim sklepom prikorajajo junaki pod sotesko Pruden, ki je na glasu, da je Švedom nesrečonosna. "Naj pa prinese enkrat Norvežanom nesrečo," se je smejal Erich Dalvin, vojvoda drznih vojakov, ko so se ustavili na švedski meji v vasi pod sotesko. V vojski je čas drag. Vojvoda se je ustavil pri vašem prvaku gostilničarju Svyne in zahteval vodnika za pot preko gora. Gori jim je treba še noč, sicer pove kak Norvežan o njihovem prihodu in jih doleti usoda ubitih Škotov. Toda zaman je iskal Svyne vodnika. Irbe Lidens, edin mož, ki bi bil zmožen voditi vojske varno po nevarni poti, je bil že iz vasi — bi prišel šele drugi dan. Mnogo vaščanov je bilo sicer že preko snežnih gora, toda nikdo njih ni zaupal sam sebi toliko, da bi prepeljal vojske sigurno preko grozečih velikanih.

"Za vraga!" se je jezil Dalvin v Svynevi pivnici, nizki, umazani sobi, "ne kaže družega kot ostati tu čez noč. A ti, Svyne mi boš odgovoren če prejde kak norveški klatež gore ni vzbudi tam sove in čuke. Gorje tebi, Svyne!" "Hudiman ti!" se udari gostilničar po kolenu, "da nisem mislil na to..." Saj sedi v kuhinji Alf Stavenger, ki pozna gore bolj kot svojo torbo. Njemu je res preklicano malo treba, da poleti tja gor. Ob noči in dnevu najde on pot. Pošten, odkrit fant je to, živi od lova in hodi na dvor bogatega Skjalda pod Tydalom — ker ima Skjald lepo hčer, veste," pomežikne Svyne

vojvodo. "No, lepo Cmlen snubi bogati Harald iz Tjube in Alf bo potegnil krajša slamico. Morebiti je že. Vso noč sedi pri ognjišču, strmi v plamen, ne pregovori, izliva kozarec za kozarec vase."

"Poklič ga!" ukaze Dalvin. — Švedski vojvoda je udaril po hrastovi mizi ko je zagledal norveškega mladeniča. "Za vraga!" je vskliknil, "tako lepega fanta nisem videl svoj živ dan. Hej lovec, škoda te je, da ne nosiš vojaške suknje — škoda, da moraš biti nočjo naš ujetnik."

Alf Stavenger je stresel plave lase raz ramen in napel prezirno ustni, kot bi hotel reči: "Kdo bo zapiral in ustavljal sina gora." Pa močno se je začudil Svyne, ko izpregovori Alf nemarno: "Nocoj ali vedno — meni je vse eno."

"Oho! Že vem, po čem je mast," reče Svyne. "Cmlin očte te je užalil."

"Ne imenuj brezdušneža," zarohni Alf in si odpenja usnjato kratko suknjo, kot da ga hoče zadušiti jeza. "Za podili so me sramotno," je vzklikal ježno, ne menec se za vojvodo in tolkel po mizi. "Žal bo Skjaldu, da ni dal lovca Alfu svoje hčere. Pri Bogu! Z grozo bodo imenovali Norvežani moje ime..." Harald, tresi se to noč preko Tydela! Maščujte me in jutri bote onostran belih vrhov, ki se vam posmehujejo zdaj z nebosklona."

"Ti, Alf?" se začudi Svyne. "Bog s teboj — ne hotel bi nositi tvoje glave." Pljunil je pred mladeniča. Dalvin je bil vesel, da je dobil takega vodnika, vendar je motril sočutno mladeniča. Le strašna bolelost je mogla skloniti Norvežana, da služi sovražniku domovine. Svyne pogleduje dvomeče Alfa. Kaj, če hoče voditi Švede v zasledo? "To bo grozna pot," odmajuje z glavo Dalvin, "lune ni in predno prideš čez Naeroceja, bo gluha noč."

"Kaj noč! Kaj je nam noč!" se je smejal prevzetno mlad vojak, ki je stopil v pivnico. "Mi se ne bojimo vaših škrlji in grebenov, če bi držali tudi naravnost v nebo. Med skalami smo preživeli vse svoje dni, zato nam pravijo pri nas donebesni skakalci. Mi skačemo na take vrhove — priskačemo v nebo."

"Molči!" je velel Dalvin vojaku in rekel odločno Alfu: "Zaupam ti, Norvežan! Ranjen ponos in zaničevana ljubizen povzročita čestokrat, da prestopi prevarani k sovražniku lastne domovine. Čuj, mladenič! Mi te maščujemo — ti pa ostani v naših vrstah. In če nočeš — bogato plačilo ti omogoči stopiti pred Skjalda — Alf, prijatelj zmagovitega Šveda, bo dobrodošel zet trmastemu Skjaldu, veruj mi." Silneje je zaplamenelo Alfovo oko. "Maščujem se," je škripal z zobmi. "A zdaj ni čas govorjenja. Zberite svoje vojske, vsak naj vzame svoje smuči s seboj, nekaj kruha in žganja na dolgo pot."

Naporna je pot v strme višočine. Mrzel veter ti brije nasproti, sneg ti blišči pred očmi, gorske ptice ti naznanjajo nesrečo, začuden se ustavi vitkorogi jelen: kam gre tristo oboroženih švedskih junakov, kam jih vodi sin teh gora, lovec Alf Stavenger? O, Alf, ti rdi mladeniško lice sramote nad podlim činom, ali jeze nad Skjaldom? Ti obešaš glavo, Alf — ti si ne upaš pogledati v obraz gora, ne v obraz Švedov, katere vodiš v pogubo. Ustavi se, Alf, na nesrečni poti...

Pa Alf se vzpenja naprej, pogleda včasih občudovaje tovariše, ki skačejo

res tako vztrajno in veselo po težavni poti, kot da gredo res v nebesa. In tudi Švedi gledajo mladega vodnika s pogledom priznanja. Resnično, on jih popelje k slavi. Nikdar ne bi prevladal Šved inace norveškega gorovja, grčavega ljudstva. — Na belem vrhu gore Naeroe se ustavi Alf. Tmina se je spuščala naglo. Alf je velel vojakom, da si privežejo smuči in si nalomijo vej od smrek, ki stoje temne in žalostne med skalami. Razlagal je Švedom, da nastopi zdaj nevarna pot ob brezdanih brezni. Stopiš, kreneš le malo v stran — letiš, se razletiš, izgineš... Zdaj se odkrije Švedu čudež Norveške: Soteske ozke in dolge, strme in zdrse. V njih se vije kurja steza navzgor, navzdol, po ozkem grebenu gora. Drug za drugim moras stopati po taki stezi, le zdrav, pogumen potnik naj se predrzne nanjo. Brezno za brezno preži na potnika. Nad brezni kroži veliki orek puščav — iz njih vstajajo orjaške pošasti. Kameneček zdrkne, skala se odvali... Grmenje iz nižin, čudni ostri glasovi v višini gluhe potnika, mrzel veter mu jemlje vid.

"Strašna pot," je rekel Dalvin, "je pred nami, a zanesljiv vodnik nas popelje srečno preko nje. Le naprej, Alf, naprej vojaki, da dospemo čim prej na bojišče."

"Naprej!" se je zasmejal čudno Alf in drgnil smrekovo vejo ob skalo. Baklja je zagorela in obšla z rdečim plamenom njegov obraz. Dalvin ga pogleda, zastane: To ni več jezni zavreženi smučec, to ni drzni lovec, to je človek, ki se boji nečesa — človek, ki se pripravlja na zločin. Vest peče Norvežana... "Alf, misli na svoje maščevanje..."

Vseh tristo mož je prižgalo svojo bakljo, smrekovo vejo. Nemi, neustrašni stoje pred vodnikom. "Kaj ti je, Alf Stavenger? Ne boj se! Junaki smo, vajeni nevarnih poti..."

Zagrljeno izpregovori vodnik: "Prižgali ste svoje baklje. Naj vam svetijo k sreči... Najnevarnejši pot je pred nami. Zdaj izkusite usodo tistih, ki hočejo podjarmiti Norvežke. Zdaj vam je prilika dana, da pokažete, da ste vredni imena skakalcev. Skačite do nebes slave! Hitro — drug za drugim. Kdor zaostaja, je izgubljen, ovinek, greben mu zakrije tovariše." Plešejo duhovi po klančih Naeroceja? Zdaj se zasveti vrsta plamenov v višini, zdaj v dolu. Na smučih drče vojaki kot blisk po soteskah, mimo ovinkov. Dogorele veje mečejo v prepad, si prižigajo nove. Noč jim zakriva nevarnosti, ki preže na desni in levi, ostri veter gora jim daje krila.

Nevarnejša in ožja postaja steza. Dober, skrben vodnik si Alf, večkrat se ozreš, steješ z očmi leteče zvezde. Da, ti slede vsi? Vsi Alf, še nikdo se ni ponesrečil, dober vodnik si. Pa zakaj si tako bleđ, Alf? Te je pogladila mrzla roka gorskega gospodarja, ti je postala Morana svojega sla? "Brez strahu, Alf! Vsi ti sledimo, vsi! Vodi nas do nebes zmage — pridobi sebi nebesa ljubezni. Naprej!"

"Naprej, praviš, Šved?" se ustavi za hip Alf. "Groza je ta pot — a rekel si naprej!" Alf zakliče tako glasno, da ga sliši poslednji mož — zavilni bakljo, zdrči... Z vriskom poletje Švedi za njim. Ne slutijo, da hitijo v smrt, ne vedo, da se je iztrezil Norvežan v mrzlem vetru svojih gora, da ga peče zdaj vest, boli v dušo njih poguba...

Tristo mož, tristo junakov zaupa vanj... Dal jim je besedo, da jih popelje varno preko gora, s sočutjem so poslušali njegovo bol... A teh tristo mož nosi njegovi domovini okove. Nikdar si ne osvoji Šved v odkritem boju Norvežke — zahrbtni napad bi pač uničil hrabro norveško vojsko. Alf Stavenger! kliče veter — Alf Stavenger, 'zadajalec! Tako bi pela pesem po vsej Norvežki, vse čase, njegovo kletno ime... Ne, ne! Minila je hipna jeza, draga kot vedno je domovina, drage so te svobodne gore, ob katerih se ustavlja tuja moč. Srečna bodi Cmlen! Alf Stavenger bo podil vse dni zver gozdo, podil spomin na teh tristo mož od sebe. Škoda junakov, da umro tako! Pa zakaj hočejo nositi nemir v te drage, tihe gore... Bog sam je odločil Alfa za varuha viščin. Da je bil Irbe Lidens doma, peljal bi bil res Švede v deželo a on, Alf Stavenger, izpolni Švedom dano besedo in reši Norvežke. Rekel je, da bo Skjaldu žal, da mu ni dal svoje hčere, in res bo to. Rekel je, da hite ob tej stezi oni, ki hočejo podjarmiti Norvežke, svoji usodi nasproti, obljubil jim je, da bodo spali nocoj tostran mejnih gora, obljubil je, da se proslavi z groznim činom po vsej Norvežki...

Na Naeroceja konča steza nakrat obrtni, ki štrli daleč v prazen zrak, nad strašnim breznom. Tako tesno je treba stopiti ob robu, previdnosti in moči je treba, treba jasne glave, da se prejde mimo te ovire, ovije okrog grozečega ogla. To mesto je bil izbral Alf v pogubo Švedov. Tu se strmo glavijo drug za drugim, če jih ne opozori poprej na nevarnost. Ubijejo se, izginejo v brezdanih žrelu... Škoda junakov! V taki mučni misli je bil pogledal Alf nazaj. Blizu je smrt, in on ine slutijo, ne vedo... Dalvinova vspodbnada beseda je opomnila Alfa, da ni časa k oklevanju. S klicem:

"Naprej!" se zaleti, zdrči in vrže svojo bakljo v brezno. Ravno ob pogubnem rtu... In tako močno se je zaletel, da bi bil padel skoraj sam za bakljo — brez sape, z grozno bijočim srcem, se je tiščal za rtom, široko odprtih oči je strmel v bližajoče se baklje... kot nanizane zvezde lete... A zdaj... Nečloveški krik pretrese zrak, vzbudi grozno noč... Baklja za bakljo zamre v tmini—izgine... Nobeden od tristo mož se ni mogel ustaviti, se rešiti.

Brez zavesti se zgrudi Alf na nevarnem mestu. Vsaka žila je trepetala v njem, ko se je zavedel, divje je plesalo v možganih. In vsa leta svojega življenja ni pozabil Alf Stavenger smrtnega krika Švedov, ki so se bili zapuili njegovemu vodstvu. Noč in dan je slišal tisti krik, je videl, kako je ugašala baklja za bakljo v breznu...

Brezobzirnost.

Grofinja: "Oh, ti praščil! — Ko bi se vsaj odvadili kruliti! Tudi če jaz grem čez dvorišče — krulijo!"

"Quality and Service"

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Imam v zalogi prikladna darila za Božič. Primeni dobiti vsako reč 20 odst. cene kot kerkoli druge. Prodajem samo jamčno blago. Popraviljam vse vrste ameriksanske in starokraj-ske ure in zlatnino a vsako delo jamčim.

SLOVENCI IN HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 odst. cene, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH
901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

Luka Pleše
HRVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina do mača in importirana žganja in vinet prodajem dišeče smodke. Se vsem priporočam v obilen obisk 1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

ново mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kje imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko poslovanje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem
John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Peiric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Tezak.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D.

To društvo ima že nad \$2,000 (dva tisoč dol.) v bolniški blagajni in je v 16. mesecih plačalo \$2,129.00 bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri podnapredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekusene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja z ognjenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

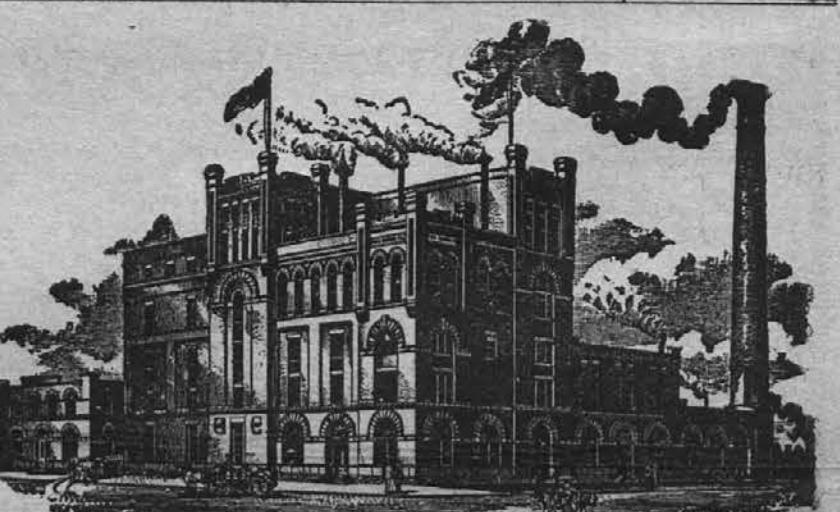
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chic. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehning Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts....Both Telephones 26....JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	\$12.00
Kranski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

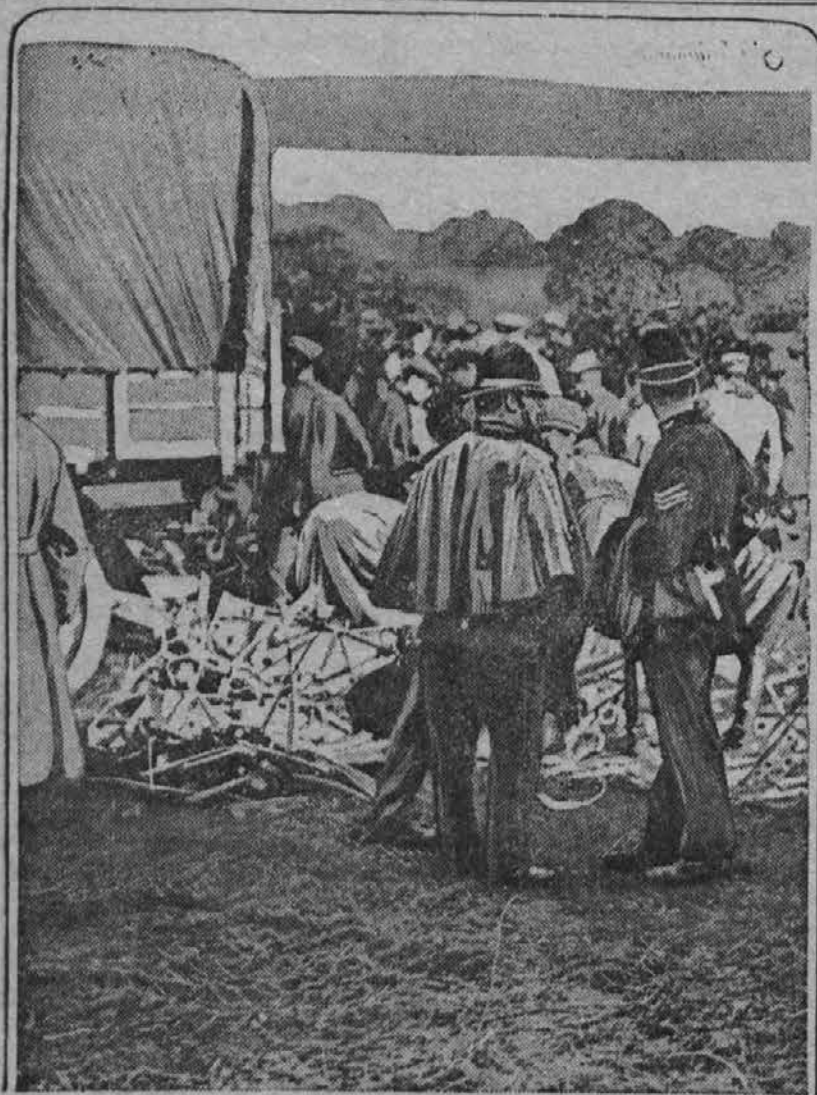

Photo by American Press Association.

PREOSTANKI ZBIČE ZEPPELINKE.

Prva fotografija zepelinke L-21, zbičte pred kratkim blizu Londona po nekem angleškem zrakoplovcu.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405

S. Bluff St., Joliet, Ill.